

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מונקדת ומפסקת

פרשת ואתחנן תשפ"ד

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

1415 55th Street
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

34 Union Rd.
Spring Valley, NY 10977
845.445.9314

היכל הקודש

כני ברק

רחוב ירושלים 2
052.760.5715

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגטאון

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש

ירושלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

בבא בתרא. חזקת הבתים – פרק שליש דף מז עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"
 רמ"ה תוספות

קבלן אמר לה אינו מעיד – אף על גב דאית ליה ארעא אחריית. תימה: דלא נפק מניה דאי אתי מלוה וטרף את גב קבלן – אתי קבלן וטרף את גב. שני בל קבלן דאית ליה ארעא אחריית ואין נראה לומר: כיון שיש לקבלן ביטנית, ותהיה ארעא שורטה להעדי עליה נמי ביטנית. אבל ארעא אחריית דאית ליה ללוה היא זמורת – ולמפסד

שובא מלוה וטרף את שול, ולא אית ליה לזבנת אלא זמורתא דאם בן מלוה נמי לא יעיד ללוה אפילו את ליה ארעא אחריית כענין זו, ועוד, בכל ענין משמע דאינו מעיד, ולא מפליג בין הא ביטנית בין היא זמורתא, ועוד, דצריך עיון ב"הימקור" (גיטין מט, ב) דנראה דמזכיר ה"ם דאם אין ללוה אלא זמורתא – גם קבלן לא תתן לו אלא זמורתא. ור"הא, דהיינו שנתאם דקבלן אינו מעיד ללוה, אף על גב דאית ליה ארעא אחריית – משום דטריחא ליה מילתא למיקם עליה ברינא ורינא, ומשדוהי ללוה קרקעות תרבה – לא יבנה המלוה חזקתן הקבלן, והיאל יוכל לזבנת מן הלוה ברחוקה, אבל מלוה שולח בלח ענין, אפילו ארתה שמעדי עליה היא ביטנית ואחריית זמורתא, ומשום איתלוף ביטנית לזמורתא לא יעיד עדי, דמכל מקום יש לו שוה בשוה. אי נמי, ארעא אחריית ודכולהו שמתעין – כירצא ב קאמר.

הכי גרסינן: **בגון** דקאמר בפנינו הודה – פירושו: בן אריס, בן אמונ, בן גולן, ומשום הכי אמונ אין לו חזקה אבל בן ש' לו חזקה, כשטענין: עקי דיידי דחית לאבי שמברת לו – נאמן במעו, דאי בעי אמר 'מתוך ובתה'. אבל בן גולן – אין לו חזקה, והדאית שורטה לנולן לאו דחזקה היא, דאי לאו דאודי ליה שמברת לו – הוה מנטי ליה ולחזמהי לשחור. אבל לא גרסינן 'בגון דקאמר עדים', דאין אי אכא עדים דאודי ליה דמניה זבנה – אם בן אמונ ואריס עפידו יוד אנמיס. ועוד: כיון דאיכא עדים, בן אריס בן אמונ למה צריכים להחזיק בלא חזקה נמי מוקמתינן לה בדידיה, כיון דאיכא סהדי רבינו תם.

עפמיס שכן בן גולן אין לו חזקה כגון דקאמר דאבא דאבא – תימה לרבי יצחק: דאיכא אין לו חזקה על טענין לירש, והנה ליה לנפשי – למה לא היה אבוי קיים, והיה בן גולן, הוה טעין "אנא הרי וביתנה מתוך" נראה לרבינו יצחק דגרסי: עפמיס שכן גולן יש לו חזקה. כגון דקאמי בטענתא דאבא דאבא דהוא אבוי הגולן, וקא משמע לן דאף על גב שהיה בדי מי שאין לו חזקה, דהיינו אבוי הגולן – מכל מקום יש לו חזקה, כיון שאמר ששהיה של אבוי, ויש ליישב גירסא ראשונה 'עפמיס בן גולן אין לו חזקה, והכי פירושה: כגון דאית בטענתא דאבא דאבא, ואומר: שאמר לו אבוי, דהיינו בן הגולן, שתיחה לו הגולן אבוי, דאם איתא דהדר ובנתה מתוך – דלא ארר ליה, "אנא זבנא", אי נמי, רואי לרבינו יצחק: דלא טענינן לירש בן הא גולא, ומילתא לא אית כשדאית. ודא: כי הדין דאמי בסוף 'הזמרת את הבית' (בבא בתרא א, ע, ב) לא טענינן לתימא נאנס, היינו ומילתא דלא כשדאית היא, ודא דקאמר לעיל: וכן בן גולן בן אמונ יש לו חזקה – דהוה דוקא משום דאמר 'בפנינו הודה'. ואודרבה, משם יש לזבנת: דמתעין לה לאו אבי אין לו חזקה, כיון דמיקרא בתורתא אמונתא ואריסתא ונולתא אית ליה.

ירד מאמונתהו לו חזקה – מצינו לפרש: מאותן כלים שנתן לו לאחר שירד מאמונתו, ודמיא דאריס שירד מאריסתו. אי נמי, אפילו אותן כלים שנתנו לו כשהיה ששה ענין אמונ, והוא ששהו ארס אמונתו כל כך שדואו גילתול שמחזירם כליהם, ונראה בן אמונ נמי דאמר לעיל דיש לו חזקה, כי אמר 'בפנינו הודה' – היינו ארס ששהו ארס מות אבי, דאי לאו הכי – אין נראה שדא נאמן במינו דאי בעי אמר 'לקוח הוא בידי', דאי טעין נמי 'לקחתיה מתוך' – לא היה נאמן.

מגורשת

מאמונתו – ושוב מחזיק בה – ש' לו חזקה. בן שולק – מפליג גמליה, ואלו אהב בבכסי אבוי – הרי הן ככל אדם. אף על גב דרנן (לעיל מט, א) על לאית חזקה בבכסי אשתו, ואלו האב בבכסי הבן ולא הבן רב, כיון שרפולתו זה מזה – על חזקה וזה על זה. סלקא דיקמי אבוי חזקה – דאב אבי בן פירות שולח בשלש שנים, ומפיק לא כרעו, ולא תהיה חזקה – קא' משמע לן דלא מרזי. אלא אית שנתגרישה שפיטא – בדחוקות בבכסי

מגורשת

קבלן – ש' ערב קבלן, שקבל המשת מירו של מלוה נתן לירו של לוח. והוה דינו דמני מעברת מלוה יפרע תחלה. אבל ערב שתמא – אין תובעין לערב תחלה עד שיעמיד מלוה ללוה ברין ויחייבוהו לשלם, ואין לו מה לפרע, ואז יגבה מן הערב. אמרי לה מעיד – כמו ערב. ואמרי לה אינו מעיד – דאבתי נונע בעדות

קבלן – אמרי לה: מעיד, ואמרי לה: אינו מעיד; אמרי לה מעיד – קעבר דמי. ואמרי לה אינו מעיד – דניחא ליה דלקוהו בידה תרויהו, דכי אתי פעל חוב, מאי דבעי שקול. אמר רבי יוחנן: אופמן אין לו חזקה, בן אמונ יש לו חזקה, אריס אין לו חזקה, בן אריס יש לו חזקה; גולן וכן גולן אין ליה חזקה, בן אריס יש לו חזקה. הכי דמי? אי ארתו כמטענתא דאבוי – אפילו הך נמי לא, אי הלא ארתו כמטענתא דאבוי – אפילו בן גולן נמי – לא צריכא, דקא אמרי עדים: 'בפנינו הודה לוי', הנה, איכא אפיקא למי קשטא את אפיקי, האי, אף על גב דאודי דמי לא מהימן, כדריב פהני, דאמר רב פהניא: אי לאו דאודי ליה, תהו ממינו ליה ולחמריה לשחור. אמר רבא: פעמיס שאפילו בן גולן נמי אין לו חזקה. הכי דמי? בגון דקא אתי בטענתא דאבא דאבא. הכי דמי גולן? אמר רבי יוחנן: בגון שהחזיק על שדה זו בגולנותא; ורב חסדא אמר: בגון דבית פלוני, שהורגין נפשות על עסקי ממונ. תנו רבנן: אופמן אין לו חזקה, ירד מאמונתו – ש' לו חזקה; אריס אין לו חזקה, ירד מאריסתו – יש לו חזקה; בן שולק, וישנהו שנתגרישה – ר' יהוה כפאור כל אדם. בשלמא בן שולק איצטריחן, סלקא דיקמי אפיקא אחילי אחילי שפיטא – לא צריכא, דאית ליה חזקה אלא חזקה אלא חזקה

דקאמי בטענתא דאבוי, כגון דאריס עדים: בפנינו הודה לו חזקה כגון דקאמר רבא, וכן בן אמונ – איכא למימר קשטא קאמרי כשטענין 'אבוי לקוח מתוך', שדרי הודה, הודאתא בעל דין במאה עדים. אבל בן גולן, אף על גב דאודי האי מיערב לאבוי – לא מהימן לומר 'לקוח הוא ביד אבי', ואפילו בדיי אבוי, אם נתנו לבן, שדרי הוא מתוך פחד הודה לו גולא, כדרי כותנא בו, אבל בן גולן – יש לו חזקה אי אתי כטענה דאבוי, דטעין 'מאבי ירשתי, ואבי לא היה גולן', וכי האי גונא טענינן לירש. דאילו היה אבוי קיים היה טעין 'בנתה' – לא היה אתי בטענתא דאבא – אף אנו נטעין בשביל הירש. ורישא דקמינן אמונ אין לו חזקה – דכילכא עין הודאה. ולדודין כשקילי, אי לאו דאודי ליה – נגול לגולן, הוה טעפי ליה לדידיה ולחזמהי לשחור – הוה מוסר אתו רתא ונתון לקפדי. כדמתרגמינן (בבבא שו"ט) לא תהוה אחר מום שאשתו – "לא חזקה רדח נתוןן שחריט", דסתם גולן ברא אלאמא דא. **עפמיס שאפילו בן גולן יש לו חזקה – ואף על גב דלא אית בטענה ונפשיה, הכי עדי – כגון דקא אתי בטענתא דאבא דאבא, שטעין: מאבי אבי אני יורש, ואידוה לא היה גולן, ומינו דמצי אמר 'ובנתה מעיניך כי אמר נמי 'קני הירשה לאבי, ואבי הירשני' – נאמן, דחזקה שיש שמה טענה דאית בטענתא דאבא, לשון אחר בתוב כפמיס: עפמיס שכן נמי יש גולן נמי אין לו חזקה ובגון דאית בטענתא דאבא דאבא, שדאית שולח נפשיה, הכי עדי – כגון דקא אתי בטענתא דאבא דאבא, ואלו דאודי, ואלו אהב בבכסי אשתו, ואלו האב בבכסי הבן ולא הבן רב, כיון שרפולתו זה מזה – על חזקה וזה על זה. ובהודאה שדה הוא דאין לו חזקה. אבל בשאר שדות – יש לו חזקה. כגון ש' בית פלוני שהורגין כ"ב – אנשי רעים יהו, שהיה מביך בהן רב שדואו שורגין נפשות על עסקי ממונ – אין ליה חזקה בשום קרקע בעולם, שכל אדם ירא למחות בהן, וקימא לן כחרייהו. ירד מאמונתו – ושוב מחזיק בה – ש' לו חזקה. בן שולק – מפליג גמליה, ואלו אהב בבכסי אבוי – הרי הן ככל אדם. אף על גב דרנן (לעיל מט, א) על לאית חזקה בבכסי אשתו, ואלו האב בבכסי הבן ולא הבן רב, כיון שרפולתו זה מזה – על חזקה וזה על זה. סלקא דיקמי אבוי חזקה – דאב אבי בן פירות שולח בשלש שנים, ומפיק לא כרעו, ולא תהיה חזקה – קא' משמע לן דלא מרזי. אלא אית שנתגרישה שפיטא – בדחוקות בבכסי**

בבעלה, וכן בעלה מחזיק בבכסיה, שדרי שונאין את אתה, והיה ליה לחמות.

בבעלה, וכן בעלה מחזיק בבכסיה, שדרי שונאין את אתה, והיה ליה לחמות.

מגורשת

ואינה מגורשת בעלה חיב במגורשתה – ובגון שיחיד לה ארעא אחריתי. דאי לאו הכי – אי לו ובספריים שנים, לה חזקה, דכין דאית לה מזוני – מזוני הוא דקא אכלה, כדברטאין לקמן.

ראייתו

ראיה המעמידה שדה בידן – טראה לרבינו שמשכן בן אברום דנקט תרתייהו,

איידי דבעי למעמידי גבי גולן, דהם ראייתו ראהו ואן מעמידין שדה בידו, והם איצטרך תרתייהו. דאי לא תנא אלא אין ראייתו ראייה – הוה אמנא דאין ראייתו ראייה לגבי הא שאין מעמידין שדה בידה, אבל מעות יש לו. ולא הוה אמנא טעמא "אי לא דאודי ליה הוה ממטי ליה להזמריה לשחור", אלא הוה מפרשטין טעמא – משום דתלייתו חובין לא הוה זביניה וזני. אפילו מנה לו מעות, הלכך קאמייר תרתייהו דאין ראייתו ראייה כלל, דאפילו מעות אין לו, דטעמא הוה משום ד"אי לא דאודי ליה כו', והאי "כולך" טראה לרבינו שמשכן בן אברום דקאי גמי אבן שלש חלק, ואשה שלא תגרשהו, ואף על גב דאמר לקמן וגבי אשה בכנסי בעלהו דלגליי וזוי הוה דבעי, כיון דאוקמנא בתרואה – לא אישך דהו גלוי וזוי. ועוד: דמשמע לקמן דסברא ליה לרב חורב ולרב נתן לא הוה גלוי לגלוי וזוי הוה דבעי. **ומעמידין** שדה בידן – גבי אומן גמי שישך שדה, כגון אם הוה בנאי: **אבל** בשטר קנה – דאי איתיה חובותיה, דוקא משום ל"ה חתמה לראשון, אבל אי חתמה לראשון – לא איכרה חתובתה, כדמוכח חתם, אף על פי שכתבה שטר וטרא רבינו יצחק: דהא דקאמר רב בשטר קנה יש להזמיר בשטר הראיה שאחר הקנין, דכיון

במגורשת ואינה מגורשת, וכרבי יורא, דאמר רבי יורא

אמר רבי ירמיה בר אבא אמר שמואל: כל מקום שאמר הכהנים מגורשת ואינה מגורשת – בעלה חייב במגורשתיה. אומר רב נחמן, אומר לי הונא: פולין שהביאו ראהו – ראייתו ראייה, ומעמידין שדה בידן; גולן שהביאו ראייה – אין ראייתו ראייה, ואין מעמידין שדה בידו. מאי קא משמע לך? הנינא: לקח מספרקין ויתור ולקח מבעל הבית – מקחו בטל – לאפוקי מדרב, דאמר רבי: לא שנו אלא דאמר ליה לך חוק וקנין, אבל בשטר קנה – לא משמע לך כדשמואל: דאמר: אף בשטר גמי לא קנה עד שיכתובו אחריות נכסים. ורב ביבי מסיים בה משעיה דרב נחמן: קרקע אין לו, אבל מעות יש לו; במה דברים אמורים – שאמר עדים "כפנינו מנה לו", אבל אמרו עדים "כפנינו הודה לו" – לא, כדרב קהנא, דאמר: אי לאו דאודי ליה, הוה ממטי ליה ליהודיה ולקמריה לישורו. אמר רב הונא: תלייהו וזבין – זביניה וזני. מאי מעמקא? כל דמזבין איניש, אי לאו דאניס לא הוה תבין, ואפילו הכי זביניה וזני? ודילמא שאני אונסא דנפשיה מאונסא דאחרני אלא פרתניא: קריב

במגורשת גורשת – כגון זרק לה גט, ספק קרוב לה ספק קרוב לו, אבלה חיב מגורשתה עד ידעה לו זה, ודאי, כרבי יורא, איבא למימר, כיון דמגורשת דבעה מגורשת – אשתו היא. וחיב במגורשתה הדיח לה בעל קרקע זו בידה כיון שנתרסה מפרותיה, ולא הוה חזקה – קא משמע לך דהויא חזקה. דכיון דהרקיע בירושין, הוה שונא לה – לא יחד לה חזקה למגורשתה, כי בטרוד יתן לה מנות בציצומ, כשיביטוהו בית דין. חיב כמגורשתה – דאכתי אנדא ביה. וכולן – אומן ואוסי, וכל תוך דלעיל דאמרן אין לתן חזקה. ראה – שטר מכירה, או עדי מכירה. ראייתו ראה – מילתא דפשיטא היא, ומשום סיפא נקט לה. גולן שחיבא ראייה – עדי מכירה או עדי הוראה, אבל מעות לא ראי. אין ראייתו ראייה – כדרב כהנא, דאמר ליה לאו דאודי ליה או שכתב לו שטר מכירה – הוה ממטי ליה להזמריה לשחור. אבל אם נתן לו הגולן מעות בפני עדים – ראייתו ראייה, כדרב הונא לקמיה, דאמר תלייהו וזבין – זביניה וזני, ואף על גב דרב ביבי מוקי לה לקמן להא אפילו בשנתן מעות הגולן לגולל, ואפילו הכי לא קנה גולן – הא אמרין לקמן בשעתיה, דרב ביבי ממרא היא וממרא לרב הונא לא סברא ליה, וכרב הונא קיימאן לו בשעתיה. ואין מעמידין שדה בידו – ולא לכל האב מכוון, כגון כן גולן או לוקח מגולן. מאי קא משמע לך – רב הונא דגולן וכל האב מכוון אין ראייתו ראייה ולא קנה? הנינא – במסכת גיטין בדינקין. לקח פסקיירקין – מגולן גוי, הורג נפשות על עסקי מנות. ואומר לו שא שטרך זו הנינא, ומנהה זו לא הויא תמנה. דאפילו למנא דאמר תלייהו וזבין וזני? תלייהו וזבין לא הויא תמנה. וטעמא מפרש בגיטין: שלש גזירות גורו, וקמייתא – כל דלא קטיל ליקטיל, מציעתא

כל דקטיל ליתיה ארבע וזוי, בתריותא – כל דקטיל ליקטיליהו; קמייתא ומציעתא, כיון דקטיל גויים לישראל – אבא אונסיא גמי ומקני. בתריותא, אמרי: אונסא, ומנהה ולמחר תבענא ליה ברינא. והכל לא נקט הסיקריקין – דהא לא רב מעות אלא גולה בתבא. הלוקח גמי ממנו לא קנה – דקרקע אינה גגולה, ואכתי ברשותא דמריה קנא איתא. ואפילו חור ולקח מבעל הבית, שכתב לו שטר, דמפרש לקמן, או במנתה או בשטר מכירה כלא מעות. דאדילו נתן מעות לבעל הבית – קנה, רב הונא, דהא אפילו סיקריקון עצמו היה קונה אם נתן לו מעות לגולל. והכי מוכח לקמן בשמעתין גבי מילתיה דרב הונא, דאית ליה תלייהו חבין כו' – אפילו הכי לא קנה לקח. דמחמת פחד דסיקריקון הקנה לו ללוקח. וכיון דאין ראייתו הלוקח מגולן ראייה, אפילו כי הדר וזבין מבעל הבית – לא שכן דאין ראייתו הגולן עצמו ראייה, דמחמת פחד כתב לו השטר, ומעולם לא קיבל דמיס מן הגולן, דינמא זביניה וזני. ושני: לאפוקי מדרב – אחר רב הונא. דאמר רב – עלה דהויא משנה. לא שני – דחור ולקח מבעל הבית מקחו בטל – אלא דאמר לו בפני עדים "חוק וקני", ומעלת לא קיבל

בפני עדים דינמא זביניה וזני כדלקמן, וגם שטר לא כתב לו בעל הבית ללוקח, אבל אם כתב לו שטר – דאי אקני ליה, ואתא רב הונא למימר דגולן שהביא ראייה, אפילו בשטר אין ראייתו ראייה, כדשמואל, אף בשטר לא קנה – דאמנאטי סיקריקון כתב לו, ורב ביבי ספיים – הוא מלחא דאמר רב נתמן אמר ליה הונא. משנייה דרב נתמן – שהיה מספק בה רב נתמן דבי זיה מדעתו, ומיהו, רב הונא לא סברא ליה האי תוספתא, כדלקמן בשמעתין, דכל היבא דאיבא מנו מעות – סבר ליה ליה חוב הוה זביני. ולא אדרב השמואל קאי, דבמסכת גיטין בדינקין דאינא פלוגתניהו לא איירי רב ביבי כלל התם. קרקע אין לו – גולן, כגון שאמרנו: אין מעמידין שדה בידו. אבל מנות – שנתן לו הגולן לגולל כדמי קרקע זו – יש לו, שחיורשו לו הגולל, ולא קנסין ליה לגולל לאבר מעותיו. ושמעין מהכא דסברא ליה לרב ביבי תלייהו חבין לא זביניה וזני, היינו דאמרין לקמן דרב הונא ליה לרב דרב ביבי, במה דברים אמורים – מדעת יש לו – כגון שאמר עדים "כפנינו מנה לו" הגולן לגולל, ונתן לו המעות. או שכתבו בשטר, ואינו שנתן לו המעות, ומשום פחד דסיקריקון גולן לא מסחיה חובין עדים שקריא. אבל אמרו עדים כפנינו הודה לו – נגול לגולן שקיבל מן הדמיס, ואו שכתבו בשטר המכירה, דרב אמר לנו הוה עדים שקיבלו מנוה הדמיס ומכרתי לו – לא יחיד לו מעות לגולן, כדרב כהנא כו' – ומסקנא דמילתא דרב ביבי הוה. תלייהו וזבין – מי שחלו איתו, או עשו לו יסורין עד שכתבו, וקיבל הדמיס, ואמר "זביניה וזני", ולא יוכל לחזור בו, וטעמא מפרש ואולי, ואת דגרסי תלוי. והיניו ונאנא כתב תלייהו. והקא כתב, אבל מנתה – לא הויא מנתה, דכיון דלא מקבל מיד – לא גמר ומקני. כדמוכח לקמן, דאמרין: מודה שמואל היבא דיהב וזוי. דכל דמזבין איניש – רוב הפציע וכלי ביהו וטליתו שארם מוכר, אי לאו דאניס דחיק במעות – לא הוה מוכן, ואפילו הכי הוה זביניה וזני בעל כרחו, אפילו לא גמר ומקני. שלא נתנה תורה חילוק במקח ומכר בין זמכרין והסיבין לו זמכרין, לריבס שאין זריבין לו, אלא כולוה קונה לוקח. והכי גמי, אף על גב דאניס מוכר – קונה לוקח, והאילו וקיבל דמיס, אף על גב דלא גמר ומקני. שאני אונס דנפשיה – שערך למעות. מתוך כך מוכר תפציו מדעתו, דהותם איבא למימר גמר ומקני. מאונסא דאחרני – שמכרין איתו למכור, דהותם לא גמר ומקני.

כאן הקנין עשהה שטר, שיפנה כחו כל כן – קנה. והויא דכתובת מיירי בשטר מנתה בלא קנין אוהא לא סתו. אי נמי, חתמה דהתם – לשון גבור, חתמו "בנוה" חתמו גבי תורף דרשין, ובנה "תורה חתמה ניתנה" בדינקין (גיטין פ, א), כלומר: שטרך מןקו תנרצתה פה. אי נמי – חתמה ממטי, ובשטר של בעל. הוא דאמר רב בשטר קנה – עשהה שטר מכירה בשמה. ומסתבר דטעמא דרב טעמא לשמואל, דאמר בדינקין (שם נז, א): אף בשטר לא קנה עד שהכתוב לו אחריותו. וטעמא לשמואל, דאמר בפרק דבבא מציעא (ד, א): אחריות לאו טעט סופר בשטרי מקח וממכר. ורב סבר: אחריות טעט סופר הוא. אבל קצת קשה: ולקמן פרך לרב הונא דאמר: תלייהו חבין זביניה וזני, מהא דאמר שמואל: אף בשטר לא קנה, ואי תלוי הדרב באחריות – מאי קני לה כדשמואל טעמי מרב? **ורב** ביבי מסיים בה כו' – קצת קשה לישון, דהא רב ביבי פליג. כדאמרין לקמן, ורב הונא לא מיירי הכי אלא בחודה, ולא במנה.

אילמא

בבא בתרא. חזקת הבתים - פרק שלישי דף מח עמוד ב - מותן מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזליץ)"

תוספות

1 הדמא דבטל מודעת בשעת ובני - מדני ביטול, דאגב אנטסה גמר ומבטל, כדאמרינן
2 בפרק "אומר שקלתי" (עריכין אב, ב.) ובקונטרס הביאה לעיל. ואפילו אמר בשעת
3 מודעת "כל מה שאבטל לא יחא ביטול", אינו כלום, ומבל מקום לבטוף בשמטל
4 כל מה שאמר קודם לכן - יחא מבטל, דאגב אנטסה גמר ומבטל. אבל במתנה, אי
5 ידענין באינטסה - לא יחא מדני ביטול, ולא גמר
6 ומבטל, ומדי, אי לא ידענין באינטסה, ומבטל
7 מודעת מדעתו - נראה שבטלוו ביטול, ולכן
8 כמתנין בשטרי מתנה ביטול מדעני.
9 **אבל** שדה זו לא - הוא דאמרי הנדעני לעיל
10 (מ, א) כל מודעת דלא כתב בה "אנא
11 ידענא ביח באנטסה דפלוגי" - לאו מודעת היא,
12 כא משמחתי אליבא דרבא לעיל, אלא כי החוזה
13 מעשה דפרדיסי. ודבחס שדה לא במתא
14 מודעת, ובישודו זה לא עריך מודעת, אלא
15 לדעניו אנטסה. **ואפילו** שדה זו לא אמרינן
16 אלא דלא ארצי וחי - לפי הספרים דגרסי: "אנא
17 ארצי וחי", אמשכ דבעי עמי ביטול דכי אמרי עדים
18 "כפינוי מנה לי" - חזי ובני אפילו ב"שדה זו", וכי
19 קאמר רבא דלא יחא ובני - הינו כי אמר
20 "כפינוי הודי לי", שדה אורא תנית המעות. אבל
21 כן משמע בדשדה חסם, אפילו כי אמרי "כפינוי
22 הודי" שלא יחא ואת תנית המעות - חזי ובני. ואך
23 שדה זו, כדבודקא לא שיעי לוחלך בין שדה חסם
24 וליה, וה' בתרייהו שיעי למימר "אי אית
25 דאודי ליה חזי ממיני ליה ולזמריה לשחודי". על
26 כן נראה דמודעת, ולא ארצי וחי, ולא גרסינן
27 יחא. וכן פירש בגמרות. **תנא** דקדוש
28 בכספא - הבא על קאמר לביטול אדעתא
29 דרבנן מקדש, וכן בפרק "בת ששאל" (בבמוט קי,
30 א) גבי שבנדא דגרסי, קודשתא כשהיא קטנה
31 ונתלה, ואתא אינעו דהרואה ותחפש מיתה
32 כדאמר בריש כותבות (ג, א) וביהשולח" (גיטין
33 א, א), וכן הדמא דבפרק "בת ששאל" לא
34 קדש אדעתא דרבנן, כדקאמי. הוה עשה שלא כהוגן. והריך לומר דסבר הוה דש
35 כבי דיח חבמיס דקדוש דרב מן התורה. כיון דאפקעינכו רבנן לקדושיי מניה, ואף על
36 גב ולא קדש אדעתא. הכי פירושא: בשלמא דקדוש בכספא - מזו רבנן להפקיר
37 הדבסא ורלת ממתנה לאשת. אלא לקדוש בביאה, אף על גב דיש חבי דיח חבמיס
38 לעקור דרב מן התורה - וזה היבא לעקור עיבידא. (גם כחכמ, פס' א) הוואו רבינן
39 דהוה לטיבלא. אבל ביאה, וכי יעשו חבמיס ביאתו ביאת עבידא; ומשני: אין, היא
40 הדשויהא ביאתו ביאת נזות. ובדיקא כותבות (שם) וביהשולח" (שם) לכאורה פליגי
41 אוך דשמעתין, דאינטריך למיחז דארעתא דרבנן מקדש, משמע דאי לא
42 ידענא דרבנן מקדש - לא היה כביס להפקיע מקדשו, ומיהו, נראה דלא
43 פליגי. ואינטריך טעמא דארעתא דרבנן מקדש, משום דהתם כיון דקדושיי נעשו כהוגן
44 - לא היה האי להובימסי דפקעינמו, אי לא משום דארעתא דרבנן מקדש. **הקדוש**
45 בביאה אמר איכא למימר - תמנה לרבינן בשמוין בן אברהם; דקדוש בביאה. כל פקעתי
46 - לא לחזי קדושיי, וחי תליוו ויהיב, דכנגד דהפק שקיני - אינו נתון לה כלום דוחק
47 לומר לפי שיש לה הנאה ביאה, ועד, דאם כן אלא דאמר - הוא מיהו תליוו קדושי
48 קדושי - לא חזי וחי דקדוש בבכסה או בביאה, אבל בשטר, לא. האי מיהו תליוו ויהיב
49 ויש לומר; דהוי גופה שטר על שאלו חכמי טענתו, ואף על גב דפריך לעיל בגי
50 גט ואל חשיב ובני מה שדבעל נפטר משאר כסות ועונה - הני מילי בגי בעל, שדה נתנם
51 בריחון, ולא היה מנושד.

אמר רב הונא מאן דהתיים אמודעתא שפיר חתיס - האי דרב הונא פליגא אדרבא, דאמר
(בבא בתרא, מ, ב) דלא כתבנין מודעתא אוניני.
אמר רב נתןן עדים שאמרו אמנה היו דבריני אין באנפין - על כדרך באין כתב ידם
יצא ממוקם אתר אייתי. דאי יוצא ממוקם אתר - שישטא. דהכי פריך בפרקי
דכתבות (ט, א) גבי האומר "שטר אמנה הוא" - אינו נאמן; דקאמר מאן א דקאמרי
עדים, אי כתב ידן יוצא ממוקם אתר - שישטא ועוד, דמר בר רב אשי דקאמר "אמנה היו
דבריני אינו נאמן. - משה יצא נתןן ליכתיב, ואי כתב ידן יוצא ממוקם אתר - אפילו נתןן
ליכתב אינו נאמן. - קשה דאמאי לא נחתמינו במיני דלא אינו איתן אף כי כתב ידנינו; דהא בר נתןן גופיה אינה ליה מינוי לפסול השטר בפרקי שני דכתבות (שם). דקאמרו כי אתו לקמן
לידני - אמנתי להו. ודאי קימו שטריוכו ודאי לריגא. הדמתינן לומר "פרעתי הוא" עמי מדי גרא בער. דלאמי לארועתי שרא. דהכי אמר בהראי בפרקי "מי
שמת" (לקמן קד, א) ותיקין רבינו ינאך. הידיני טעמא במודעת ואמנה לרב נתןן, הואיל ואמר ששהסר נכתב ונמסר כהלכתו - שוב לא אתי על פה ומרע לשטרתי אפילו במינוי. דמיני נמי
לחרויקו ומתקין, הואיל ואמרו שתחמו על השטר בריך, ומדאוריתא עדים החזינתן על השטר נעשה כחקיה עדותן ביה בית דין, ומדברנן הוא דארצרותו קיים - ודוק כי טעמי מוויח,

1 כשהיה סתם - שהבריחוהו למכור אתם משותות, והוא בירר מעצמו ומכר אתו, ואת.
2 דכיון דמדעתו בירר - רעה שחוק בירר, שאינו חרש כל בה כלך, וגמר ומקני. בשרה זו
3 הבריחוהו למכור שדה זו, והוא חסר. ודלא אמר. וחי - לא אמנ המעת - גילה
4 דעתו דבעל כרחו מקבל, ואפילו ב"שדה זו" ולא ארצי וחי, ולא אמנן דלא וחי ובני, אלא
5 בשדה סתם, **אבל כ"שדה זו"** - לא. **וב"שדה זו"**
6 **נמו** - לא אמרן אלא דלא ארצי וחי, אבל ארצי
7 וחי - לא. ולא אמרן אלא דלא הוה לאישתמומי,
8 **אבל הוה ליה לאישתמומי** - לא. והלכתא ככדלחהו
9 **הוה ויבניה ובני, ואפילו ב"שדה זו", דהא**
10 **אשה כ"שדה זו"** דמיתא, ואמרו אמימר: **תליוו**
11 **קדושי** - קדושו קדושו, **מר בר רב אשי אמר:**
12 **באשה ודאי קדושינן לא הוה, הוא עשה שלא**
13 **כהוגן, לפיכך עשו עמו שלא כהוגן ואפקעינאו**
14 **רבנן לקדושיה מניה. אמר ליה רבינא לרב אמי:**
15 **היינו דקדוש בכספא, קדוש בביאה מאי איתא**
16 **למימר? אמר ליה: שויהו רבנן לבעולתא בעלית**
17 **ונזת. מאי תלא לפאמי אפינאי ונבין, חתם רב**
18 **בר רב הונא אמודעא ואשקלתא. אמר רב הונא:**
19 **מאן דחתיס אמודעא - שפיר חתיס, ומאן דחתיס**
20 **אשקלתא - שפיר חתיס. מה נפשיך? אי מודעא**
21 **לא אשקלתא, ואי אשקלתא לא מודעא - הכי**
22 **קאמרו: אי לאו מודעא, מאן דחתיס אשקלתא**
23 **שפיר חתיס; רב הונא למעמידי, דאמר רב**
24 **הונא: תליוו ונבין - ויבניה ובני, איני? האמר**
25 **רבינא: איני? האמר: אפינהו הוה דרינו"**
26 אין

1 לעקור. אבל קדוש בביאה, דהוה קדושי ארוהיטא - מאי אישקלמי? וטענה ויהי
2 כביס, ומגויהה שיה ילפינן לקדושי כתיב במסכת קדושין (ב, א). וגם לכל דבר אהוקש
3 היותו להידי. ואמרינן בבבירתי (א, א) אל תהי גוירה שיה קלה בעיניך שהרי תנור אחד
4 מנפי תורה, אל למרד הכותב אלא מגויהה שיה, ומאי אתר ימקדויהיה שיה
5 רבנן בעלולתא עמי ונזת! אי כיון דארצרותא אית, והאי כיון לעקור לשעתי ביאתו
6 נזות? אלא, כיון דארעתא דרבנן מקדש - לא הוי קדושיי, דאמרי רבנן לא לחזו
7 קדושיי, ומתוך כן נמצאת מעצמה בעלית נזות. כפי - גבירא אלמא הוי. **הלי לפי** -
8 באילן ששמו כירא למכור לו שדוה. לישנה אחריתא: תלה אותו בשביל הכינאי,
9 שימכורנו לו. - ובין - כלומר, וכן עשה, משמע וכן רבה בר רב הונא - ועד אתר
10 עמו, אמודעא שמוסר פפי קודם שנכתב שטר המכירה. **ואשקלתא** - וגם על שטר
11 המכירה היכא, מאן דחתיס אמודעא שפיר חתיס - דאף על גב דתליוו ובני ובניה
12 יבניה, וחי מילי איכא על מסר מודעתא. אבל חותמא שכתב בה - נתבטל המכירה. **ומאן**
13 **דחתיס אשקלתא שפיר חתיס** - תליוו ובין ובניה ובני, ודוכמיטו לקמייהו. **רב הונא**
14 **למעידי כפי** - דהבא בשמונתן דכתבנין מודעת אוניני אפילו תליוו ובני, ולא כרבה,
15 דאמר לעיל (מ, ב) אל כתבנין מודעת אוניני, דברישיתא בפרקיך לעיל, אלא היכא
16 דאיני משעשה דפריסי. ואבא נתון עובדא אפילו תליוו ובין, דכתיב מודעת. וגם
17 כן נראה דהבריסי, שהרי פסקותיו רבא לא עמדו, מאי דפסקי לעיל בתליוו וחיך
18 ולא אמרן אלא בשדה חסמו. שאר פסקי שטר אמרו: לא כתבנין מודעת אוניני, דברישיתא
19 לעיל. אי - כלומר, היאך נכתב שטר שחתיס חתמה בה רבה בר רב הונא איתא ביה, והיא
20 שחתיס חתמה עמו בה? **והא אמר רב נתןן ב' -** היכא נמי רבה בר רב הונא קמסדי
21 עבישי על האשקלתא "מודעת היו דבריני", ואמאי נאמן קייס - התחזקנו בשטרי. **ואמי**
22 **אמנה היו דבריני** - לא הלודו כלום, אלא כתבנו לו, ולכשיצטרך - לזה חזי. והא דמינו
23 לה ללמלה לשל יוציא עליו שטר מלווה זו ולבנות הינוט אלא אם כן ילדה. והוה שעבד
24 לו נכסי מעבדשי אם ילדה אפילו לאורזו, ולא אמרן מהו מוקדם הוה לטרופך שלא כדפי.
25 אין

1 **אבל**

בבא בתרא. חזקת הבתים – פרק שליש דף מט עמוד א – מותר מהדרות "אבן ישראל – (שטינזליץ)"
רשי"

תוספות

1 אבן נאמנים – הוא אב מבעיא את כתב דין ויצא ממקום אחר, דלא מנאמינן לערוך, דלאו
2 'דפה שאר' הוא דפה שהיהו"י איבא. אלא אפילו תן עצמם מקימינן אתה, ואומרים
3 חתמנו. אבל אמנה היו דברינו – אין נאמנים. דמאחר שיהוה שבשטרות נכתב – הרי
4 חתימת השטר אילו היינו בבית דין כל מה שכתוב בשטר שהלוחו מלווה ללוה, ובין
5 שהגיד – שוב אינו חוזר ומגיד, כדארמין
6 בבבבובת בפיר' דאיהה שנתאימיה' (וה"ה) 1
7 אמר ליה רבא: כיון שהגיד שוב אינו חוזר ומגיד.
8 וכו' תימא דנין מילי על פה. כל בשטר לא ליה
9 הא דמר ריש לקיש: עדים החתומים על השטר
10 נעשו כמי שחקקהו עדותן בבית דין. והבי נמי
11 מפרש הגמ'. דטעמא דרב נתנן משום דעיק'
12 ליה לשטרא. דבעא מיניה רבא מרב נתנן:
13 "תניא היא דברינן' מרזו מורטא אפילו אמנה טעמא
14 מאי אין נאמנים – דקמנקר ליה לשטרא וכו'.
15 ועדי יש שעם אחר בני 'אמנה היו דברינו' אמאי
16 אין נאמנים – כדארמין נמי הותם, אמר רב
17 האמר שטיק אמנה הוא זה – אינו נאמן.
18 ואמרין: דקאמר מאן אפילוטא דקאמר לוהו כר
19 עד אלו דקאמרי עדים. אי דבתב ידיס יוצא
20 ממקום אחר – פשיטא ולא מדימנן, ואי אהו
21 בתב ידן יוצא ממקום אחר – אמאי לא מדימנן?
22 והא איבא למימר דפה שהא ש' הוא דפה
23 שהיה, אלא יבנו אמרו 'לא חתמנן' ומסיבין,
24 אמר רב אשי: לעולם דאמר עדים, ודאן כתב
25 דין ויצא ממקום אחר. ודקאמרת אמאי לא
26 מדימנן – כדבר כתבנן. דאמר רב כהנא: אמור לראש שיהיה שם אמנה בתוך הבית,
27 משום שנאמר: 'אל תשכחן באהל כתבן וידעו עליהם יום' עדים אמנו לא חתמי,
28 וכו' אמר 'חתמתי' – אינו נאמן, דאין אדם נאמן בעדות כשמישים עצמו רשע בעדות זו,
29 כדארמיה הותם. מורטא הוא דברינו – אם שטר מכר הוא, ואמר עדים החתומים בו: המוכר
30 מסר מורטא בפנינו, והראינו אנוס, והכרתו בו – אין נאמנין. דתרייודו מורד דשרטא
31 מנעילא היא, ועכשיו באין לבלול על ידי עדות מורטא, וקריה לו חוזר ומגיד, וכיון שהגיד
32 עדות שבשטר – אינו חוזר ומגיד לבלול. והבי נמי, אמאי ביטל רב הוא האשקלתא
33 בשביל המורטא? שטרי יהבה רב רב הוא העד אמרנו 'מורטא היו דברינו', ואינו
34 נאמן ומשני: 'הני ג' – אמאי? דאן נאמנין – על פה. שנעמדו כעשר' מורטא הוא דברינו'
35 וביאים לבלול עדות שבשטר, שנעשה כמי שחקקהו עדותן בבית דין משנה שנכתב
36 ונתחמו. ואין עדות אחרון מבטל את הראשון, וכיון שהגיד שוב אינו חוזר ומגיד – לא
37 תאט על פה הדשא' ומרע לשטרא דקדים. אבל בשטרא, שנכתב המורטא בשטר החתמו
38 עליו העדים, אין רב דבהו רב תן עדות מוסקה לאשקלתא – אתי שטרא דמורטא
39 דקדים, ומרע לשטרא דאשקלתא דבתריה. ומר רב רב אשי אמר אמנה היו דברינו אין
40 נאמנים – כדמפרש לקוהיה: שלא יתן ליכתב, כדפרטייה לעיל, משום דבתיב 'אל תשכחן
41 באהלך עולה', דעדים אעולה אל החמני וכדמכניע דבתריה – אינו נאמן, דאם משים
42 עצמו רשע, והלכתי, פירוש אין כתב דין ויצא ממקום אחר – אין נאמנין, דאין נאמן
43 לעשות עצמו רשע. אבל לעשות שטר – לא איש מר רב רב אשי, דאם נבי מורטא
44 אמאי נאמנין מורטא הוא יוצא עדים ונתן ליכתב, דמקנה עובדי, כד
45 להעיל האנוס ממאנס. ואפילו כתב דין ויצא ממקום אחר – נאמנים, דאין לו חוזר ומגיד,
46 אלא מילתא אחריתי קמסדרי, כדארמין נמי הותם: 'חתמנו, אבל תניא היו דברינו ולא
47 נתקמי' ההנאי' ומילתא אחריתי היא. אמננים. שטרי השטע מערקין בשטר, וגם מעדים
48 שהן יחידי לו כלום. ומילתא דנין חוזר ומגיד – כדרתנן הותם: 'פסולין היינו', אוסינן 'הינו',
49 'עקמי היינו' אל בתב דין ויצא ממקום אחר – אין נאמנים. שטרי פסולין אל השטר
50 לגמרי. דקאמרי בפסולת נחת – הוא דפסלינן לערותם משום דחו מוהדי. אמר ליה אשי
51 חזקת בנכסי אשתו – שנתם החזיקו בנכסי מלוה של אשתה, שנפלו לה מבית אביה
52 בירושה, שלש ענים – אהו חזקה, ובשר' מנאשתו לקותיה באדתי שטרי, דאן דרך
53 אשה למחות על בעלה כשמחזקה בנכסיה ואוכל את הפירות, מאחר שזן אותה. פשיטא
54 דאין יכול לטעון 'לקוחות הוא בדי'. דכיון דאיה ליה פירא – בתקנת החמנים, שהתנו
55 פירות של נכסי אשה לבעלה חתו פקונה – אותן פירות הוא דקאכיל, ואין לו בגוף הקרקע
56 כלום, ואין צריכה למחות, שהכל יודעין שבתורת שטר יוד לקרקע זו, ולא ומי שמנכסנתא דסורא. דאמרן דצריך למחות בסוף כל שלש, והותם היינו טעמא – שמת לוהן ממרובה
57 ולא יהו עדים זמורים שבתורת משכבן באה ליה, ויכול לטעון 'לקוחות הוא בדיה'. אבל נכסי אשה לבעלה – כל העולם יודעין שפירות ש' לו בקרקע אשתו, ולא תהיה לו חזקה ביהיה.
58 דין ודיברים אין לו – כלומר: לא יחזיק, ולא אפילו כתב אין אלש חזקה. דאין שטר מקפדת אם יאכל פיורת של כתב, אלא 'אמר ביה' – דאין לו על שטר, ולאו
59 חלק בשטר – דעל כרחו היה ש' עליו, ועש' שכתבו שטר נתנה לך', 'שטר שכתבו כלכי מי שרצה'. מתניתין: בכותב לו, דאין ודיברים אין לו בנכסייה. אל
60 בעודה ארוכה – הדינו קודם שיהיה בנכסי אשתו, דאינו זוכה בפירות ש' עתה נשואין, וברמיסין ואילו, ודיבורושהו לאדם בתקנת החמנים יכול לעקף, אם מתנה עליה קודם
61 הזמן בעוד שלא באו ליה, ואומה: לא יחזיק לו חלק באותו ממון מעתה יחזיק לכו אל בתקנת החמנים, דאין זוכין לו לאדם בעל כרחו. וכריב בתנא – הוא דמועיל תנאי הוא.
גחלה

1 אבן נאמנים – הוא אב מבעיא את כתב דין ויצא ממקום אחר, דלא מנאמינן לערוך, דלאו
2 'דפה שאר' הוא דפה שהיהו"י איבא. אלא אפילו תן עצמם מקימינן אתה, ואומרים
3 חתמנו. אבל אמנה היו דברינו – אין נאמנים. דמאחר שיהוה שבשטרות נכתב – הרי
4 חתימת השטר אילו היינו בבית דין כל מה שכתוב בשטר שהלוחו מלווה ללוה, ובין
5 שהגיד – שוב אינו חוזר ומגיד, כדארמין
6 בבבבובת בפיר' דאיהה שנתאימיה' (וה"ה) 1
7 אמר ליה רבא: כיון שהגיד שוב אינו חוזר ומגיד.
8 וכו' תימא דנין מילי על פה. כל בשטר לא ליה
9 הא דמר ריש לקיש: עדים החתומים על השטר
10 נעשו כמי שחקקהו עדותן בבית דין. והבי נמי
11 מפרש הגמ'. דטעמא דרב נתנן משום דעיק'
12 ליה לשטרא. דבעא מיניה רבא מרב נתנן:
13 "תניא היא דברינן' מרזו מורטא אפילו אמנה טעמא
14 מאי אין נאמנים – דקמנקר ליה לשטרא וכו'.
15 ועדי יש שעם אחר בני 'אמנה היו דברינו' אמאי
16 אין נאמנים – כדארמין נמי הותם, אמר רב
17 האמר שטיק אמנה הוא זה – אינו נאמן.
18 ואמרין: דקאמר מאן אפילוטא דקאמר לוהו כר
19 עד אלו דקאמרי עדים. אי דבתב ידיס יוצא
20 ממקום אחר – פשיטא ולא מדימנן, ואי אהו
21 בתב ידן יוצא ממקום אחר – אמאי לא מדימנן?
22 והא איבא למימר דפה שהא ש' הוא דפה
23 שהיה, אלא יבנו אמרו 'לא חתמנן' ומסיבין,
24 אמר רב אשי: לעולם דאמר עדים, ודאן כתב
25 דין ויצא ממקום אחר. ודקאמרת אמאי לא
26 מדימנן – כדבר כתבנן. דאמר רב כהנא: אמור לראש שיהיה שם אמנה בתוך הבית,
27 משום שנאמר: 'אל תשכחן באהל כתבן וידעו עליהם יום' עדים אמנו לא חתמי,
28 וכו' אמר 'חתמתי' – אינו נאמן, דאין אדם נאמן בעדות כשמישים עצמו רשע בעדות זו,
29 כדארמיה הותם. מורטא הוא דברינו – אם שטר מכר הוא, ואמר עדים החתומים בו: המוכר
30 מסר מורטא בפנינו, והראינו אנוס, והכרתו בו – אין נאמנין. דתרייודו מורד דשרטא
31 מנעילא היא, ועכשיו באין לבלול על ידי עדות מורטא, וקריה לו חוזר ומגיד, וכיון שהגיד
32 עדות שבשטר – אינו חוזר ומגיד לבלול. והבי נמי, אמאי ביטל רב הוא האשקלתא
33 בשביל המורטא? שטרי יהבה רב רב הוא העד אמרנו 'מורטא היו דברינו', ואינו
34 נאמן ומשני: 'הני ג' – אמאי? דאן נאמנין – על פה. שנעמדו כעשר' מורטא הוא דברינו'
35 וביאים לבלול עדות שבשטר, שנעשה כמי שחקקהו עדותן בבית דין משנה שנכתב
36 ונתחמו. ואין עדות אחרון מבטל את הראשון, וכיון שהגיד שוב אינו חוזר ומגיד – לא
37 תאט על פה הדשא' ומרע לשטרא דקדים. אבל בשטרא, שנכתב המורטא בשטר החתמו
38 עליו העדים, אין רב דבהו רב תן עדות מוסקה לאשקלתא – אתי שטרא דמורטא
39 דקדים, ומרע לשטרא דאשקלתא דבתריה. ומר רב רב אשי אמר אמנה היו דברינו אין
40 נאמנים – כדמפרש לקוהיה: שלא יתן ליכתב, כדפרטייה לעיל, משום דבתיב 'אל תשכחן
41 באהלך עולה', דעדים אעולה אל החמני וכדמכניע דבתריה – אינו נאמן, דאם משים
42 עצמו רשע, והלכתי, פירוש אין כתב דין ויצא ממקום אחר – אין נאמנין, דאין נאמן
43 לעשות עצמו רשע. אבל לעשות שטר – לא איש מר רב רב אשי, דאם נבי מורטא
44 אמאי נאמנין מורטא הוא יוצא עדים ונתן ליכתב, דמקנה עובדי, כד
45 להעיל האנוס ממאנס. ואפילו כתב דין ויצא ממקום אחר – נאמנים, דאין לו חוזר ומגיד,
46 אלא מילתא אחריתי קמסדרי, כדארמין נמי הותם: 'חתמנו, אבל תניא היו דברינו ולא
47 נתקמי' ההנאי' ומילתא אחריתי היא. אמננים. שטרי השטע מערקין בשטר, וגם מעדים
48 שהן יחידי לו כלום. ומילתא דנין חוזר ומגיד – כדרתנן הותם: 'פסולין היינו', אוסינן 'הינו',
49 'עקמי היינו' אל בתב דין ויצא ממקום אחר – אין נאמנים. שטרי פסולין אל השטר
50 לגמרי. דקאמרי בפסולת נחת – הוא דפסלינן לערותם משום דחו מוהדי. אמר ליה אשי
51 חזקת בנכסי אשתו – שנתם החזיקו בנכסי מלוה של אשתה, שנפלו לה מבית אביה
52 בירושה, שלש ענים – אהו חזקה, ובשר' מנאשתו לקותיה באדתי שטרי, דאן דרך
53 אשה למחות על בעלה כשמחזקה בנכסיה ואוכל את הפירות, מאחר שזן אותה. פשיטא
54 דאין יכול לטעון 'לקוחות הוא בדי'. דכיון דאיה ליה פירא – בתקנת החמנים, שהתנו
55 פירות של נכסי אשה לבעלה חתו פקונה – אותן פירות הוא דקאכיל, ואין לו בגוף הקרקע
56 כלום, ואין צריכה למחות, שהכל יודעין שבתורת שטר יוד לקרקע זו, ולא ומי שמנכסנתא דסורא. דאמרן דצריך למחות בסוף כל שלש, והותם היינו טעמא – שמת לוהן ממרובה
57 ולא יהו עדים זמורים שבתורת משכבן באה ליה, ויכול לטעון 'לקוחות הוא בדיה'. אבל נכסי אשה לבעלה – כל העולם יודעין שפירות ש' לו בקרקע אשתו, ולא תהיה לו חזקה ביהיה.
58 דין ודיברים אין לו – כלומר: לא יחזיק, ולא אפילו כתב אין אלש חזקה. דאין שטר מקפדת אם יאכל פיורת של כתב, אלא 'אמר ביה' – דאין לו על שטר, ולאו
59 חלק בשטר – דעל כרחו היה ש' עליו, ועש' שכתבו שטר נתנה לך', 'שטר שכתבו כלכי מי שרצה'. מתניתין: בכותב לו, דאין ודיברים אין לו בנכסייה. אל
60 בעודה ארוכה – הדינו קודם שיהיה בנכסי אשתו, דאינו זוכה בפירות ש' עתה נשואין, וברמיסין ואילו, ודיבורושהו לאדם בתקנת החמנים יכול לעקף, אם מתנה עליה קודם
61 הזמן בעוד שלא באו ליה, ואומה: לא יחזיק לו חלק באותו ממון מעתה יחזיק לכו אל בתקנת החמנים, דאין זוכין לו לאדם בעל כרחו. וכריב בתנא – הוא דמועיל תנאי הוא.
גחלה

1 דארס מקנה דבר שלא בלעולם. כלל משהו לדיןן קיימא לן איז אדם מקנה. ובמילתיה
2 דרב לחזיה לא אמי גבר אלר. אמר: דומרבא לא הוה שנוענין קדישן דלחזנה דברד שלא
3 בא לעולם. דאף על גב דרביא קא אמונותה בלא לעולם — התיא אידיש חודש מאי שאין
4 לה מנותה, דאניו של דא לישול מנותה בעל כבודה? דכשרועה חזרתה. ולא קא שמענן לן

5 רב הונא אי שיולה לחפקי מעשה ידיה
6 מבעלה. אמר: תוב. דפסיק בפרק "זבוח"
7 (כתובות פה ב) ברבן שמעון בן גמליאל, דאמר: **1**
8 אם מותה — ירשיתה. אפילו בתה לז" דין ודברים **2**
9 אין לו בנבטיין בחיי ובמתין?, ולאו שמעבר
10 דאיזו סבר דרשתה הבעל דאורייתא, ורב סבדו
11 ירשתה הבעל דרנן. והנמינש עשו חיזוק לדרביהם **3**
12 כש — חזרה — מאי עשה ומפירות יבול להסתלק **4**
13 משום דהו ארבעין יוש לי לומר: דאניו ירשתה **5**
14 הנפלה קמיה דבעל, דירשתי האשה כנבריהם **6**
15 בתוחה ירשתה לגבי בעל ולכן אין יבול **7**
16 להסתלק אבא, הבעל אפילו יבול מאסת **8**
17 ששארין בדי מי שחן נבטיין, דרשית ביד האשה **9**
18 יתר מצין למישר דלא עשו חיזוק אלא כדבר **10**
19 ישה של שורש מי תורה, כגון ירשתה, דארכי **11**
20 ירשתה דאורייתא. אבל כדבר לדיבא בתוחה

21 בראורייתא — לא עבר דברן חזקן, אי נמי, פירות שלא כשחי — לא עבר חיזוק, כדארמנין
22 ברש"י אף על פי" (נש גו, ט) כל מי שנתבה ולא לכלי שי פירות, דלא סיבדו כמו ירשתה
23 דאין ק"ל עשה שאן לה נכסי ואן ברלש שירש הבעל, דאפילו בנבטיין יתמנה לז" (כתובות
24 ס, א) לא פירותה לה מנמינהו ב" — הלכ"ן ברש"י דאין ברלש שבדי, ולא רבנן בירשתה
25 הבעל, דכל דרשתה אין יבול לחתונה. אבל פירות, דלא כשבדי, דאיכא טובא שאן להם **1**
26 בעל מלוג — פירות של חיזוק.

יבולה

27 **אשה שתאמר בבעלה ברי — מי עברה בקונטרה וכי ואמר נמי:** אינו מקבל פרקנה
28 ואינו חושש בפירות נכסי מלוג שלה שתקנו לז' — דמועיל התנאי בעודה ארוסה,
29 שעדיין לא זכה בפרקנה לפירות. וקצת ויהא נראה לרביש שמעון בן אברםם להביא ראייה
30 לדבריו, מדהניא פרק "עודה שתפתחה" (כתובות נו, ב). תנו פרקנה תחת פירות — שמע
31 מינה דרביי עיקר, ריבול לומר כן, כל דיא בפרק" אף על פי" (שם טז, ב). ויהא רבנן
32 דרבא מהא דקתני תקנו מנות תחת מעשה ידיה, ומשני: אימא תקנו מעשה ידיה תחת
33 מנותה. ומכל מקום אמר רבי שמעון בן אברםם: דהו אפי' שאמר, ואדורכה פרקנה
34 עיקר, כשטודקריא דאמר יתרוק בתכותה פרק "עודה" (נמ, ד). דאמר: בפרק" לא אובל
35 פירות", מדו עדיפא מיכל לא ניכליהו אנדו ניתיחדו בו, קא שמעון לן דהא עדיפא,
36 ודיעבן דלא מלו פרסיה לא דיהיה. וקאמר נמי הים לעיל: בעלמא בעל תקני לה רבנן
37 פירות, אלא אישתכח לה איהי, ומימנה עילא פריק — שמעו דלעולם אשכח תקנו.
38 ברש"מינה פרק "עודה" קאמר בדריא: קתו דתני: נשתא יתור עליו הבעל אשכח פירות
39 ברידה — בעל שאמר "אי אפשי לאבול ולא לפרוק" אין שומעין לו. והא דתני: פרקנה תחת
40 פירות, אף על גב דפרקנה עיקר — לא תני רבא אלא לאשמוענין שלא תוכל האשה
41 לומר "איני נפריה ואינו נותנה פירות", ואף על גב דלדורותיה נחקה, שלא תעשה בין
42 התימים. ועוד, דלא די מלנותה סיכולה מיהו, ואני יונתה ואני עשה", והיה לא
43 מפקעת תקנה מעשה ידיה, שאם אינה עושה ואינה יונתה היום — למדור גמיה **1**
44 ותתא חזקה. אמר אבא אמרתי "איני נפריה ואינו נותנה פירות" — דרי מפקעת לשה **2**
45 תקנת פירות, דפירות כל מי מיהו לא תני פריקטא. נמי שאני פירות משום דידו
46 כידה, שהוא זוכה בתוף הקרקע, אבל מעשה ידיו, האין יוכה בתו? שאינו בעין,
47 דלא שייך למישר שיתבה בתוף הדיים. ובענין זה יעברו רישל קישו דפלגי אבא הונא
48 בפרק "אף על פי", וסבר דמפקעה עיקר, ואינו מגיה הריבא, אבל תני: תקנו
49 מנותה תחת מעשה ידיה כדכתבי — אייהו רבא דיאמר בריהו, דאין בעל יכול
50 לומר לה דיכא רבא פסקה "צאי מעשה ידך למונותיך", כדמוכח בהדיא בפרק קמא **1**
51 דגיטין (נב, א) ובריש "המירור" (כתובות נט, א). דפריה אין לא פסקה — דארי קושיא **2**
52 ולדחתה, כגון המשבעה לא שום מירד לא מהי"א. גרס בפרשור רבתי ודגדלי: ואחת **3**
53 שרביסי לה שום משלו — והכי פירושה: אחת שכתבה לה בכחובה — במנה ומתאים. ובמה **4**
54 שאדם נתן משלו שייך לשתן כתיבה, ולא לשתן יתור, כגון כותבת כל נכסי לבעני, ואחת **5**
55 שיחול לה בכחובה? — תחת המנותה שהיאא מנתי אבהי. כי רנוניא נמי נקריאת כותבה,
56 דבפרק "עודה שתפתחה" (לשם טז, ב) קתני: קבורה תחת מנותה, דרשיתו נתי נרניתה **1**
57 דתחת מנה מתאים לא קאמרנין, בדסוק הוואו פירקא (נג, א) קאמרנין דארוסה (איו) לה **2**
58 קבורה. וארי שרביסי לה שום משלו — שאם לא תנתי סופתה שרשיסי לה משלו על **3**
59 מנה ומתאים. שמשביא עניי שום כלל פנומן אשתו בכחובה כסוד: ותי חתלה נתי ומתאים, וארי **4**
60 כן רנוניא שמשביא עשה "ודעגלה ליה", וארי כן "רביצי חתן חיזוקיה לא מירדליה" כו' **5**
61 ובקונטרס לא פירש בן. **6**

1 נחלה הבאה לו — העתידה לבה לו, כגון נחלה דרבנן, כדברפיש לקמן — ארס יבול
2 להנותנה עליה קודם שחבא שלא יושענה. כגון קאמר" דין ודברים אין לי על אותה נחלה
3 העתידה לבה לי", כלומר, לא יחא לן דין ודברים. וברבנא — כלומר, ובאינו נחלה מועיל
4 התנאי — בגולה הבאה לו בתקנת הבכמים, כדברא, אבל בגולה דאורייתא, כגון "דין
5 ודברים אין לי בירשתה אבי כשמות" — לא
6 יועיל התנאי, כדבעל ברור שלו יחא, אלא אם כן
7 יחננה לאחריים בלשון מתנה. **א** אפשי בתקנת
8 הבכמים — ששעו להחיתו. כגון זאת — ולקמן,
9 המדרבנן היא. שמועני לו, דבעל כרחו דאניש
10 לא יזכורו הבכמים. שאם אינו חושש בטובה
11 שיעשו לו הבכמים — לא נתון לו בעל כרחו,
12 שלדעתו תקנה הבכמים. **בא** כגון זאת — באינו
13 תקנת נחלה דין מדבריהם בבית המדרש, שעליה
14 אמר רבא: כל האומר אי אפשי בתקנת הבכמים
15 כגון זאת התקנה שאנו מדרבים בה, שמועיל לו
16 כדבר, הונא אפר רב — כלומר, מקנת מנותה
17 שחבעל נתון לאשה וחי עוסקין בבית המדרש,
18 והוא טעל מלאכת ידיו תחתיו. ועל זה אמר
19 רבא: כגון זאת התקנה שתקנו הבכמים מנותה
20 האשה לטובה, אם אומרתי אי אפשי בתקנת

נחלה הבאה לו לְאִרְם מִקְמוֹם אַחֵר - אִרְם מִתְנָה

1 **עֲלֶיהָ שְׂאֵל יִרְשְׁנָה; וְכִדְרַבָּא, דְאָמַר רַבָּא: כִּל הַאוֹמְרִי**
2 **"אִי אֶפְשִׁי בַתְקַנְתָּ חַכְמִים כְּגוֹן זֹאת" - שוֹמְעִין לוֹ, מֵאִי**
3 **"כְּגוֹן זֹאת"? פְּרִיזְרְבִּי הֵינָא אִמְרִי רַב, דְאָמַר רַב הֵינָא**
4 **אִמְרִי רַב: וְכֹלְהָ אִשְׁתָּא שְׂתֵאמַר בְּלַעֲלָה "אִינִי יָנִוּתָהּ**
5 **וְאִינִי עוֹשֶׂה". הַא רְאִיָה יִשְׁ. תִּמְיָא: נַתַּת רֹחַ עֲשִׂיתִי**
6 **לְבַעֲלִי כִי לֹא תִנֵּן: לְקָח מִן הַאִישׁ יְהוֹר וְלְקָח מִן**
7 **הָאִשָּׁה - מִקְחוּ בְטָל, אֶלְמָא אִמְרָה: נַתַּת רֹחַ עֲשִׂיתִי**
8 **לְבַעֲלִי - הִקָּא נִמְוִי תִמְיָא: נַתַּת רֹחַ עֲשִׂיתִי לְבַעֲלִי -**
9 **הַא אִימְרָה עָלֶיהָ, שְׂאֵל רַבָּה רַב רַב הֵינָא: לְבַתְרַבָּה,**
10 **אָלָא אָתְרוּן שְׁלֵשׁ שָׁרוּת: אַחַת שָׂפְתֵהָ לֶה בְּכִוּוֹנֵתָהּ,**
11 **ואַחַת**

21 הבכמים בו החקנה שתקנו לטובה, דהא לדידי אינה טובה, דמלאכת ידי עדיף על מנותה,
22 און משלי ואעשה מלאכה לעצמי — שומעין לה, ואתא לאשמוענין כרב הונא אמר רב,
23 שיכולה אשה לומר לבעלה שאין יונתה מלאכה לז" כיה אפי' לעצמי,
24 כדברפיש טעמא בתכותה (נמ, א). כסב: מונוי עיקר. כלומר, תהילה נתנה עיקר מנותה
25 לאשה מן הבעל בעל כרחו, כן תעשה כן בלא תעשה. וארי כן תקנו מלאכה תחת
26 מנותה, שלא יהיה לה איבה. חלה לטובתה נחמיוני, לקוח לה מנות תהלה, והיא
27 שקרית, לומר איני חפצינה בתהקה זו, איני חוששת למונותי — דרשיתו חלה, ויכון
28 דקדקה תקנת המזונות — גם תקנת מלאכת ידיה לבעלה בטלה ממילא, דכיון המזונות
29 אין לה — גם הבעל לא יטול מלאכת ידיה. והיוני נחלה הבאה לו לארס לארי כמאן —
30 המזונות עתידין אמר בכל כלי. והוא הרין לפירות של נכסי מלוג שתקנו הבכמים לבעל
31 הפירותיה תחת פרקנה — כל כן וכל כן שאם אמר "איני מקבל עלי תקנת פרקנה ואיני
32 חושש בפירות נכסי מלוג שתקנו לז" — דמועיל התנאי בעודה ארוסה, שעדיין לא זכה
33 בקרקעותיה לפירות. והיו אבא דאמריכר' במיתיןתה למיתני דאין חוק לבכס אשתי
34 לומר "ליקוח הוא עדי", אף על גב דרבח לה בעודה ארוסה שלא אולק בבכס הפירותיה
35 — אפילו הכי שתקה ולא מיתדה לבעלה. דמצי אמרה נחת רוח עשיתי לבעלי ששתקה,
36 אבל בעולם לא מתרתי לו, וקבשי נמי אר' ראיה שי' — דקתני מנתיחין אין לאשי חוקה,
37 אינו חוקה מותלה לו לקיים מקחו, אבל ראיה עדיש אן — תועיל לו לקיים
38 במיתנה, וארי כמרה לו שאחשו ככל מלוג שלה — קט'. תיבא עיל רוח עשיתי לבעלי —
39 שמכרתי לו, שלא יבעוש עלי, אבל לא היה בדעתי להקנותו דלא דמי לתלמודו ובין
40 דבניה ובני, דאבא אנוסייה גמרו ומקיי. אבל הבא, לדיבא אשוי כל כך — לא גמרה
41 ואקפיי, פי לא תגן — דבר דיקר טענה ויכולה אשת לטעון לאחרים שקנו מבעלה, וכל שכן
42 שוכרה לבעלה עצמו. וכן תוכל לז" מן הבעל. כל קרקעותיו שמורדיהם בחבותה
43 אשתה, הווינו ולמחר אם ימות או יושעה — מטרופן מלקוחות אם לא מתאן באן, חרין,
44 שכן כתב לה "כל כסא ארתיאן וערבאן ותרבאן לכתובתיך", במכסיה כתובות (נא, א) — חודי —
45 הלוקח קנה את האשה, וכן הלו דבעי מעט, והקנתה לו, אלא מטרופן ממנו חוב
46 כתובתה. מיקחו בטל — כל בטל בטל ממש, שכל זמן שיחיה הבעל — יאבלו לו הלוקח
47 את הפירות, שריה המורכר מבר לו מן כלל שיש לתגרש האשה לו, אבל נמו יבני
48 כתובתה, שדרי משנה זו בכל נכסים קרקעות ושול לא לבעל מיירי, כדמוכח לקמן בסמוך,
49 ואמרינן: למעשתי נחתי אילומא קאיתאמי שאני שבסכס, בו, ואבכולן יא אחתי כולמ קמחו
50 בטל לגמרי, דאמר בפרק "האשה שנפלה לו נכסים בסופה: ודא לא תינתא הכי, סיפא
51 דקתני ואי אומר לאשתה: "דרי בתבית מנותך על השולחן כל כל נכסי שריא **1**
52 לכתובתיך" ואי בעי לזבוגי ימי נתי לא מיתבין בחמתה, משום אנא למיזן קמחות קימי,
53 ואף על פי שמשועברין לאשה, אלא ודלתיא אתני עעבוד — שתוכל לטרופן מןן כשיגיע
54 זמנה לגבות כתובתה, הלכ"ן, יאמי מקוח בטל — אחור ולקח מן האשה קאי, דהיי שכל
55 לגמרי הווא מקח, ומשכחא לגבות כתובתה — מטרופן ממנו, דמצי אמרה דרת נחת רוח עשיתי
56 לבעלי, למכור כלן קרקע המשועבר לי, ולא גמרינו כלבלי להקנות לך; ומשני: אי "אימר **1**
57 עלה — דהדייא דחור ולקח מן האשה, אמר רבה רב רב הונא: לא גערכה למוניני מקחו
58 ודא חייבה דחור ולקח מן האשה, אלא באותן שליש שהיה שרוד ממתנה וירח מיאר **2**
59 בכסים, ודריא מנכא בעליהו עדי, ודא מקוח בטל, ודריא לא גמרה ואקפיי, ודא נחת
60 רוח עשתה לבעלה, ולקמייה מפרש למעשתי נמי ודלא ליהווי מקוח בטל. **אחת שכתבה** **3**
61 **בכבותיה** — כלומר, אחת מן השלש שדות וואו שדה ששיעבר לה בפרשור, והוכיזי הווא **4**
62 שדה שיש בההבחה שיעבר לה, וסוכא דעתה עליה טפי מנכסים, מיהו, כל נכסיו
63 ודא ביסס בהבחות בפרשור בתוך שטר הבתוכה כי אם זה לבדו.

1 אחת שיחד לא כבתותיה – לא נכתב בתוך השטר, אלא לאחר נישואין יחד לא אחת
2 משותף, ועשה אפסוקי לבנות מנחה כותבתה. ומיהו, כל שדויתו משועבדים לה
3 בתוך שטר הכתובה, אלא על זה בוטחת יותר, הואיל ויחדו לא בנינו עדים. הכי נרטינו;
4 ואחת שהבטיחה לו שום מלוה – שדה שהבטיחה לו מבית אביה, ושמן אותו וכתבו שוויו

5 בשטר הכתובה, שקבלו הלוה ברמיסה. דין
6 נכסי צאן ברזל, שאם פתחו – פתחו לו, ואם
7 הותירו – הותירו לו. והיו שכותבים 'ודא
8 גרוביא הדבעלת ליה מבית אבאך כר רובי נגון'
9 כך קיבל עליו החתן בכר רובי דגריון. ונתן
10 זה השדה משעבד לה על שאר נכסיו של בעל,
11 אלא שעל זה הושתת יותר בשעבודו, הואיל
12 ומבית אבא הדביטתו. ומקשה שדוה הללו, אם
13 חזר ליה לאלתר – משלש בעל, חזבי קאמר נחת
14 רוח עשיתי לבעלי. והמתיר עצמו מפרש הולך
15 לסיים היריד של; למעשט מאי, כלומר למעשט
16 מאי נכסי שדות שדוה הללו דהוי מקחו בטל, ולא
17 שדה אחרתא אילימא מנעשט שאר נכסא
18 ורקקעת של בעל המשועבדו, לא דאם דוח
19 ולקח מן האשה את מקחו קיים ולא תאמר
20 'נתן רוח עשיתי לבעלי', חזבי קאמר רבה רב
21 רב הונא: לא נערכה בו, כלומר, אין משנה זו
22 מדרבת בשאר נכסים, אלא בתוך שלש שדות,
23 דכיון דמשעבדו לה כל כל שדן מיוחדין לה –
24 ודאי לא נמרה אפסוקי, אלא נחת רוח עשתה
25 לבעלת. אבל בשאר שדות שאק משועבדו לה
26 כל רב שאין מיוחדים לה – ודאי גמיה
27 ואפסיה, ולא מצית אמרה 'נתת רוח עשיתי
28 לבעלי', דהוה מקחו קיים: כל שכן – דמצית
29 אמרה 'נתת רוח עשיתי לבעלי'. דהויא לה
30 איבה – דאי תמכור לו ללקוח מבעלה, וכל
31 שכן דרוש מקחו טעל, וטרסוף תאשה מנתי
32 כותבתה כשתתגרש או ימות בעלה. דאי לא

33 כהבה ליה לוקח – אמר לה בעלה: ענין בנת גבירושין או בבימה. וטכורה לא לנבות
34 כותבתה כשאמרה או אישריא, ולכן אין לא נחת למכור מנכסי בלום. אבל בתוך שלש
35 שדות – לא אמר לה בעל הכי, במאור שיחידים לה – דין הוא שתעריע במכירתו.
36 הולך, ורבותא דאי קאמר. לא נערכה האי דרני 'מקחו טעל', כל מנעבי אבא נכסים,
37 גמילתא דפשיטא דאי דמצית אמרה 'נתת רוח עשיתי לבעלי', כדי שלא יאמר 'ענין'
38 נחת גבירושין ובימה'. אלא אפילו בנת שדות, דלבעל לממרה הכי – אפילו הכי
39 מקחו בטל, דכיון דמכל מקום אינו שלה לגמרי, כי אם של בעל – מצית אמרה 'נתת
40 רוח עשיתי לבעלי'. אלא ודאי למעשט נכסי מלוז – אנתא רבה רב רב הונא, ודבוחו
41 אמר אם לקח מן האשה חזבי ולקח מן האשה – מקחו קיים. דהוה דלתה רוח עשיתי
42 גיורא מבעלה, היובל למוח לבעלה שמי ימכור, ולא מוכר אמרה 'נתת רוח עשיתי
43 לבעלי'. ומתניח נמי קדמנין אלא איש חזקת נכסי אשתו, ודאי נכסי מלוז
44 מיידי, דכיון דהכסיפא שלה מאי מצית אמרה 'נתת רוח עשיתי לבעלי'. הכי נרטינו; והא
45 אמימי' ב' – דאי סלקא דעתך הושתא דכבי קאמר. איש שמכר ואחריתא האשה – לא
46 עשו כלום, ומצית אמרה 'נתת רוח' בו, וכל שכן אי ובעל לבעלה – רתתה רוח עבדה,
47 ומאני קדייקא מתניתין; ואת ראינו ישי' ומכאן בו אימנר דאגמרי – לא ששמכר שדום
48 ביחד, אלא אתא או אשה קאמר. כגון דתבא איהו לאתר ומתי, דאתאי איהו האשה

49 ומפקא מן הלוקחותין גון הקרקע והפירות מבין אפיקו. שבעל אין יכול למכור אלא הפירות
50 נכסי מלוז שלה. הלכך, האיש שמכר לא עשה ולא כלום לגבי הכי, שאם ימות בחי' אשתו או תהא נכסי מלוז שלה. אי נמי, אם מכרה היא גוף הקרקע בלא פירות, שהיא הפירות
51 של בעל חזקת פירותה, ואחר כך מחה – לא ששהה ולא כלום, ולא נאמר מאור שמתה – אין לבעל עשה פירות, שהרי לא פירנה ענה. ודאי גוף הקרקע על ידי משתחו' אלא על
52 פי שבעל עשה את חזקת פירותה. אחר מוכרה רוח הקרקע בחייה. אי אפשר לומר כן, אלא אתי בעל ומפק, כגון דמתקני בארטיש שהיהוה סתורין לטעם בארתי משתחו' לטעם עלתה
53 סתורין, כדאיתא ארשה השנה (לא א), ודברבי יוסי רבי תנאי בו, הבעל פוציא פיר הלוקחות – כדמפרש טעמא בבבא קמא (ג א), דאלמוהו רבון לשעבודא דבעל משום איבה,
54 ושעבודא לוקח ארשתו, ומיהו לחבי אזני מבית האשה – שאם ימות בעלה בחייה יטעם הלוקח, אבל היבא דרבינו תייריוו' לילטא – הוא מכלל את הפירות והיא מכרה את התנאי;
55 אי נמי ובעל איזי לדידיה – לבעלה, ובעיניה וביני – ולא מצית אמרה 'נתת רוח עשיתי לבעלי', ודבשה לא עבדה נחת. ודאי לא קפדי עליה בעל. והלכך שפיר קדייקא מתניתין
56 את ראינו: ישי' שאם יש לו שטר או ששהה וכדומה לו שטר נכסי מלוז שלה, אין בה לשניהם למכור, ודאי לא קרי עבדה מלוז, ודאי לא קרי עבדה מלוז, ודאי לא קרי עבדה מלוז, ודאי לא קרי עבדה מלוז
57 כלום, ואפילו לקח תחלה מן האיש חזר ולקח מן האשה, וכל שכן היבא דמכרה היא לבעלה, דלא היא מוכר. ומיהו, לא תקשי ממתניתין דדייקא דהוי מוכר, דאמימי דאמר – כרבי
58 אלעזר, ולק' טעמא דאמר, דרב' של ענין שדוה גון הפירות לזו – אין בה לשניהם למכור, ודאי לא קרי עבדה מלוז, ודאי לא קרי עבדה מלוז, ודאי לא קרי עבדה מלוז, ודאי לא קרי עבדה מלוז
59 אלעזר. וטעמא דאמר, למכור, אישאין – אם הברית מוטל לטעם ענין מוחת הכאה זו, וישי' – עינור לא יאמר (כא ופטר) ודאי נמי פטור לישאל אהרין,
60 אם מחמת מכה זו מה, אפילו לטעם שנה – נהרג, כדנפקא לן מ'יזקא המכה' – מלמד שהובשם אותו בו (סתורין ע"ב), כי ספני רוח תחתיו – עדיין כל שלשים יום, וכתיב 'ומת'
61 תחת ידו (שם), ו'רתחתי' קרינא תיה. אבל השני, הלוקח – אינו ברין עם או יומים אם הכהו ומת, אלא הורגן אותו, ועבד כנעני כרבי ישראל הוא לכל דבריו, ודמי' ליה' מאשה
62 קסבר – רבי מאיר: קני פירות, דהיינו תשמיש דעבד כל שלשים יום. כגין' הגוף דמי' – כלומר, כאילו קנה גופו. ואותו שאין לו פירות – אין קנין הוא עבד לו בעבד כלום, דאין
63 גוף עומד אלא לפירותיו, והלכך ראשון קריו ארון, רבי יוחנה – דייק טפיה דקרא: 'אין יוסק כי בספו דהוי', למי שזאת קני לגופו או עבד.

1 למעשט שאר נכסים – בפרק 'האשה שנפלה' (כתובות פ"א, גבי הורגה
2 למכור בכספי אהוי, פירש הקוטרס דהא דרנן ב'דייקין' (פסוקי, ג' א), ולקח
3 מן האיש חזר ולקח מן האשה מקחו בטל – הא אוקמנין בשלש שדות. והקשה דרב
4 רבינו שמואל: דכל שכן בשאר נכסים איירי, כדמשמע דאם לכת ראה לרבינו יצחק
5 לפישי: מקחו בטל – לכת טריפה. ושלש שדות
6 – לא למעשט שאר נכסים, ואפילו בשלש שדות
7 מקחו קיים עד ששת טריפה, ויש לישב פירוש
8 הקוטרס ד'ירקוחו בטל' משמע טל אלתו. הכי
9 פירושו: למעשט מאי, דלא מציא אמרה 'נתת'
10 רוח עשיתי לבעלי? אילמא דלמעשט שאר נכסים,
11 דלא הטרסוף לגמרי – כל שכן דהויא לה איבה
12 ודלא דלא קאמר: למעשט שאר נכסים דאין מקחו
13 הטל לאלתר – דמשום א"ל דהוה עריך למימר
14 'לא נערכה אלא לאותן שלש שדות', דפשיטא
15 דהא דאין מקח בטל אלא באותן שלש שדות,
16 ודאי לא אישריא לאוקמיה באותן שלש שדות,
17 אלא למעשט שאר נכסים דלא טרפה בלב. אבל
18 קשיא לרבינו שמשון בן אברהם: דהיכי מצית
19 למימר דפשיטא ליה ליה בדשאר נכסים אין מקחו
20 בטל לאלתרא? דאם קמני דמוקי לה הכא באותן
21 שלש שדות הוה סלקא דעתך דמיירי בשאר
22 נכסים, ואף על גב דרתני משלש שדות, המוכרי
23 בעבדו רב מנת שישמענו שלשים יום – א
24 דלא נקט המוכר בעבדו לפירותו, כדנקט ב'הורסולח'
25 (גיטין נ"ג, ב) המוכר שדוה לפירות – ששום דאין
26 דרך למכור עבד בעבד כגון כן, ולא משכיר אותו
27 לעשות מלאכה.

28 **אילמא** למעשט שאר נכסים – בפרק 'האשה שנפלה' (כתובות פ"א, גבי הורגה
29 **ישנו** ברין עם או יומים – אין לקושטא: השתא
30 בעמידת יום לא יוסק, כל שכן בזימים דריי
31 פירש שבת' 'זולת המשפטים': איהו לים שדוא
32 בזימים – הוי אומר מנת לעת. **קסבר** קין
33 פירות חזקת הגוף דמי – דא משום דררשי 'תחתיו' – וכי נמי כרבי 'ספרי', ומא
34 לה דתחתיו וקאט ע"ש בספרינו, אלא משום דסבדאי ליה קין פירות חזקת גוף דמי.
35 ואם תאמר: כן הוה ליה למימר: שניהם אינן ברין עם או יומים. כדאשכחן ב'חובלי'
36 (בבא קמא פ"ט, ב) דרני דהיא: עבדו מלוז ויצאין כגון עין לאשה אבל לא איש, ותנאי
37 אידך: לא לאיש ולא לאשה, ומסר: דכולי עמאני לית ליה חזקת גוף, ובקנין פירות
38 כקנין חזקת גוף נמי, קפלינן, ולא מוכר חזקת גוף דמי, ומר סבדא ליה חזקת חזקת גוף, אלא
39 דא דחשיב קנין פירות כקנין חזקת גוף דמי – לא מדני שינא לאיש, אלא לענין שלא יא
40 לאשה ורבינו יצחק בר ברקא לא גרס 'ובקנין פירות כקנין חזקת גוף דמי קפלינן', אלא
41 גרס: דכולי עמאני לית ליה חזקת גוף, ופולגותא דחזקת גוף דמי קפלינן, אבל
42 לא לאיש – כרבי יודנה, דהויא חזקת גוף דמי לאיש ולא לאשה – כרבי אלעזר, דאמי
43 שניהם אינן ברין עם או יומים, ואפילו שניהם אינן דין ויכולין לשחור. ומשום חזקת
44 ליה חזקת גוף דמי, ולדבי אילעור אין מכירתו עולם, והלכך לא שכי רבי אלעזר תבתי
45 אשאי דתקני שבעל מציתא מיהו, ופירושיה וא"ל, כדמפרש שניהם ביהוה ארשן אלא כגון מביה לבל, ויש להרץ
46 בדוחק גיסת הספרים, דהתם סבא דמי שלא יעיל קנין פירות לדחות כקנין חזקת גוף
47 לענין שלא יאם בעל ועין לאשה, אבל לענין שינא לאיש – לא, דלא אילמ' דלפקעין קנין
48 פירותו

49 פירות חזקת הגוף דמי – דא משום דררשי 'תחתיו' – וכי נמי כרבי 'ספרי', ומא
50 לה דתחתיו וקאט ע"ש בספרינו, אלא משום דסבדאי ליה קין פירות חזקת גוף דמי.
51 ואם תאמר: כן הוה ליה למימר: שניהם אינן ברין עם או יומים. כדאשכחן ב'חובלי'
52 (בבא קמא פ"ט, ב) דרני דהיא: עבדו מלוז ויצאין כגון עין לאשה אבל לא איש, ותנאי
53 אידך: לא לאיש ולא לאשה, ומסר: דכולי עמאני לית ליה חזקת גוף, ובקנין פירות
54 כקנין חזקת גוף נמי, קפלינן, ולא מוכר חזקת גוף דמי, ומר סבדא ליה חזקת חזקת גוף, אלא
55 דא דחשיב קנין פירות כקנין חזקת גוף דמי – לא מדני שינא לאיש, אלא לענין שלא יא
56 לאשה ורבינו יצחק בר ברקא לא גרס 'ובקנין פירות כקנין חזקת גוף דמי קפלינן', אלא
57 גרס: דכולי עמאני לית ליה חזקת גוף, ופולגותא דחזקת גוף דמי קפלינן, אבל
58 לא לאיש – כרבי יודנה, דהויא חזקת גוף דמי לאיש ולא לאשה – כרבי אלעזר, דאמי
59 שניהם אינן ברין עם או יומים, ואפילו שניהם אינן דין ויכולין לשחור. ומשום חזקת
60 ליה חזקת גוף דמי, ולדבי אילעור אין מכירתו עולם, והלכך לא שכי רבי אלעזר תבתי
61 אשאי דתקני שבעל מציתא מיהו, ופירושיה וא"ל, כדמפרש שניהם ביהוה ארשן אלא כגון מביה לבל, ויש להרץ
62 בדוחק גיסת הספרים, דהתם סבא דמי שלא יעיל קנין פירות לדחות כקנין חזקת גוף
63 לענין שלא יאם בעל ועין לאשה, אבל לענין שינא לאיש – לא, דלא אילמ' דלפקעין קנין
64 פירותו

בבא בתרא. חוקת הבתים – פרק שלישי דף נ עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"
תוספות

פירושו הוא קצין גוף דאשה שיצאו לו לחרות. אי נמי, דאי דמי קצין פירות דבעל, שאל
 היה לו בנות בעל מילעם. לקצין פירות דמורכר בעדו על מנת שישמשנו שלישים יום, שתולדה
 היה שכל יומיו עדיין לא יצא מחרותו, ושדפירות שלו. ובעין זה מחלקין גבי ברמת ארונא
 בפרק גמא דפסחים א', ומה שהיה שקה עליה מכתובתו – שם מפורש. וכן צריך לומר,
 דאין לומר כלא דלרבי אמר ודבר הכא בקין
 פירות חקין הגוף זמי, וסבר שם לאיש אבל לא
 לאשה. והא ביבמות בפרק 'אלמנה' (סו, א)
 פליגי במכתב שם בעלפה, והיא אומרת 'בלי אני
 נטיל כבתובתי' הוא דגורגש אומר 'דמים אני
 נתון לך', רבי אמר אומר חזין עמו, בר יוחנן
 אומר: חזין עמה. ואמרין, תניא בתיה דרבי אמר:
 עבדי צאן ברזל ויזאן בקין תען ליש, אבל לא
 לאשה. ומאי איתיה לרב יוחנן: דלמא לא עבד
 דחזין עמה – ויזאן לאיש ולא לאשה, דקסבר
 קצין פירות בקין הגוף זמי, ואפילו בנכסי מלוג
 זמי דני דנא הכי לרבי מאיר אלא דאי מהני
 ככל קצין פירות לחוקת הגוף הנהגא לאתא לאיש
 כפרישתא. קצין פירות לאו בקין הגוף זמי כו'
 רשמי: קטות: קטות 'שלוחי' (גיטין מה, א) מסיק
 אפלטונא דרב יוחנן דרבי שמעון: דבולי בעל
 קצין פירות בקין הגוף זמי ויש לומר: הדיחם לא
 קאמר, ויהי מלמא ליבא לזולף מינה. ויערבין
 (כו, ב) גרס. ובעלם ליבא לזולף מינה. ויערבין
 הגוף, דאי רבסיק 'דיבולי בעלמא'. דהא רלא מיתין
 ביהושלח: דך הדבא – משום דתנא ליה
 לאיתויי הנא אי פדילגי בשה, דהויא
 דפולחנא דרבי יוחנן וירש וליק דהדיח.
וספק נפשות לחקל – פירש בקנטרו: משום
 דבתני 'שפשוט הערד' 'הצילו הערד'.
 ואין נראה, דבאלו הכי נמי לא קטלי מספקא,
 דאפילו נמנוא לא מפקינן מספקא. **ב'א**
 הקשה לרבי ירמח בן אשה: הדיכוי דרמי אמנור מכידי לזין יום או יומים: דאם כן שותפם
 לא יוכלו למכור לעולם, ולא אמר שותפיה 'באב קמא' א'. מאן תנא לאו דתנו רבנן
 מי שחזרו בעד חוצין בן חורין, וכן עבד שני שותפין אין יוצאין בראשי אברים – כמאן
 כרבי אלעזר. ואם כן הבא נמי, רעדכ של שני שותפין אין יכולים למכור ויש לומר: הדיחם
 מייירי כשני שותפין שלוח קין ולזה פירות. דומיא דמורכר בעדו על מנת שישמשנו שלישים
 יום. והציו בעד חוצין בן חורין – כגון שתול כל פירות, ואינו משעבד אלא גט שחרור להיות
 מותר בעד חוצין. דאין לו בגופו כלום. אבל אם מקנת קין על מנת שישעבדו לו, או היה
 יוצא בראשי אברים, והיה מפסיד חלקו אם הפלי את שינו או סימא את עינו, כמו שיכול
 למכרו. ואין דקאמר הומו: לאו אמר רב אלעזר כספו מיוחדו לו, הכי בני עבדו מיוחדו לו
 – לאי מקרא ליק, דבלאו קרא ליק לאיש אברים מרין או יומים, כי הדיבי זולפגין
 לעצין מכידי. אלא וריבא לתקרא דקאמר: כלומר: בעיני שיהא עבדו מיוחדו לו. **במאן**
 אלימנא בארזי האמור רב אין מחזיקין בו – תמיה לרבינן משוחן בן אברהם. דמאי קשיא
 דמיא לעולם אבא, ויה דקאמר (צריך למחות – שכתבתי על דין דברים אין לי בנכסיך
 ובפירותיהם שאין בעל פירות. חלבי צריכה למחות, ואשתו מוכתה על ויתורא לו והכל
 מקום סומכת עלי, כיון שאם מנה וירשה, דאפילו כתב לה 'בחיך ובמוחך' – קיימא לך
 כרבן עמרין בן מריאל, דלאם מנה וירשה. בפרק 'דוחבתי' (מכות פג, ב) **בגון** אשכלה
 מקנת חוקת חתיי הבעל שלוח שנים אלא מיתה הבעל – לא מקנת בתי הבעל ומקנת
 לאתר מיתה הבעל – ולא רלא זמי לאתר מיתה הבעל ופניו ברא שנים ביהא
 מב, א, דהתם אם היה אוכל שלוש שנים בחיי האב – היתה חוקה. **מ'גו** דאי בני אמר
 מיניו ובתיה כו' – תמיה ואמאי נקט כן דאי אגנא 'וביתיה ניליה הבנה נחליה' הוה
 ליה למיחא דנאמן לזמי דקאמר ובתיה. ודא מילתא דפשיטא דאמתין – אם בן השתא
 נמי מילתא דפשיטא דאמתין בגיניו.

שניה ישנן בו – ופטרין, דספק נפשות דבעלים שהבדו, ומי נהרג מהם –
 להקל, דנפקא לן מי משפטו הערד' 'הצילו הערד' (מגדול לה), שניה – כלומר,
 שניהם שהבדו נהרגין. זה – אחרי, לפי שאינו נתחיי. והוה – דראשון, לפי
 שאינו עכשיו כספו, שהרי מברך. כי **בכפו הוא** – מותרו הוא. דמה תנית עמם
 היה צריך ליתן דברו ולומר: לא יוקם לפי
 כספו ודאי. אי נמי, מומעי למכתב – כי
 כסף הוא'. ומשום הכי נמי ליקא אמנור לבני
 נכסי מלוג, דכיון דאמר מותרו לא לאיש ולא
 לאשה – אנו קריי שדה האיש ולא שדה
 האשה, והלכך, אם מברכו שניון – מוכן
 בטל, וימולק לחזור בה, כאדם המוכר דבר
 שאינו שלד, אלא ליתוי מוכר. וקמטתה נפרא:
 ולא לאיש חוקת בנכסי אשתו – בתמיה.
 אלאמא אינה צריכה למחות בעלפה, הואיל
 לית לה חוקת. **אשת איש** – שהחוק ארז
 בנכסי מלוג שלה – צריכה למחות, משום
 הדדואא ארז שי לו חוקה, ואם לא מיתתה
 – הפסידה. **במאן** – צריכה למחות: מי הוא
 המחזיק? **אלימנא בארז** – שאינו בעלה.
 וכלו לא סיסם חוקתה. ודאי אין מחזיקין
 בנכסי אשת איש – דמציא אמרה על בעלי
 סמכתי שהונו מיהו ויער, ולכך שתיק.
 ובשאר בני אדם דלא בעל קאמר רב דאין
 מחזיקין, שכן משמע 'אין מחזיקין' – לשון
 רביס. ועד, דאי בעל קאמר דאין מחזיקין
 – היינו מתינת: דלא לאיש חוקה בנכסי
 אשתו ומאי אתא לאשמועינן אלא לאי
 בכעל – אלמא: יש חוקה, וקשיא מתינתין
 לרב. לעולם בכעל – שהחוק בנכסי אשתו,
 קאמר רב דצריכה למחות, יש חוקה לבעל.
 ואפילו הכי לא תקשי ליה מתינתין, דרך חוקה דקאמר רב – כגון שחור בה בעל
 ברות שחיו ומערת, דלפירתו הוא דאשתעבד ליה בנסי מלוג דאשתו ולא לקלקל
 דרקיע דחפירת בורות, ומן שדה שאינה עשויה למותרו. והלכך רב לו חוקה, דדאי
 קאמיא מאשתו, והלכך מקלקל עלי לצרכו. וכו' דאי יונתא הוא חוקה רב צריכה למחות.
 אין חוקה לקצין – כלומר: היכא דמוכר לזבחי – אין יכול לטעון: לקחה היא בדי,
 שהיא חוקתה ביה שלש שנים בחפירת ברות שחיו ומערת. ודאי יונתא לא היא
 חוקה, דמצי טעין אריך: משום דלא אחוקת ברכוחיא אינשי לא חשתיא למחות. **אימא**
 אין רין חוקה – להעטרך קצין שנים בלוקח, היכא דמיתן רב לך ונקול, ללא לאתר
 היא חוקה. דאין אדם רואה (שמחזיקין) קרקע של ושותף, אלא מוחא מיר, והיכא דלא
 מוחא – הפסיד. והלכך, בעל איש דקאמר רב צריכה למחות – מיד הוא צריכה
 למחות, מאחר שהורף בה בעל ברות, שאם אדם רואה היקף ושותף, והלכך, כי האי
 גזנות, יש לו חוקה. **כי גיטין:** אי בעית **אימא** או **אימא** עלה רב **מיי** אימא – כי
 כלומר, ואיבעתיא דמיא: לעולם חוקת שלש שנים בעינן, אפילו היכא דרפרי בו ברות,
 כדאומרינן למילתיה דרבי. והא דקאמר רב נתנמן אין חוקה לזוקח – לא בחוקת בעל
 שנים כקרקע תביוזי איייר, היא בעשה שיהא תלמידי אפילו בבת של עצמו, בני עשן
 וריח רע. ואתא לארזייה שלא יוקל לחבירו, ואפילו החוקי ימים רבים – אין חוקה מועלת
 לו לחוק חבירו. רב **מיי אמר בו** – כבר פירשנו ב'לא יחפור'. רב **ויקא אמר** – מתינתין
 לא תקשי לרב, דמיי דקאמר רב אשת איש צריכה למחות – לא או בעל קאמר, דדאי
 אין לאיש חוקה בנכסי אשתו, כדקאמינן. ודאי חוקתה בארז שחוקה בנכסי
 קאמר רב דצריכה למחות. וקשיא לך האמר רב אין מחזיקין בנכסי אשת איש – כי
 תקשי. דתיי מייאל מחזיקין – בחיי בעל, שאם החזיק בעלי בחיי הבעל שלש
 שנים – נתת חוקה, ואתא חוקה בנכסי מלוג, דמציא אמרה על בעלי סמכתי. אי נמי, ודאי
 פירות חלבי לבעלי בנכסי שלי אותן מוכר לך, אבל הגוף שהוא שלי – לא היתה יכול
 לקנות. שגם הוא אין לו חוקה בנכסי באבילת פרי, דכיון דאורייתא פרי – הכל יודיען

שניהם וישנן בן **י'ו** או **י'ז** או **י'ח** או **י'ט** או **כ'** או **כ"א** או **כ"ב** או **כ"ג** או **כ"ד** או **כ"ה** או **כ"ו** או **כ"ז** או **כ"ח** או **כ"ט** או **ל'** או **ל"א** או **ל"ב** או **ל"ג** או **ל"ד** או **ל"ה** או **ל"ו** או **ל"ז** או **ל"ח** או **ל"ט** או **מ'** או **מ"א** או **מ"ב** או **מ"ג** או **מ"ד** או **מ"ה** או **מ"ו** או **מ"ז** או **מ"ח** או **מ"ט** או **נ'** או **נ"א** או **נ"ב** או **נ"ג** או **נ"ד** או **נ"ה** או **נ"ו** או **נ"ז** או **נ"ח** או **נ"ט** או **ס'** או **ס"א** או **ס"ב** או **ס"ג** או **ס"ד** או **ס"ה** או **ס"ו** או **ס"ז** או **ס"ח** או **ס"ט** או **ע'** או **ע"א** או **ע"ב** או **ע"ג** או **ע"ד** או **ע"ה** או **ע"ו** או **ע"ז** או **ע"ח** או **ע"ט** או **פ'** או **פ"א** או **פ"ב** או **פ"ג** או **פ"ד** או **פ"ה** או **פ"ו** או **פ"ז** או **פ"ח** או **פ"ט** או **צ'** או **צ"א** או **צ"ב** או **צ"ג** או **צ"ד** או **צ"ה** או **צ"ו** או **צ"ז** או **צ"ח** או **צ"ט** או **ק'** או **ק"א** או **ק"ב** או **ק"ג** או **ק"ד** או **ק"ה** או **ק"ו** או **ק"ז** או **ק"ח** או **ק"ט** או **ר'** או **ר"א** או **ר"ב** או **ר"ג** או **ר"ד** או **ר"ה** או **ר"ו** או **ר"ז** או **ר"ח** או **ר"ט** או **ש'** או **ש"א** או **ש"ב** או **ש"ג** או **ש"ד** או **ש"ה** או **ש"ו** או **ש"ז** או **ש"ח** או **ש"ט** או **ת'** או **ת"א** או **ת"ב** או **ת"ג** או **ת"ד** או **ת"ה** או **ת"ו** או **ת"ז** או **ת"ח** או **ת"ט** או **י'** או **י"א** או **י"ב** או **י"ג** או **י"ד** או **י"ה** או **י"ו** או **י"ז** או **י"ח** או **י"ט** או **כ'** או **כ"א** או **כ"ב** או **כ"ג** או **כ"ד** או **כ"ה** או **כ"ו** או **כ"ז** או **כ"ח** או **כ"ט** או **ל'** או **ל"א** או **ל"ב** או **ל"ג** או **ל"ד** או **ל"ה** או **ל"ו** או **ל"ז** או **ל"ח** או **ל"ט** או **מ'** או **מ"א** או **מ"ב** או **מ"ג** או **מ"ד** או **מ"ה** או **מ"ו** או **מ"ז** או **מ"ח** או **מ"ט** או **נ'** או **נ"א** או **נ"ב** או **נ"ג** או **נ"ד** או **נ"ה** או **נ"ו** או **נ"ז** או **נ"ח** או **נ"ט** או **ס'** או **ס"א** או **ס"ב** או **ס"ג** או **ס"ד** או **ס"ה** או **ס"ו** או **ס"ז** או **ס"ח** או **ס"ט** או **ע'** או **ע"א** או **ע"ב** או **ע"ג** או **ע"ד** או **ע"ה** או **ע"ו** או **ע"ז** או **ע"ח** או **ע"ט** או **פ'** או **פ"א** או **פ"ב** או **פ"ג** או **פ"ד** או **פ"ה** או **פ"ו** או **פ"ז** או **פ"ח** או **פ"ט** או **צ'** או **צ"א** או **צ"ב** או **צ"ג** או **צ"ד** או **צ"ה** או **צ"ו** או **צ"ז** או **צ"ח** או **צ"ט** או **ק'** או **ק"א** או **ק"ב** או **ק"ג** או **ק"ד** או **ק"ה** או **ק"ו** או **ק"ז** או **ק"ח** או **ק"ט** או **ר'** או **ר"א** או **ר"ב** או **ר"ג** או **ר"ד** או **ר"ה** או **ר"ו** או **ר"ז** או **ר"ח** או **ר"ט** או **ש'** או **ש"א** או **ש"ב** או **ש"ג** או **ש"ד** או **ש"ה** או **ש"ו** או **ש"ז** או **ש"ח** או **ש"ט** או **ת'** או **ת"א** או **ת"ב** או **ת"ג** או **ת"ד** או **ת"ה** או **ת"ו** או **ת"ז** או **ת"ח** או **ת"ט** או **י'** או **י"א** או **י"ב** או **י"ג** או **י"ד** או **י"ה** או **י"ו** או **י"ז** או **י"ח** או **י"ט** או **כ'** או **כ"א** או **כ"ב** או **כ"ג** או **כ"ד** או **כ"ה** או **כ"ו** או **כ"ז** או **כ"ח** או **כ"ט** או **ל'** או **ל"א** או **ל"ב** או **ל"ג** או **ל"ד** או **ל"ה** או **ל"ו** או **ל"ז** או **ל"ח** או **ל"ט** או **מ'** או **מ"א** או **מ"ב** או **מ"ג** או **מ"ד** או **מ"ה** או **מ"ו** או **מ"ז** או **מ"ח** או **מ"ט** או **נ'** או **נ"א** או **נ"ב** או **נ"ג** או **נ"ד** או **נ"ה** או **נ"ו** או **נ"ז** או **נ"ח** או **נ"ט** או **ס'** או **ס"א** או **ס"ב** או **ס"ג** או **ס"ד** או **ס"ה** או **ס"ו** או **ס"ז** או **ס"ח** או **ס"ט** או **ע'** או **ע"א** או **ע"ב** או **ע"ג** או **ע"ד** או **ע"ה** או **ע"ו** או **ע"ז** או **ע"ח** או **ע"ט** או **פ'** או **פ"א** או **פ"ב** או **פ"ג** או **פ"ד** או **פ"ה** או **פ"ו** או **פ"ז** או **פ"ח** או **פ"ט** או **צ'** או **צ"א** או **צ"ב** או **צ"ג** או **צ"ד** או **צ"ה** או **צ"ו** או **צ"ז** או **צ"ח** או **צ"ט** או **ק'** או **ק"א** או **ק"ב** או **ק"ג** או **ק"ד** או **ק"ה** או **ק"ו** או **ק"ז** או **ק"ח** או **ק"ט** או **ר'** או **ר"א** או **ר"ב** או **ר"ג** או **ר"ד** או **ר"ה** או **ר"ו** או **ר"ז** או **ר"ח** או **ר"ט** או **ש'** או **ש"א** או **ש"ב** או **ש"ג** או **ש"ד** או **ש"ה** או **ש"ו** או **ש"ז** או **ש"ח** או **ש"ט** או **ת'** או **ת"א** או **ת"ב** או **ת"ג** או **ת"ד** או **ת"ה** או **ת"ו** או **ת"ז** או **ת"ח** או **ת"ט** או **י'** או **י"א** או **י"ב** או **י"ג** או **י"ד** או **י"ה** או **י"ו** או **י"ז** או **י"ח** או **י"ט** או **כ'** או **כ"א** או **כ"ב** או **כ"ג** או **כ"ד** או **כ"ה** או **כ"ו** או **כ"ז** או **כ"ח** או **כ"ט** או **ל'** או **ל"א** או **ל"ב** או **ל"ג** או **ל"ד** או **ל"ה** או **ל"ו** או **ל"ז** או **ל"ח** או **ל"ט** או **מ'** או **מ"א** או **מ"ב** או **מ"ג** או **מ"ד** או **מ"ה** או **מ"ו** או **מ"ז** או **מ"ח** או **מ"ט** או **נ'** או **נ"א** או **נ"ב** או **נ"ג** או **נ"ד** או **נ"ה** או **נ"ו** או **נ"ז** או **נ"ח** או **נ"ט** או **ס'** או **ס"א** או **ס"ב** או **ס"ג** או **ס"ד** או **ס"ה** או **ס"ו** או **ס"ז** או **ס"ח** או **ס"ט** או **ע'** או **ע"א** או **ע"ב** או **ע"ג** או **ע"ד** או **ע"ה** או **ע"ו** או **ע"ז** או **ע"ח** או **ע"ט** או **פ'** או **פ"א** או **פ"ב** או **פ"ג** או **פ"ד** או **פ"ה** או **פ"ו** או **פ"ז** או **פ"ח** או **פ"ט** או **צ'** או **צ"א** או **צ"ב** או **צ"ג** או **צ"ד** או **צ"ה** או **צ"ו** או **צ"ז** או **צ"ח** או **צ"ט** או **ק'** או **ק"א** או **ק"ב** או **ק"ג** או **ק"ד** או **ק"ה** או **ק"ו** או **ק"ז** או **ק"ח** או **ק"ט** או **ר'** או **ר"א** או **ר"ב** או **ר"ג** או **ר"ד** או **ר"ה** או **ר"ו** או **ר"ז** או **ר"ח** או **ר"ט** או **ש'** או **ש"א** או **ש"ב** או **ש"ג** או **ש"ד** או **ש"ה** או **ש"ו** או **ש"ז** או **ש"ח** או **ש"ט** או **ת'** או **ת"א** או **ת"ב** או **ת"ג** או **ת"ד** או **ת"ה** או **ת"ו** או **ת"ז** או **ת"ח** או **ת"ט** או **י'** או **י"א** או **י"ב** או **י"ג** או **י"ד** או **י"ה** או **י"ו** או **י"ז** או **י"ח** או **י"ט** או **כ'** או **כ"א** או **כ"ב** או **כ"ג** או **כ"ד** או **כ"ה** או **כ"ו** או **כ"ז** או **כ"ח** או **כ"ט** או **ל'** או **ל"א** או **ל"ב** או **ל"ג** או **ל"ד** או **ל"ה** או **ל"ו** או **ל"ז** או **ל"ח** או **ל"ט** או **מ'** או **מ"א** או **מ"ב** או **מ"ג** או **מ"ד** או **מ"ה** או **מ"ו** או **מ"ז** או **מ"ח** או **מ"ט** או **נ'** או **נ"א** או **נ"ב** או **נ"ג** או **נ"ד** או **נ"ה** או **נ"ו** או **נ"ז** או **נ"ח** או **נ"ט** או **ס'** או **ס"א** או **ס"ב** או **ס"ג** או **ס"ד** או **ס"ה** או **ס"ו** או **ס"ז** או **ס"ח** או **ס"ט** או **ע'** או **ע"א** או **ע"ב** או **ע"ג** או **ע"ד** או **ע"ה** או **ע"ו** או **ע"ז** או **ע"ח** או **ע"ט** או **פ'** או **פ"א** או **פ"ב** או **פ"ג** או **פ"ד** או **פ"ה** או **פ"ו** או **פ"ז** או **פ"ח** או **פ"ט** או **צ'** או **צ"א** או **צ"ב** או **צ"ג** או **צ"ד** או **צ"ה** או **צ"ו** או **צ"ז** או **צ"ח** או **צ"ט** או **ק'** או **ק"א** או **ק"ב** או **ק"ג** או **ק"ד** או **ק"ה** או **ק"ו** או **ק"ז** או **ק"ח** או **ק"ט** או **ר'** או **ר"א** או **ר"ב** או **ר"ג** או **ר"ד** או **ר"ה** או **ר"ו** או **ר"ז** או **ר"ח** או **ר"ט** או **ש'** או **ש"א** או **ש"ב** או **ש"ג** או **ש"ד** או **ש"ה** או **ש"ו** או **ש"ז** או **ש"ח** או **ש"ט** או **ת'** או **ת"א** או **ת"ב** או **ת"ג** או **ת"ד** או **ת"ה** או **ת"ו** או **ת"ז** או **ת"ח** או **ת"ט** או **י'** או **י"א** או **י"ב** או **י"ג** או **י"ד** או **י"ה** או **י"ו** או **י"ז** או **י"ח** או **י"ט** או **כ'** או **כ"א** או **כ"ב** או **כ"ג** או **כ"ד** או **כ"ה** או **כ"ו** או **כ"ז** או **כ"ח** או **כ"ט** או **ל'** או **ל"א** או **ל"ב** או **ל"ג** או **ל"ד** או **ל"ה** או **ל"ו** או **ל"ז** או **ל"ח** או **ל"ט** או **מ'** או **מ"א** או **מ"ב** או **מ"ג** או **מ"ד** או **מ"ה** או **מ"ו** או **מ"ז** או **מ"ח** או **מ"ט** או **נ'** או **נ"א** או **נ"ב** או **נ"ג** או **נ"ד** או **נ"ה** או **נ"ו** או **נ"ז** או **נ"ח** או **נ"ט** או **ס'** או **ס"א** או **ס"ב** או **ס"ג** או **ס"ד** או **ס"ה** או **ס"ו** או **ס"ז** או **ס"ח** או **ס"ט** או **ע'** או **ע"א** או **ע"ב** או **ע"ג** או **ע"ד** או **ע"ה** או **ע"ו** או **ע"ז** או **ע"ח** או **ע"ט** או **פ'** או **פ"א** או **פ"ב** או **פ"ג** או **פ"ד** או **פ"ה** או **פ"ו** או **פ"ז** או **פ"ח** או **פ"ט** או **צ'** או **צ"א** או **צ"ב** או **צ"ג** או **צ"ד** או **צ"ה** או **צ"ו** או **צ"ז** או **צ"ח** או **צ"ט** או **ק'** או **ק"א** או **ק"ב** או **ק"ג** או **ק"ד** או **ק"ה** או **ק"ו** או **ק"ז** או **ק"ח** או **ק"ט** או **ר'** או **ר"א** או **ר"ב** או **ר"ג** או **ר"ד** או **ר"ה** או **ר"ו** או **ר"ז** או **ר"ח** או **ר"ט** או **ש'** או **ש"א** או **ש"ב** או **ש"ג** או **ש"ד** או **ש"ה** או **ש"ו** או **ש"ז** או **ש"ח** או **ש"ט** או **ת'** או **ת"א** או **ת"ב** או **ת"ג** או **ת"ד** או **ת"ה** או **ת"ו** או **ת"ז** או **ת"ח** או **ת"ט** או **י'** או **י"א** או **י"ב** או **י"ג** או **י"ד** או **י"ה** או **י"ו** או **י"ז** או **י"ח** או **י"ט** או **כ'** או **כ"א** או **כ"ב** או **כ"ג** או **כ"ד** או **כ"ה** או **כ"ו** או **כ"ז** או **כ"ח** או **כ"ט** או **ל'** או **ל"א** או **ל"ב** או **ל"ג** או **ל"ד** או **ל"ה** או **ל"ו** או **ל"ז** או **ל"ח** או **ל"ט** או **מ'** או **מ"א** או **מ"ב** או **מ"ג** או **מ"ד** או **מ"ה** או **מ"ו** או **מ"ז** או **מ"ח** או **מ"ט** או **נ'** או **נ"א** או **נ"ב** או **נ"ג** או **נ"ד** או **נ"ה** או **נ"ו** או **נ"ז** או **נ"ח** או **נ"ט** או **ס'** או **ס"א** או **ס"ב** או **ס"ג** או **ס"ד** או **ס"ה** או **ס"ו** או **ס"ז** או **ס"ח** או **ס"ט** או **ע'** או **ע"א** או **ע"ב** או **ע"ג** או **ע"ד** או **ע"ה** או **ע"ו** או **ע"ז** או **ע"ח** או **ע"ט** או **פ'** או **פ"א** או **פ"ב** או **פ"ג** או **פ"ד** או **פ"ה** או **פ"ו** או **פ"ז** או **פ"ח** או **פ"ט** או **צ'** או **צ"א** או **צ"ב** או **צ"ג** או **צ"ד** או **צ"ה** או **צ"ו** או **צ"ז** או **צ"ח** או **צ"ט** או **ק'** או

1 נידא ליה דלתיי עבד ליה כו' - ודוקא נקט ליה, אבל מבר - לא. ומשום אשה הוא
2 דקטק ליה, אלא גבי עבד - אין חילוק בין לזה למכר, דמה שקנה עבד קנה עכו.
3 **[ברם]** רבינו הם לא גבי שרי בריא אבא, אלא גבי: רבי אבהו ורבי אבהו וכלי גדולי
4 הדור בו כדי לפותח את כתר, ולא גבי: אלא: לפותח את כתר, ופירש: שאכל
5 הוא את הפירות. והשתא מתייב רב דואר רב אבין
6 סמינא ליה לרביה, דהשתא הוא לומר שהיה שלוח
7 שכל גדולי הדור חולקין עליו - שאם כן אין
8 ממש בדבריו, ואין מתיישב לרבינו יצחק גירסתו,
9 דאם כן מה צריך לומר? במנחה בקט ליתן לה?;
10 וראה לרבינו יצחק גירסת הספרים: 'ברם רבי
11 אבא', ו'לפית כחה', ו'פלני עליה, וסברי דמוכר
12 לאשתו לא קתה', ו'דלגלי וזי הוא דבעי', וסברי
13 כרב דתנא, דאמר: לזי וזי מנכא דתמיה שהיה
14 ומה שקנה בשטר - אינו אלא מתנה, כיון
15 דלגליה וזי הוא דבעי, ולא קתה ביה, ומה
16 שכתב בלשון מבר - לא כתב אלא לפותח את
17 כחה, ופירוש דבר זה יש ליישב ולפרש: בקט
18 ליתן לה - לענין זה שבמנחה נתן את כולה, ועוד
19 יש ליישב פירוש רבינו תנא: במנחה בקט בו -
20 דאפילו ליתן פירות קתה וזי מנכא במנחה לאשתו, ולא
21 אמר לגלוי וזי הוא דבעי, לא קתה אלא משום
22 דבמנחה נתן לה, דהא אין כאן מכר, ולא נתנה
23 לו כלום, ודדמיא ליה ככל בלאו הכי. ואף על פי
24 שאין לכולהו אלא משום אשתו מנחה ביה, מכל מקום אם
25 תקם ממנה או הוציא מידה דרך ערמה הם שלו,
26 כדאמרין בסמוך, ואם כן השתא שהוציא דרך
27 מכר הם שלו, ואין כאן מכר. והלכך, למאן דאמר
28 קתה לא קתה אלא משום דבמנחה נתנה
29 לה, והיא דכתב לה בלשון מבר - כדי לפותח את
30 כחו לענין שאכל הפירות, כי המכר מבטל הקנין,
31 דהא אין מכר כדפירשתי. ולענין שדה אחת
32 מתנה וקתה, ולענין פירות היו מכר ולא קתה.
33 **במנחה** קתה ואין הבעל אוכל פירות -
34 תימה: דאמר בפרק 'הוריק' (עו, ב) גבי
35 ההוא שכיב מרע דבתיב וגו' דברכות הרי אפיא
36 דמעילי שבתא כו', אתא לקמה דרבא. ואתא לקמי
37 לה הווא ארית בה גיטא כו', אמר רב,
38 ועליו: מה שקתה איה קנה בעלה. וקמיא איה הבעל אוכל
39 פירות - אם כן לא קנה בעלה ואומר רבינו הם: דאין תליא באכילה פירות למקרי חזרה,
40 דהא אבר סבר ברש לקיש (בבא בתרא ק"ג, ב) דנקיין פירות לאו בקנין תהון דמי, ואפילו יש
41 לבעל פירות - אינו מקרי חזרה בעל, שהוף שלה, ומתגרשת שפיר, אלא בהא תליא
42 מילתא, ולא מקרי חזרה לענין זכיה, אלא בשמירתה ונותנה - קיים. והלכך, ששנתן לה
43 הבעל, אף על גב דאין אוכל פירות, כיון שאם מכרה ותנתה אינו קיים - לא מקרי חזרה,
44 דאימאנה איה פיקה - שוכר את מקומו ותתן אל דוכה לו, ומייתו ראיא, דהתם ברש 'הוריק' גבי ורק לה בחזרה פירות. ויורה: מה שקתה איה קנה בעלה ומשני: כגון שכתב לה 'דין דרביא אף לי
45 בבסיקאי', אף על גב דבכשתב לה גבי נמי יש לבעל פירי עד שיכתוב לה 'דפירותיך', ודפריך ברש 'הוריק' (נענין עו, א) אפילו הכי חשיב ויתמי, כיון שאם מכרה ותנתה קיים, כדאמרן בריבואב.
46 ומיהו, אינה ראיא: דאף על גב דאינו מוכר 'ובפירותיך' - הכי בעי למימר, כדאשכחן לעיל גבי אין לאיש חוקה בבסיס אשתו, ואם התמה: אף על גב דאינה יכולה למכור תקני לה לנט,
47 מידה דהוא אשכירתי, דאמר (עשרה שני פקד מתייש מנשה עו) גבי רבן גמליא: 'בעשר' (עשרה שני נתן לדודעו ומקומו משכר לו, וכו'). ודבכרתי את הספינה' (בבא בתרא פד, כג) ומד ולא משך -
48 לא קנה, והוא אינו פיקה - שוכר את מקומו ואומר רבינו הם: גדול קינו של שוכר מהו, שאפילו מה בתוך הענין - התקום מוכר ליושרי עד חוקנו, מה שאין כן באשה, אם מכרה
49 ותנתה - אלא הבעיא מיהו אלקותיה, ודלשלמי לא משמע בפירוש רבינו הם, ודפריך ברש 'הוריק' (נענין עו, א) ונתנה חזרה איתן משתכרות לאיש שאפילו כתיב ומשני רבי
50 ויתון ברש גבי ינאי: עד שיכתוב לה 'דין דרביא אף לי' כבסיס ובפירותיך, ומשמע מדפריך מפירות - דבפירות הדבר תלי, ולא במה שאינה יכולה למכור, ורבינו יצחק אמר:
51 דאפילו תליה תוכייה בפירות - מכל מקום פריך שפיר דתם מה שקתה איה קנה בעלה, שלא היה נתון לה הבעל מקום ונתן אלא משפיל, ודוקא במנחה הוא דקאמר דקתה ואין
52 הבעל אוכל פירות, ועוד אמר רבינו יצחק: דהא דאמר במנחה קתה ואין הבעל אוכל פירות - היינו דוקא משפילי אכולם, אבל בבסיס מלוג הם אותם פירות, וילקח בהם קרקע
53 ויאכל שכלה פירות, וקתה וזי רתם שפיר: מה שקתה איה קנה בעלה.

1 **והבעל אוכל פירות** - דלא גרע מנכסיס שנפלו לה בירושה. הבעל אוכל ליתן לה -
2 ולא יאכל פירות. כדאמרין לקמן: במנחה - קתה, ואין הבעל בקט פירות, ומיהו,
3 מוכר לחבירו אין לומר כן, שאינו אחרוהו כן. כתיב: 'וי' - והיא פירות לדעיל,
4 ולשני הדימיות נקשת בבית המדרש. במנחה קתה ואין הבעל אוכל פירות - נתון
5 בעין יפה נתון, ורבינו - רב, שקדם לרבי
6 ויתן גרע של רבי אלעזר, ודאמרת בשמיעת
7 תולין (נח, ב) דכל ומן שהיה רב קיים היה שלח
8 ליה רבי יוחנן: 'ילקום רבינו שבבבל', ועוד,
9 דאמר ליה לרש לקיש שכל אהון הדימים היה
10 הוא בשיבה ואני בעמידה, ועוד, דאמרין
11 בעירובין (ג, ב) אמר רב: האי מתרחק מחבירי
12 טפי - משום דרתייהו לרבי מאיר מארחיהו.
13 כוונתי - רבי אלעזר, שהיה תלמידו של רבי
14 יוחנן, ואף על גב דרבי אבא ורבי אבהו וכל
15 דהורו דהורו חביריהם, דאמרין לעיל: במנחה בקט
16 ליתן לה כו', סבירא להו כרבי אלעזר דאין
17 הבעל אוכל פירות - אינוהו נמי חזתי עניהו
18 לגבי רב, שתלמידיו רבי יוחנן היו, כרבינו קבדי
19 רבי יוחנן, שהיה חבירו של רב, תתיי -
20 בתמינה: שני דברים של רבא שותפין זה את זה
21 לא קתה - משמע על גוף ולא פירות, דלגלוי
22 וזי הוא דבעי, והבעל אוכל פירות - משמע
23 שקתהו גוף חרקיקע, דלאו לגלוי וזי הוא דבעי.
24 במקטע סמוכין - שלא וזי יודעין ומפורסמים
25 לבעל - לא קתה, דלגלוי וזי הוא דבעי.
26 פקיע שאין סמוכין - קתה, והבעל אוכל
27 פירות, וליכא בגלוי וזי, שהרי דאמר למימר גבסם
28 קו, לא מן הנשים כו' - דאיכא למימר גבסם
29 לבעליהן ולאנתיהם, ותניקתו נמי, שפאנו גבס
30 מביא בעיה חבית שהם דרים שם, ואסור לסייע
31 ידי עוברי עבירה, ובעלאל יקבלו מהם - ויתוח
32 למקום שגבסו שם, ויחיד לאשה - ולא לבעל,
33 דאין לנו לחחוקה כנגבתה, ויחיד לבעלה -
34 שאפילו אם נתן לה ממון זה על מנת שאין
35 לבעלה רשות בה, מנחה - ויחיד
36 בעלה, שהמה יורש את אשתו, והלכך יחיד
37 לבעל, ודאמרה נפשך עכשיו חרי הוא בעלה,
38 ויחיד לרבי - דמסתמא כל מה שקנה עבד קנה רב, ותרעה בעיני דהוא של דין.
39 נשתחרר העבד ואחר כך מת - ויחיד לרבי, שהרי עבד היה כשפקדו לזה, וסתם
40 עבדים גולתין קו, אבל אם נתגרשה האשה ואחר כך מתה - ויחיד ליורשה ולא לבעלה,
41 ומשנתגרשה אין הבעל יורשה.

קבל

1 **והבעל אוכל פירות** - דלא גרע מנכסיס שנפלו לה בירושה. הבעל אוכל ליתן לה -
2 ולא יאכל פירות. כדאמרין לקמן: במנחה - קתה, ואין הבעל בקט פירות, ומיהו,
3 מוכר לחבירו אין לומר כן, שאינו אחרוהו כן. כתיב: 'וי' - והיא פירות לדעיל,
4 ולשני הדימיות נקשת בבית המדרש. במנחה קתה ואין הבעל אוכל פירות - נתון
5 בעין יפה נתון, ורבינו - רב, שקדם לרבי
6 ויתן גרע של רבי אלעזר, ודאמרת בשמיעת
7 תולין (נח, ב) דכל ומן שהיה רב קיים היה שלח
8 ליה רבי יוחנן: 'ילקום רבינו שבבבל', ועוד,
9 דאמר ליה לרש לקיש שכל אהון הדימים היה
10 הוא בשיבה ואני בעמידה, ועוד, דאמרין
11 בעירובין (ג, ב) אמר רב: האי מתרחק מחבירי
12 טפי - משום דרתייהו לרבי מאיר מארחיהו.
13 כוונתי - רבי אלעזר, שהיה תלמידו של רבי
14 יוחנן, ואף על גב דרבי אבא ורבי אבהו וכל
15 דהורו דהורו חביריהם, דאמרין לעיל: במנחה בקט
16 ליתן לה כו', סבירא להו כרבי אלעזר דאין
17 הבעל אוכל פירות - אינוהו נמי חזתי עניהו
18 לגבי רב, שתלמידיו רבי יוחנן היו, כרבינו קבדי
19 רבי יוחנן, שהיה חבירו של רב, תתיי -
20 בתמינה: שני דברים של רבא שותפין זה את זה
21 לא קתה - משמע על גוף ולא פירות, דלגלוי
22 וזי הוא דבעי, והבעל אוכל פירות - משמע
23 שקתהו גוף חרקיקע, דלאו לגלוי וזי הוא דבעי.
24 במקטע סמוכין - שלא וזי יודעין ומפורסמים
25 לבעל - לא קתה, דלגלוי וזי הוא דבעי.
26 פקיע שאין סמוכין - קתה, והבעל אוכל
27 פירות, וליכא בגלוי וזי, שהרי דאמר למימר גבסם
28 קו, לא מן הנשים כו' - דאיכא למימר גבסם
29 לבעליהן ולאנתיהם, ותניקתו נמי, שפאנו גבס
30 מביא בעיה חבית שהם דרים שם, ואסור לסייע
31 ידי עוברי עבירה, ובעלאל יקבלו מהם - ויתוח
32 למקום שגבסו שם, ויחיד לאשה - ולא לבעל,
33 דאין לנו לחחוקה כנגבתה, ויחיד לבעלה -
34 שאפילו אם נתן לה ממון זה על מנת שאין
35 לבעלה רשות בה, מנחה - ויחיד
36 בעלה, שהמה יורש את אשתו, והלכך יחיד
37 לבעל, ודאמרה נפשך עכשיו חרי הוא בעלה,
38 ויחיד לרבי - דמסתמא כל מה שקנה עבד קנה רב, ותרעה בעיני דהוא של דין.
39 נשתחרר העבד ואחר כך מת - ויחיד לרבי, שהרי עבד היה כשפקדו לזה, וסתם
40 עבדים גולתין קו, אבל אם נתגרשה האשה ואחר כך מתה - ויחיד ליורשה ולא לבעלה,
41 ומשנתגרשה אין הבעל יורשה.

קבל

1 **והבעל אוכל פירות** - דלא גרע מנכסיס שנפלו לה בירושה. הבעל אוכל ליתן לה -
2 ולא יאכל פירות. כדאמרין לקמן: במנחה - קתה, ואין הבעל בקט פירות, ומיהו,
3 מוכר לחבירו אין לומר כן, שאינו אחרוהו כן. כתיב: 'וי' - והיא פירות לדעיל,
4 ולשני הדימיות נקשת בבית המדרש. במנחה קתה ואין הבעל אוכל פירות - נתון
5 בעין יפה נתון, ורבינו - רב, שקדם לרבי
6 ויתן גרע של רבי אלעזר, ודאמרת בשמיעת
7 תולין (נח, ב) דכל ומן שהיה רב קיים היה שלח
8 ליה רבי יוחנן: 'ילקום רבינו שבבבל', ועוד,
9 דאמר ליה לרש לקיש שכל אהון הדימים היה
10 הוא בשיבה ואני בעמידה, ועוד, דאמרין
11 בעירובין (ג, ב) אמר רב: האי מתרחק מחבירי
12 טפי - משום דרתייהו לרבי מאיר מארחיהו.
13 כוונתי - רבי אלעזר, שהיה תלמידו של רבי
14 יוחנן, ואף על גב דרבי אבא ורבי אבהו וכל
15 דהורו דהורו חביריהם, דאמרין לעיל: במנחה בקט
16 ליתן לה כו', סבירא להו כרבי אלעזר דאין
17 הבעל אוכל פירות - אינוהו נמי חזתי עניהו
18 לגבי רב, שתלמידיו רבי יוחנן היו, כרבינו קבדי
19 רבי יוחנן, שהיה חבירו של רב, תתיי -
20 בתמינה: שני דברים של רבא שותפין זה את זה
21 לא קתה - משמע על גוף ולא פירות, דלגלוי
22 וזי הוא דבעי, והבעל אוכל פירות - משמע
23 שקתהו גוף חרקיקע, דלאו לגלוי וזי הוא דבעי.
24 במקטע סמוכין - שלא וזי יודעין ומפורסמים
25 לבעל - לא קתה, דלגלוי וזי הוא דבעי.
26 פקיע שאין סמוכין - קתה, והבעל אוכל
27 פירות, וליכא בגלוי וזי, שהרי דאמר למימר גבסם
28 קו, לא מן הנשים כו' - דאיכא למימר גבסם
29 לבעליהן ולאנתיהם, ותניקתו נמי, שפאנו גבס
30 מביא בעיה חבית שהם דרים שם, ואסור לסייע
31 ידי עוברי עבירה, ובעלאל יקבלו מהם - ויתוח
32 למקום שגבסו שם, ויחיד לאשה - ולא לבעל,
33 דאין לנו לחחוקה כנגבתה, ויחיד לבעלה -
34 שאפילו אם נתן לה ממון זה על מנת שאין
35 לבעלה רשות בה, מנחה - ויחיד
36 בעלה, שהמה יורש את אשתו, והלכך יחיד
37 לבעל, ודאמרה נפשך עכשיו חרי הוא בעלה,
38 ויחיד לרבי - דמסתמא כל מה שקנה עבד קנה רב, ותרעה בעיני דהוא של דין.
39 נשתחרר העבד ואחר כך מת - ויחיד לרבי, שהרי עבד היה כשפקדו לזה, וסתם
40 עבדים גולתין קו, אבל אם נתגרשה האשה ואחר כך מתה - ויחיד ליורשה ולא לבעלה,
41 ומשנתגרשה אין הבעל יורשה.

קבל

1 **והבעל אוכל פירות** - דלא גרע מנכסיס שנפלו לה בירושה. הבעל אוכל ליתן לה -
2 ולא יאכל פירות. כדאמרין לקמן: במנחה - קתה, ואין הבעל בקט פירות, ומיהו,
3 מוכר לחבירו אין לומר כן, שאינו אחרוהו כן. כתיב: 'וי' - והיא פירות לדעיל,
4 ולשני הדימיות נקשת בבית המדרש. במנחה קתה ואין הבעל אוכל פירות - נתון
5 בעין יפה נתון, ורבינו - רב, שקדם לרבי
6 ויתן גרע של רבי אלעזר, ודאמרת בשמיעת
7 תולין (נח, ב) דכל ומן שהיה רב קיים היה שלח
8 ליה רבי יוחנן: 'ילקום רבינו שבבבל', ועוד,
9 דאמר ליה לרש לקיש שכל אהון הדימים היה
10 הוא בשיבה ואני בעמידה, ועוד, דאמרין
11 בעירובין (ג, ב) אמר רב: האי מתרחק מחבירי
12 טפי - משום דרתייהו לרבי מאיר מארחיהו.
13 כוונתי - רבי אלעזר, שהיה תלמידו של רבי
14 יוחנן, ואף על גב דרבי אבא ורבי אבהו וכל
15 דהורו דהורו חביריהם, דאמרין לעיל: במנחה בקט
16 ליתן לה כו', סבירא להו כרבי אלעזר דאין
17 הבעל אוכל פירות - אינוהו נמי חזתי עניהו
18 לגבי רב, שתלמידיו רבי יוחנן היו, כרבינו קבדי
19 רבי יוחנן, שהיה חבירו של רב, תתיי -
20 בתמינה: שני דברים של רבא שותפין זה את זה
21 לא קתה - משמע על גוף ולא פירות, דלגלוי
22 וזי הוא דבעי, והבעל אוכל פירות - משמע
23 שקתהו גוף חרקיקע, דלאו לגלוי וזי הוא דבעי.
24 במקטע סמוכין - שלא וזי יודעין ומפורסמים
25 לבעל - לא קתה, דלגלוי וזי הוא דבעי.
26 פקיע שאין סמוכין - קתה, והבעל אוכל
27 פירות, וליכא בגלוי וזי, שהרי דאמר למימר גבסם
28 קו, לא מן הנשים כו' - דאיכא למימר גבסם
29 לבעליהן ולאנתיהם, ותניקתו נמי, שפאנו גבס
30 מביא בעיה חבית שהם דרים שם, ואסור לסייע
31 ידי עוברי עבירה, ובעלאל יקבלו מהם - ויתוח
32 למקום שגבסו שם, ויחיד לאשה - ולא לבעל,
33 דאין לנו לחחוקה כנגבתה, ויחיד לבעלה -
34 שאפילו אם נתן לה ממון זה על מנת שאין
35 לבעלה רשות בה, מנחה - ויחיד
36 בעלה, שהמה יורש את אשתו, והלכך יחיד
37 לבעל, ודאמרה נפשך עכשיו חרי הוא בעלה,
38 ויחיד לרבי - דמסתמא כל מה שקנה עבד קנה רב, ותרעה בעיני דהוא של דין.
39 נשתחרר העבד ואחר כך מת - ויחיד לרבי, שהרי עבד היה כשפקדו לזה, וסתם
40 עבדים גולתין קו, אבל אם נתגרשה האשה ואחר כך מתה - ויחיד ליורשה ולא לבעלה,
41 ומשנתגרשה אין הבעל יורשה.

בבא בתרא. חזקת הבתים – פרק שליש דף נב עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"
תוספות

קבל מן הקטן – לא חזרו לו, שהרי אין יודע לשמור, ובמשלך לאיבוד דמי מי שהחזיר. אלא עשה לו טעלה – אורה, עד שגדלו וחיזרו לו. ולקמן מפרש מאי טעלה, ואם מת – קטן, חיזרו לזרשיו. וכולן שאמרו – אפילו קטן. בשעת מיתתן – אוראז דמילתא נקט, דכשהן בריאין, אם רוצים להחזיר לבעלים – יטלו שלהן מיד

קבל מן הקטן ועשה לו טעלה – דמשבט לידו אימור מציאה אשכח, ולכך רב דרסקן, ורעה לו טעלה. אבל בכל מקום, בתולה אין מקבלין. **ומורה** לו אלא שאם מת על האחזק להביא ראייה – אומר רבינו משושן בן אברהם: אין לומר משום דטענינן ליתמי דאי הוה אבהון קיין הוה מייתי ראייה. דלעיל (ממ, א) פריך דאי הוה אבה טענתא דאבהון

הנפקד, וחיזרוו בעליהון, דכשהן לוקן גלות הדברי עשה פפירוש – חיזרו הנפקד לאותו פלוגי שפרשוהו אלוה הכי נרטינן; ואם לאו עשה פירוש לפירוש – כלומר, נאם לא מתימן להחזיר נפקד שפדקון של אותו פלוגי וזהו אלא של בעלים שלהם הוא, ומתוך בושה אינם רוצים לומר שהוא של בעלים, דלא ליחזקו כולניתם ועגבים – יעשה הנפקד פירוש אחר לפירושו, שיחזרו לבעליהן של אלו ולא לאותו פלוגי. וכי האי גונא אמרנן בסמוך בהדיא עובדי דביהוה ורבה בר רב נחמי, וש מפרשים: ואם לאו עשה פירוש לפירוש – פירוש למה שהם היו עירובין לפרש, שיחזרו לבעליהן, ולא נודריא, דאם כן היינו רוצים ואם מזה חיזרו לבעליהן, ואם מת חיזרו רובא דמיירי בשמת ולא פירש למי חיזרו, וקאמר דחיזרו לבעלים, ותרז ויניע למה ליה ואית ספרים דכתב בהו: ואיכא דאמרי עשה פירוש לפירושו. כלומר, לא עשה כמה שפירש לו אלא חיזרו לבעלים. ולא נודריא, דאם כן רב דאמרי: אי מודיקן כר – דאמר במאיך לא כרישע לא אי סמיפא. כיפ = עוליים אנושי = כדאמרנן בעלמא (עירובין עז, ב) כיפי תלא ליה – עוליים תלא באנושים. דמרתא – שם חכם, אחוץ של רבי חייא. כדאמרנן (סנהדרין א, ה), מרתא ואייבו גונא ורבי חייא כר. ובגו כרתא – של מרתא, ושל בני בתו. אי מוסימא לך – שלא עבד ממין כלום. עשה פירוש לפירושו – עבד בעלמא, אי אפירי לך – אותם שהיא אומרת שהם שלהם, אם עשירם הם וראוין להפקיד כיפי ושאר חפצים – עשה

קבל מן הקטן ועשה לו טעלה, ואם מת – חיזרו לזרשיו.
- **וכולן שאמרו בשעת מיתתן "של פלוגי הן"**
- **יעשה פירושן, ואם לאו – עשה פירוש לפירושן.**
דביהוה ורבה בר רב נחמי כי קא שכתבא אמרה:
הני כיפי דמרתא ובגו כרתא; אתא לקמיה דרב, אמר ליה: אי מוסימא לך – עשה פירושיה, ואי לא עשה פירוש לפירושיה. ואיכא דאמרי, הכי אמר ליה: אי אמריא לך – עשה פירושיה, ואי לא עשה פירוש לפירושיה. מן הקטן לו טעלה. מאי טעלה אמר: ספר תורה; עשה לך רב רב הונא אמר: דיקלא דאכל מיניה תמרי. ורבי לאב נבנסי תבן ולא לבן נבנסי האב". אמר רב יוסף: אפילו חלקו; רבא אמר: חלקו – לא. אמר רב ירמיה מדפתי: עבד רב פפי עובדא, חלקו – לא, פרכא. אמר רב תלמן פרי יצחקא אישתי ליה רב הייא מהורבמו ארדשיד, דאישתי ליה רב אחא פרי יעקב משמיה דרב נחמן פרי יעקב: חלקו – לא. והלכתא: חלקו – לא. תניא גמי הכי: בן שחלק, ואשתו שנתגרשה – הרי הן פשוטא כל אדם. אימרו: אחד מן האחזק שהיה נושא וגותן בתוך תפית, והיו אונות ושטרות ויצאין על שמו, ואמר: "שלי הם, שנפלו לי מביה אבי אפא". אמר רב: עליו להביא ראיה, ושמואל אמר: על האחזק להביא ראיה. אמר שמואל: מודה לי אפא, שאם מת – על האחזק להביא ראיה. מתקין לה רב פפא: כלום מענין להו ליתמי מדי בלא אבהו? והא רבא אפיק ווגא דסרבלא וספרא דאנתא מיתמי בלא ראיה, בדרבים העשויים להשאל ולהשיבו, וברשלה

דברים

כפירושה. והחזירם להם. אי נמי, אי אמידא לך אשתך, וכן מלתא שנתנו לה ממון על מנת שלא ידא לך חלק בו, ומתנה זו שנתנת לקרובה משלה – עשה כפירושא. ספר תורה – ללמוד בו, ורזי פירות. והקרי קים. **דאביל מינה** – אבן חטאי. **הקרי קים**. אבל בעיסקא – לא. שמא יאירע בה דבר תקלה ותאבד. **אפילו חלקו** – נתפרדו האב והבן, שאין הבן סמוך על שולחן אביו ואין הבן נבכסי אביו כלום – אפילו הכי אין מחזיקין זה על זה. דלא קפדי אחרדי. **חלקו לא** – כלומר, בחלק לא מיירי מתחנית, אלא כפיו חלקו של לתן חזקה זה על זה. **הי נרטינן; עבד רב פפי עובדא חלקו לא** – כלומר, כרבא עשה הדיכא דחלקו לא דברא משנתנו, אלא ודאי של לתן חזקה. **הכי נרטינן כפירושיה** דתנאל: **אימרו** שהיו נושא ונותן בין הן, אחד מן האחזק שהיה נושא ונותן בין הן, אחד מן האחזק, כגון גדול אחזק לאתר מות האב. **אונות** – שטרי מכירות. לשון "כדי ורשעתא אבני" (בראשית מט) ו"שפיות" – של הלואה ויצאין על שמו – שבשמו נכתבו, שהוא לקח והלוה. **שלי חן** – ואין לאוהו חלק. שנפלו לי התמונות שדלותי, וקביתי בתן קרקעות הללו בלא אמנא, ואין אחזק וירושם עני. והלכך נקט "אבי אמנא", דאילו מביה אבא – כולן יורשין בשוה, דבאחזק מן האב עסקין, שכולן יורשין מן אביהן ביהוה, ולא יטול זה ויחר מזה, והלכך נאמן של ממון זה לבדו ואי ירשו ממנו? ובגון שאינן בו את אחת. **עליו להביא ראיה** – שהממון שלו, אף על פי שכתובין השטרות בשמו. **עשה שהיה הוא לבדו ונשאו** ככאן שכתבוהו שנכתבו על שמו, וכדמפרש לקמיה שאין חזקה אפילו בעיתין, דבין דלא נדע מנפלו מציאה עד רבא לו ממון בלא אחוץ – אין חלטה להשטרות אלא בממון האב, ואינו יכול להוציא הממון מחזקת האב. ולקמן מפרש ראייה במאי. **על האחזק להביא ראיה** – שהשטרות הללו ממון אביהן, דאמאי דכתב בשטר סמיכין, חרי על שמו נכתב. ואף על גב דהלכתא שמואלא ברבי – ברא דהלכתא כרב. דהניא לקמן מורה. **ורב הסווא ורבה בר רב ששת** נמי כרב כדברא להו, ומפרש מילתא לקמן, **אבא** – רב. **כר היה שמו**, כדריק ליה בשעתא חזקין (קלו, ב) "אבא אריבא", דאמרנן: מאן ריש סדרא נבכל – אבא אריבא. ואמרנן מוסכת נדה (כד, ב) רב ארזך ברוה היה. והאי דקרי ליה רב – כמו שקורין לרבי יודנה דהיה רב בארץ ישראל קרי ליה רב נבכל רב, וכן מלתא בספר ערוך המובא מרומא. **שם סת** – יש לו בגים ליושר – על האחזק להביא ראיה. **חרי על גב דאמרנן** ליה בני איתויי ראייה נידה ואין יודעין לחפש ובתן, וגם השטר מוביח שהיה ממון של אבהן – על שנגדו להביא ראיה. אבל כשהוא עצמו קיים היה מטייל רב עליו להביא ראיה, דאם איתא שדלו אחזק מן זה, ויהו לחפש ולמוצא ראייה, ואם לא ימצא ראייה חפסיד, מתקין לה רב **פפא** – למאי דאמר שמואל: מודי לו אבא. **כלום מענין** להו ליתמי בו – בתמיא, אילו היה אביהן קיים – היינו מחזיקין הממון ביד אחזק עד שיבא ראייה שאינו שלהן, ולפי שמת יפה כח של יתומין ממנו, ופסידו אחזק ממנו, ואף על גב דאמרנן (בבא בתרא מא, ב) טוענין לזרש בני חזקת שלש שנים, שאף על פי שלא דר בו אביו אלא יום אחד והחזיק שלש שנים אחריו כן הווי חזקה, ואף על גב דאבהון לא מציאה ליה חזקה שלש שנים לומר "ילקוח הוא בידך" אלא אם כן יש עמה טענה "אתה ממרור לי, אתה נתת לי במתנה", ונבי בנו לא בעינן טענה זו. אלא "מאבי ירשת", אלמנא טענינן ליתמי מאו דלא מצי אבהון למטען – לא דמי, דהני מניין אין טוענין בשביל היתומים אלא שאבהון קאהן מן המעשר, כשם שהיה הוא אבא יכול לטעון, ולפרכי הוא חזקה אף על גב דאמרנן מדי. אבל רבא, האת לא מצי טעין אלא שביאוי ראייה, ואן הייא טענין מנפוק היתומים כן? **והא רבא אמר פפי** – סימנא דתקפתא דרב פפא היא. **ווגא דרביאל** – ווגא מספריים של סורקי גרמים, שגוזזין בהם הסרבילים. **בלא ראייה** – הבעלים, שהיו להם עדים שהן שלהן, הוציאמן מן היתומים בלא ראייה ועדים שיעידו שהשאלו לאביהן של תומים. לפי שכן עשוין להשאל ולהשיבו. שאם אמר אביהן "חזקתן עם בדי" – עליו להביא ראיה. אף היתומין עליון להביא ראיה שלקחן אביהן מן הבעלים. וכיון דלית לזו ראייה – החזירם רבא לבעלים, ולא נאמר: כיח שמת האב – על הבעלים להביא ראיה.

ברשלה

ברשלה

דברים העשוין להשאיל ואמר לקוחים הן בדי אינו נאמן - וקשה: דאמר ברק"ל והשביעין' (שבועות נו, א) אמר רבי יהודה: ראווה שהטמין כלים תחת כנפיו וראו, ואמר "לקוחין הן בדי" - אין נאמן, ולא אמר אלא בבטל דבית שאינו עשוי למכור כליו, ולא אמרן אלא בדברים שאין עשוי לתזמן, ולא אמרן אלא בדברים העשוין להשאיל ולהשכיר.

אלמא, דאמרנו בדברים העשוין להשאיל ולהשכיר נאמן אי ליבא כל הני מילי דקאמר, שאין עשוי למכור כליו, וכלים שאין דרכן לתזמן נזרקה להביא תחתיו ודריס החם: ובבבלי' נמי, כי ליתנו - לא אמרן אלא בדברים שאין עשויין להשאיל ולהשכיר, אבל דברים העשוין להשאיל ולהשכיר - אפילו ליתנו לדין מתיז אין נאמן. וכן גרס רב אבהו ב' שבערם (שער ז), וכן רבינו אנגלא, וכן מוכח בשילוח 'המקב' (בבא מציעא קטו, א), ואם תאמר: דהאני ביחולו תרי"א' (בבא קמא קד, ב), ורבינו ר' אבהו דאי תספריו דין פורא, ויצא שם עגבא בעיר - ישבע כמה הוציא חיטול, והשתא, אפילו לא יצא שם עגבא היא נאמן לומר שגנבה מינו דאי בעי אמר 'השאלתי לך', תספרי' הן עשויין להשאיל דאפילו ספרא דאגראתא אמר הכא דעשויין להשאיל - כל שכן שאר ספרים. כדאמר ב' שנתפתחה' (כתובות ג, א): 'ומצוקת עומדת לעד' - אין לומר הדבות ספרים ומצוקת לארשיה'. ואין לומר דלא דמינן במינו לומר דנגיבם, משום דאדחוקי אינשי בגביי לא מחזיקין, כדאמר ב'בב' להשביעין' (שבועות מ, ב), דלא דמי דהתם ודאי אינו נאמן לאדחוקי הוא גברא בגביי אפילו במינו. אבל הכא, שאינו אומר פלוני עגבא, אלא שהם נוגיבם - דמינן שפיר, דכמה נגיבם יש. בעולם, אין לומר מי דערי, מינו הוא. שאינו עומן ברצון השאלה לך - לפי שאותו דבר שזדא משקר. ודלא הויל (א. א.) אמר דנאמן לומר "של אבותי הוא" שלקוחה מאבותיך", במינו דאי בעי אמר "מיך ובינתה", אף על פי שזדא יודע ולא מינה ונתנו. וכן ברק פי דכחכותו (טו, ב) תתן דנאמן לומר "שדו" ושל אבן הייתה לך ואתה של דהנער, במינו דאי בעי אמר "לא היתה של אבני מעלי", אף על פי שדו יודע שהיתה של אביו. ומתנהו יודע דאבלי השעל' בנתיבא לעיל (א, א) - אין ראייה, דאיבא למימר בנך

ב' פ' שלש רב הונא פ' אבין: דברים העשוין להשאיל ולהשכיר, ואמר "לקוחין הן בדי" - אינו נאמן קשיא. אמר רב חסדאי: לא שנו אלא דאין חלוקין בעשיהן, אבל חלוקים בעשיהן - אימור מעשיהו קומין. ראייה במאי? רבה אמר: ראייה בעדיה; רב ששת אמר: ראייה בקיום השטר. אמר ליה רבא לרב נחמן: רב רבא והא שמואל, הא רבה והא רב ששת, מר כמאן סבירא ליה? אמר ליה: אגא מתנייה. ויעניא: דתימא: אחד מן האמין שהיה נותן ונשאו בתוך הבית, והיו אונות ושטרות יוצאין על שמו, ואמר: שלי הן, שגפלו לי מביט אבי אפוא - עליו בתוך הבית, והיו אונות ושטרות יוצאין על שמה, ואמר: שלי הן, שגפלו לי מביט אבי אפוא או מביט אבי אפוא - עליה להביא ראייה. מאי "וכן?" - מהו דתימא: אשה פיון דשביחא לה מילתא, דאמר קא מרחא קמי רמי - לא גולה מינהו קא משמעין לה. בפמה דברים אמורים - במחזיק, אבל בנותן מתנה והאמין שחלקה" וכו'. אמר כל הני דאמרין: לאו בני חזקה גניחו? - חסורי מחסריא ויכי קתני: פמה דברים אמורים - בחזקה שיש עמה טענה, פגון מוכר אומר "לא מכרתני" ולקח אומר "לקחתני". אבל חזקה שאין עמה טענה, פגון נותן מתנה, והאמין שחלקה, והמחזיק בבבסי' הגר, דילקוני בעיקרא הוא, געל, גדר, פרץ כל שהוא - הרי זו חזקה. מני רב הושעיא בקדושין דבי לוי: געל, גדר, פרץ כל שהוא בפניו - הרי זו חזקה. בפניו אין, שלא בפניו? לא? אמר רבא, הכי קאמר בפניו - לא יצריך למימר ליה "לך חזק וקני", שלא

ב' פ' שלש רב הונא ב' - כלומר, להבי אפקינו רבא - מושם דברים העשוין להשאיל ולהשכיר אין אדם נאמן לומר "לוקח הוא בדי", בדולח רב הונא. קשיא - לדין קשיא: אמאי אמר שמטיל מודי לי בלא בר. ופסקי רבתי ודולחבא בשמאלא, דהולכת דמיית - על - דהאזן להביא ראייה. וכן פירש: נקטינן מרובתי וזכרונם לברכה, כל היכא דאמר במבא "תיובתא דפלוני תיובתא" - בטול דרבי ב' פ' שלש רב הונא פ' אבין: דברים העשוין להשאיל ולהשכיר, ואמר "לקוחין הן בדי" - אינו נאמן קשיא. אמר רב חסדאי: לא שנו אלא דאין חלוקין בעשיהן, אבל חלוקים בעשיהו קומין. ראייה במאי? רבה אמר: ראייה בעדיה; רב ששת אמר: ראייה בקיום השטר. אמר ליה רבא לרב נחמן: רב רבא והא שמואל, הא רבה והא רב ששת, מר כמאן סבירא ליה? אמר ליה: אגא מתנייה. ויעניא: דתימא: אחד מן האמין שהיה נותן ונשאו בתוך הבית, והיו אונות ושטרות יוצאין על שמו, ואמר: שלי הן, שגפלו לי מביט אבי אפוא - עליו בתוך הבית, והיו אונות ושטרות יוצאין על שמה, ואמר: שלי הן, שגפלו לי מביט אבי אפוא או מביט אבי אפוא - עליה להביא ראייה. מאי "וכן?" - מהו דתימא: אשה פיון דשביחא לה מילתא, דאמר קא מרחא קמי רמי - לא גולה מינהו קא משמעין לה. בפמה דברים אמורים - במחזיק, אבל בנותן מתנה והאמין שחלקה" וכו'. אמר כל הני דאמרין: לאו בני חזקה גניחו? - חסורי מחסריא ויכי קתני: פמה דברים אמורים - בחזקה שיש עמה טענה, פגון מוכר אומר "לא מכרתני" ולקח אומר "לקחתני". אבל חזקה שאין עמה טענה, פגון נותן מתנה, והאמין שחלקה, והמחזיק בבבסי' הגר, דילקוני בעיקרא הוא, געל, גדר, פרץ כל שהוא - הרי זו חזקה. מני רב הושעיא בקדושין דבי לוי: געל, גדר, פרץ כל שהוא בפניו - הרי זו חזקה. בפניו אין, שלא בפניו? לא? אמר רבא, הכי קאמר בפניו - לא יצריך למימר ליה "לך חזק וקני", שלא

מני למימר "מביט אבא", ומשום רישא דקתני "מביט אבי אמאי" קתני מינו סיפא מביט אבי אבא. מאי וכן - דלמינן ואפילו שטת דניהן, ונמי רבוחא איכא סיפא פ' דקתני "וכן" הכי רבה ליה ליהבנא, אשה שרתיה שטתא ונותנת בו, דרך נהג לומר שני דברים שוין, וזמינן דאמרנן דרביצי תרייהו. אבל הכא דקתני "וכן" משמע דב'לא ויאין זו קתני. דרשיחא ל' שילתא - השביחא ויתן לה שמטותא ואמין אבי בית דין לעשותה אפטרופוסם בשם תימנן, וגם שביחא אותה בני אדם על כל, ומקשי דנדל דאמר על שלחן שדוא שלה, וסלקא דעתך אמינא דלימננה - קא שמועל לך. בבבא בתרא וירושלמי: אין לאיש חזקה בבבסי' שטות כתיי אשתו, אבל לארז' מיתה אשתו - יש לו חזקה. ולא לאשה כתיי בעלה בבבסי' בעל, אבל לארז' מיתה בעלה - יש לה חזקה. ולא לאב בבבסי' בן, וכן לארז' מיתה בן - יש לו חזקה. ולא לבן בבבסי' האב, אבל לארז' מיתה האב - יש לו חזקה. ואיכא לדמיין דלך דתיי לעיל: בן שלחן ואשה שנתגרשה בו, במתניחא ליה סריטין "ופרץ בפניו", דאז נבבסי' הוא לא שייך ביה בפניו, דאז מית ליה הגר. אמר כל תני - דאמרנן לקמן במתניחא: נתון מנתה ואמין שחלקה, לאו על ידי חזקה תנדע דהן עוקן דקתני מתניחא: בתמימה. במה דברים אמורים - דבעינן שלש בעים. בחוקה שיש עמה טענה - כלומר, ערשור. הלא בחוקה שאין עמה טענה - שבעל דחוקה מודה לא לטילה. וכן נתון מנתה בו, כיון נדעל דגר ופרץ כל שהוא בפני עדים - היא חזקה לקנות, דתני בקדושין (כו, א) דקדקע נקית בחוקה. ומתגרס נטרא: בפניו הוא יהוי חזקה אבא שלא בפניו - דאז נבבסי' - לא תהוי חזקה בתמימה. הכי קאמר - אם גדר ופרץ לוקח בפניו מוכר - לא יצריך למימר ליה מוכר ללוקח "לך חזק וקני". אלא מכיון שנתרצה לו למכרה בכך בן גמולה, והחזיק בו בפניו - היא חזקה. ונדאא ליה בוך חזקה. והלכת נחלק, ולא יוכל מוכר לחזור בו עד, והלוקח נתחייב לו דמי מוקח.

מני למימר "מביט אבא", ומשום רישא דקתני "מביט אבי אמאי" קתני מינו סיפא מביט אבי אבא. מאי וכן - דלמינן ואפילו שטת דניהן, ונמי רבוחא איכא סיפא פ' דקתני "וכן" הכי רבה ליה ליהבנא, אשה שרתיה שטתא ונותנת בו, דרך נהג לומר שני דברים שוין, וזמינן דאמרנן דרביצי תרייהו. אבל הכא דקתני "וכן" משמע דב'לא ויאין זו קתני. דרשיחא ל' שילתא - השביחא ויתן לה שמטותא ואמין אבי בית דין לעשותה אפטרופוסם בשם תימנן, וגם שביחא אותה בני אדם על כל, ומקשי דנדל דאמר על שלחן שדוא שלה, וסלקא דעתך אמינא דלימננה - קא שמועל לך. בבבא בתרא וירושלמי: אין לאיש חזקה בבבסי' שטות כתיי אשתו, אבל לארז' מיתה אשתו - יש לו חזקה. ולא לאשה כתיי בעלה בבבסי' בעל, אבל לארז' מיתה בעלה - יש לה חזקה. ולא לאב בבבסי' בן, וכן לארז' מיתה בן - יש לו חזקה. ולא לבן בבבסי' האב, אבל לארז' מיתה האב - יש לו חזקה. ואיכא לדמיין דלך דתיי לעיל: בן שלחן ואשה שנתגרשה בו, במתניחא ליה סריטין "ופרץ בפניו", דאז נבבסי' הוא לא שייך ביה בפניו, דאז מית ליה הגר. אמר כל תני - דאמרנן לקמן במתניחא: נתון מנתה ואמין שחלקה, לאו על ידי חזקה תנדע דהן עוקן דקתני מתניחא: בתמימה. במה דברים אמורים - דבעינן שלש בעים. בחוקה שיש עמה טענה - כלומר, ערשור. הלא בחוקה שאין עמה טענה - שבעל דחוקה מודה לא לטילה. וכן נתון מנתה בו, כיון נדעל דגר ופרץ כל שהוא בפני עדים - היא חזקה לקנות, דתני בקדושין (כו, א) דקדקע נקית בחוקה. ומתגרס נטרא: בפניו הוא יהוי חזקה אבא שלא בפניו - דאז נבבסי' - לא תהוי חזקה בתמימה. הכי קאמר - אם גדר ופרץ לוקח בפניו מוכר - לא יצריך למימר ליה מוכר ללוקח "לך חזק וקני". אלא מכיון שנתרצה לו למכרה בכך בן גמולה, והחזיק בו בפניו - היא חזקה. ונדאא ליה בוך חזקה. והלכת נחלק, ולא יוכל מוכר לחזור בו עד, והלוקח נתחייב לו דמי מוקח.

מני למימר "מביט אבא", ומשום רישא דקתני "מביט אבי אמאי" קתני מינו סיפא מביט אבי אבא. מאי וכן - דלמינן ואפילו שטת דניהן, ונמי רבוחא איכא סיפא פ' דקתני "וכן" הכי רבה ליה ליהבנא, אשה שרתיה שטתא ונותנת בו, דרך נהג לומר שני דברים שוין, וזמינן דאמרנן דרביצי תרייהו. אבל הכא דקתני "וכן" משמע דב'לא ויאין זו קתני. דרשיחא ל' שילתא - השביחא ויתן לה שמטותא ואמין אבי בית דין לעשותה אפטרופוסם בשם תימנן, וגם שביחא אותה בני אדם על כל, ומקשי דנדל דאמר על שלחן שדוא שלה, וסלקא דעתך אמינא דלימננה - קא שמועל לך. בבבא בתרא וירושלמי: אין לאיש חזקה בבבסי' שטות כתיי אשתו, אבל לארז' מיתה אשתו - יש לו חזקה. ולא לאשה כתיי בעלה בבבסי' בעל, אבל לארז' מיתה בעלה - יש לה חזקה. ולא לאב בבבסי' בן, וכן לארז' מיתה בן - יש לו חזקה. ולא לבן בבבסי' האב, אבל לארז' מיתה האב - יש לו חזקה. ואיכא לדמיין דלך דתיי לעיל: בן שלחן ואשה שנתגרשה בו, במתניחא ליה סריטין "ופרץ בפניו", דאז נבבסי' הוא לא שייך ביה בפניו, דאז מית ליה הגר. אמר כל תני - דאמרנן לקמן במתניחא: נתון מנתה ואמין שחלקה, לאו על ידי חזקה תנדע דהן עוקן דקתני מתניחא: בתמימה. במה דברים אמורים - דבעינן שלש בעים. בחוקה שיש עמה טענה - כלומר, ערשור. הלא בחוקה שאין עמה טענה - שבעל דחוקה מודה לא לטילה. וכן נתון מנתה בו, כיון נדעל דגר ופרץ כל שהוא בפני עדים - היא חזקה לקנות, דתני בקדושין (כו, א) דקדקע נקית בחוקה. ומתגרס נטרא: בפניו הוא יהוי חזקה אבא שלא בפניו - דאז נבבסי' - לא תהוי חזקה בתמימה. הכי קאמר - אם גדר ופרץ לוקח בפניו מוכר - לא יצריך למימר ליה מוכר ללוקח "לך חזק וקני". אלא מכיון שנתרצה לו למכרה בכך בן גמולה, והחזיק בו בפניו - היא חזקה. ונדאא ליה בוך חזקה. והלכת נחלק, ולא יוכל מוכר לחזור בו עד, והלוקח נתחייב לו דמי מוקח.

1 אותה קנה חברתה לא קנה - הא דאמרין בפרק קמא דקדושין (כו, א) גבי עשר שדות
2 בעשר מדינות. החוקק אותה מן קולן - התם נהוון לו דמי כולן, והבא בנכסי הגר או
3 במותרה. ואף על גב דאין מחוסרין דמים, מכל מקום לא הוי בכמר שתתן לו דמי כולן.
4 **ל'יב"ג** - בעלמא הוא אדפוך - ואף על גב דרפח בו פורתא בשבנה יסוד - לא מצני מדי,

5 אלא בקרקע העומד לחרישה. ולא דמי
6 למצוא פלטרין בניין דסד בון סוד אחר. דקני
7 הדהם משבח הוא בנכסי הגר. הדיינו פלטרין.
8 אבל הבא, מה קח נכסי הגר - הוא קרקע. ודין
9 לא נשבתא. שאין ראוי לזרז שם לזן שאין
10 דלתות. ואם תאמר: הוא יש בה גג. וראוי ליבנס
11 בה בזמנה מזה המום והבעשמים מפני הגשמים ויש
12 לומר: ומכל מקום לא חייא לדירת קבע כל זמן
13 שאין לו דלתות. הדרובה. קולקלה. דמעיקרא
14 חזיא לזריעה, והשתא לא חזיא לחרישה.
15 **החמיצע** - חציצה בנכסי הגר קנה - ודוקא
16 המציע, אבל הלך בבייתו או שכב -
17 לא קנה. והאפילו מצא מטות מוצעת ושכב עליהם
18 - משמע דלא קנה. דהנבחה בחשבה בעינן.
19 **הרחיצו** וסכו - בפרק "מירד" (שבת מא, א) ו
20 דאמר: רחץ ולא סך מעיקרא. ולא גרסינן
21 'מעיקרא', והבא משמע דסיכה היא בתר רחיצה,
22 דליכא למימר שתי סיכות היו עשין - דאם כן
23 אגבאי לא חשיב ליה הבא הדיא דקדוש רחיצה,
24 ומקרא 'ירוחצו וסכו' וכו'. ואיהו. הדיאא סיכה
25 איכא למימר בנינו בשמים. הדיאא סיכה וראי
26 שדוא לחתשם ולרזח טוב הוא אחר רחיצה
27 שלא יעבור ודמם את הבשמים.
ארתעא

20 **ג'נכסי הגר** ו**סך ב'הן סיד אחד** או **פיר אחד** - קנאו. וכמה? אמר רב יוסף? אמר
21 **רב חסדיא**: ו**כנגד הפתח**. אמר רב עמרם: **האי מילתא כמה לן רב שישא**, ו**אנדריהו עיניו**
22 **מפתחיה**: **המיצע מ'צעות ב'נכסי הגר** - קנה. **ואנדריהו עיניו מפתחיה**, מאי היא? **דתינאי**:
23 **פיצה בתוקפה** נעל לו מנעולו, או התיר לו מנעולו, או שהוליד פליו אחריו **לבית התרין**,
24 **והפשיטו**, ו**הרחיצו**, סכו, גרדו, ו**הלבישו**, ו**הנעילו**, ו**הגביהו** - קנאו; אמר רבי שמעון: לא
25 **תהא חוקה גדולה מהגבהה**, **שהגבהה קונה בכל מקום**. מאי קאמר? **הכי קאמר**: **הגביהו**
26 **לרבו** - קנאו, **הגביהו רבו לו** - לא קנאו; אמר רבי שמעון: לא **תהא חוקה גדולה**
27 **מהגבהה**, **שהגבהה קונה בכל מקום**. אמר רב ירמיה **ביראה אמר רב יהודה**: **האי מאן**
דשאר

1 לקנות אותה **ואת הברחה** - כשמוחיק באחת נתבון לקנות בחוקה זו את שתיהן. אותה
2 קנה - לברדה, אבל הברחה לא קנה, דמצני משפסא. כדאמר רבי יוסי בר תנאי לקמן
3 בשמעתיה ונח, א: המצר והחצב מפסיקין בנכסי הגר. ודוקא נכסי הגר, דממלא קני,
4 הלכך אין בו כח לקנות אלא אותה שדה שהחוקק בה, אבל במצר מודו רבי יוחנן שאם
5 החוקק באחת מן קנה כולו, כדאמרין בפרק
6 ראשון דבבא קמא (יב, א) ולקמן במדברית את
7 הבית (סו, א). אמר שמואל: מבר לו עשר שדות
8 בעשר מדינות - החוקק באחת מן קנה כולו.
9 ונחאי מדינתא - החוקק בחותיה דשמואל בפרק קמא
10 דקדושין (כו, ב) ומפרש טעמא: דסדנא דארעא
11 חד הוא. וכדמפרש התם במדינתא. במה דברים
12 אמורים שקנה כולן - שתתן לו לוקח למוכר
13 דמי כולו, דכולהו אשתעביד ליה ללוקח בשביל
14 משתמי, אזני חוקת אחת מן לקנות כולו, אבל
15 לא נתן לו דמי כולן - לא קנה אלא בנכד
16 משתמי. והלכך בני נכסי הגר נמי נתן
17 משת - לא קני אלא הדיא שדה דאחויק בה.
18 אף אותה לא קנה - דלא נתבון לחתוק בה
19 חוקה אלא מדינתה, דאין אדם קונה שלא
20 מדינתה. בעי רבי יוחאי החוקק באחת מן לקנות
21 אותה והמציע בו' - מי לימנא: האי דלרבי יוחנן
22 לא קנה הברחה בחוקתה דאדכר, הדיני משום
23 שלא נתבון לחתוק במציע, וכיון שהוא מפסיק
24 לא תניעיל חוקה לשדה אורי שאינו מחובר לה.
25 אבל הבא, דממכחין לקנות גם את המציע עם
26 הברחה, מאי? מי אמרינן: האי מציע דהאי ארעא
27 שהחוקק בה הוא וקנה גם המציע, דהאי ארעא
של מציע שגם היא, וקנה גם אותה. או דלמא
לחיותיה קאי והאי לחיותיה קאי - והמציע
מפלה מן השדה, ובהו או נמוך, וכל אחד מקום
חשוב בפני עצמו הוא. מציע לבר ושדה לבר.
ולא מבעיא דחברתה לא קנה, אלא אפילו
המציע לא קנה. והאי דאמר רבי יוחנן בהרחה
לא קנה - הוא חוקק אפילו מציע או ליכל
לקנות בחוקת השדה, אלא אורחא המילתא
נקט, שאין חוששין בין אדם בקניית המציע כי
אם בקנין השדה. החוקק נפצע - דרפח בה
פורתא. לקנות שתיהן - השדות ממכחין ומנאן,
מזו - דאם תמצ' לומר החוקק בשדה לא קנה
המציע - התם היינו טעמא שאין המציע צריך
מן השדה, ואין זקוק לו כלל. אבל המציע

28 משועבד הוא לשדה לשמונו. כמו שדאפסר משמרו את הבהמה, ואמרין בקדושין (שם): תדע, אילו מבר לו עשר בהמות באפסר אורי מי לא קנה הבהמות בשביל שמוחיק באפסר?
29 והאי מציע נמי אפסריא דארעא הוא, ובמי שמוחיק בשדות דמי. או דלמא האי לחיותיה קאי - המציע לנמיר, ולא דמי לאפסר של בהמות כדאמרין נמי בקדושין: מי דמי, אמר אגוד
30 בידו, הבא אל גורדו בידו. **הו' לפנים מזה** - והפנימי יש לו הדיסת הרגל על החיצון, לצאת לרשות הרבים דרך עליו. **פנימי לא קנה** - דאין פנימי משועבד לחיצון כלל דליתני
31 חוקה שלו. **הכי גרסינן**: לקנות אותו ואת החיצון קנה שתיהן. לקנות את החיצון - לברו, לכך החוקק בפנימי - אף פנימי לא קנה. **קמא לפני כ'בלמא חזא דאפסר** - הפך לבנים
32 בעלמא וסדרן זה על זה. ודכל זמן שלא העמיד דלתות מאי קעביד? מעיקרא עיילי ברוחא והשתא נמי עיילי לא ברוחא. דתחלת בנין אינו עיקר, אלא גמור. וכתבנן (לעיל מב, א) שח
33 כשי גודר. והדינו העמדת דלתות. אבל בהו כל שדוא - לא קנתי. **הומצא פלשין** - בניין, ואין חסר כולום, ואין לו מה לרזח בבית שתיהן חוקה. גדוליא לא רסינן, סויו - שח
34 כשי סויו - צוירין מתוקין על הקיר. וכמו - הוי יפיר לחתוקי וכנגד הפתח - דרך יציאת פתח הבית כבוחל שבנהו, דשם נראה אורי לקנתי. **חציצה בעיות** - ושכב שם על המציע בנכסי
35 האי מילתא - דלקמן, אמר רבי ששת מדינתה. **ואנדריהו עיניו** מפתחיה - האורי עיניו להביא לו ראי אלו דבריו ממתניתא דרבי יוחאי. **מפתחיה** - ושכב שם על המציע בנכסי
36 הגר - קנה. ואף על גב דלא היינו בעי גודר ופירן. שלא תיקון שום התיקן בקרקע אלא שנתנה פופו מן הקרקע ששמשותהו הקרקע - הוי חוקה. ונראה בעיני דמוכח ילפינן דמקאל לן
37 קרקע נקנה בחוקה בקדושין מהאי קרא ישובו בעריכים אשר הפתשם', במה הפתשם - בישיבה. ועוד: מדכתבי 'וירשתם אותה וישבתם בה' במה ירשתם - בישיבה. והיינו בכלל
38 ישיבה כששוכב על הקרקע. **ביצה בחוקה** - אעבד כנעני, דנתן בקדושין שנקנה בחוקה, קאי. נעל לו - עבד לרבו. ששמש העבד לרבו - הוי חוקה. וכן כולן, אף חציצה בעיות,
39 ששמשותהו הקרקע - קנה. והנעילו - היינו נעל לו מנעולו דרישא, ואגב שיטפא דהלבישו אמר נמי הנעילו. נירו - כמו 'זיקה לו חרש להתרד בר' (איו, ב)) והגביהו **קנאו** - לקמיה
40 מפרשי: מי הגביה למי, אמר רבי שמעון בו' - לקמיה מפרשי. מאי קאמר - הגביהו דקאמר תנא קמא. מי הגביה למי, ומאי קמוהו ליה רבי שמעון? דלפניו דירעא בעיניו הדיין ונת
41 קמא. הגביה העבד לרבו - בגון שדוה צריך להגבהה או כגון הלעלותו למטות - קנאו לעבד בהגבהה זו, שהרי ישמש לרבו שסמוך עליו. והאי דומיא דחציצה בנכסי הגר, דיוקן
42 שסמוך נשען בשביתו על הקרקע קנאו. הגביה רבו לא קנאו - דלא שיכא הגבהה כי אם במטעליה, שאין לדרך להגביה בני גורם. **הוי חזיק** - הדעילו והלבישו והחיצון
43 ודפשיטו. גדולה מהגבהה רב לעבד, וקנה רב לעבד. שהרי הגבהה חמורה היא, דקונה אפילו ברישות מוכר, מה שאין כן במשיכה ומסירה, וגם קונה ברישות הרבים ובסמיטא.
44 **ד'שאר**

[דף י"ד ע"א]

הלכה ג' מתני' – בהמה מסכנת לא ישחוט, אלא אם כן יש שהות ביום לאכל ממנה כזית צלי.

רבי עקיבא אומר, אפילו כזית חי מבית טביחתה.

שחטה בשדה, לא יביאנה במוט ובמוטות. אבל מביא בידו אכרים אכרים.

גמרא – רבי בא בשם רבנן דתמן: שחטה ואכלו זאבים בני מעיה – בשרה, שהזקת בני מעים לכשר.

וחש לומר, שמא נקבו הזקת בני מעים כשרין?

תני, אבל מביאה הוא על גב עורה, כיצד הוא עושה? משיר ממנה אבר אחד ומביאו עמו.

הלכה ד' מתני' – בכור שנפל לבור, רבי יהודה אומר: ירד ממחה ויראה, אם יש בו מום, יעלה

וישחוט. ואם לאו, לא ישחוט. רבי שמעון אומר: כל שאין מומו נכר מבעוד יום, אין זה מן המוכן.

גמרא – מחלפה שיטתיה דרבי יודה, דתנינן תמן, רבי יהודה אומר: אם לא היתה נבלה מערב שבת

– אסורה, לפי שאינה מן המוכן. והכא הוא אמר הכין?

רבי יודה פדעתייה, דרבי יודה אומר: אין הממחה תורה.

רבי חזנה בשם רבי אבא: דרבי יודה היא, דרבי יודה עבד ראית בכור כראית

[דף י"ד ע"ב]

טרפה, כמה דאת אמר תמן רואין את הטרפה ביום טוב, ודכותה רואין את הכבד ביום טוב.

רבי יודן בעי: דמאי מדבריהם וראית מרפה מדבריהן, כמה דאת אמר: רואין את הטרפה ביום טוב,

ודכותה מפרישין את הדמאי ביום טוב.

רבי אבהו בשם רבי יוסי בן חנינה: כל שמומו נכר מערב יום טוב, ולא התירו ממחה אלא ביום טוב

– אין זה מן המוכן.

והא תני עגל בכור שנולד מן הטרפה ביום טוב – מתר.

אמר רב הסדא: תפתר שעבר הממחה וראהו.

אתא עובדא קומי רבי אימי, וסבר מימר רבי יודה ורבי שמעון הלכה כרבי יודה, אייתי רב הושעיה מתניתא דבר קפרה מדרומא, ותנא, והכמים אומרים: כל שמומו נפר מבגרב יום טוב, ולא התירו מקחה אלא ביום טוב – אין זה מן המוכן, וקבלה, ותור ביה.

אותו ואת בנו שנפלו לבור; רבי ליעזר אומר: יעלה את הראשון על מנת לשחוט, וישחט, והשני עושין לו פרנסה במקומו שלא ימות. רבי יהושע אומר: יעלה את הראשון על מנת לשחוט ולא ישחט, ויערים ויעלה את השני, אף על פי שלא חשב לשחוט אחד מהן – מתר.

רבי בון בר חיה בעי, מחלפה שיטתיה דרבי ליעזר: תמן הוא אומר מתר להערים והכא הוא אומר אסור להערים.

תמן משום "כל יראה וכל ימצא", והכא מה אית לך?

מחלפה שיטתיה דרבי יושוע, תמן הוא אומר: אסור להערים, והכא הוא אומר מתר להערים.

אמר רבי אידי: כאן שבות וכאן חיב הטאת.

אמר רבי יוסה בי רבי בון: הכא כדי לחום על נכסיהן של ישראל, תמן מה אית לך?

רבי יצחק ורבי יאשיה, חד כהדין וחד כהדין.

[דף ט"ז ע"א]

הלכה ה' מתני' – בתמה שמתה, לא יזינה ממקומה.

ומעשה ושאלו את רבי טרפון עליה ועל החלה שנממאה, ונכנס לבית המדרש ושאל, ואמרו לו, לא יזיז ממקומם.

גמרא – שמואל אומר: טעו חמשה וקנים שחורו לרבי טרפון בלוד.

אמר רב מתנה: בכבוד הוה עובדא.

אמר רבי אבין: מתניתא אמרה בן עליה ועל החלה שנממאת, מה זו קדש אף זו קדש.

בעון קומי לוי: מהו לראות את הפרפה בבית אפל? אומר: לאפק לבר,

רבי אימי בעי: שמעינן, אין רואין את הנגעים בבית אפל. שמעינן, אין רואין את הפרפה בבית אפל.

אמר רבי יוסה בי רבי בון: לא מטעם הנה אלא שפוא תפוצא טרפה ויהא אסור למלטלה.

אתיא דרב מתנה בשמואל, ודלוי פרב.

אמר רבי בא רבי יהודה בשם שמואל: הלכה פריה יודה.

הלכה ו' מתני' – אין נמנין על הבקמה בתחלה ביום טוב, אבל נמנין עליה מערב יום טוב ושוחטין ומחלקין ביניהן. רבי יהודה אומר: שוקל אדם בשר כנגד הפלי או כנגד הקופיין. והכמים אומרים: אין משגיחין בכף מאזנים כל עקר.

גמרא – הא להוסיף – מוסיפום. הוי חמשה – נעשין עשרה.

תני, לא יאמר אדם להכרו: 'הרי אני עמוך בסלע', 'הרי אני עמוך בשקל', אבל אומר הוא לו: 'הרי אני עומד למחצה לשליש ולרביע'.

רבי יהודה רבה ורבי שמעון פרי שקלו מנה כנגד מנה בכבור, בפה דכרים אמורים? כחול הא ביום טוב – אסור. על שם אין משגיחין בכף מאזנים כל עקר.

רב אבון רב יהודה בשם שמואל:

[דף ט"ז ע"ב]

אפלו לתלותו בכף מאזנים מפני העכברים – אסור.

אמר רבי יוסה בי רבי בון: לא מטעם הנה, אלא בגין דתנינו, רבי יהודה אומר: שוקל אדם בשר כנגד הפלי, או כנגד הקופיין. והכמים אומרים: אין משגיחין בכף מאזנים כל עקר. הא תניא קדמאי סבר מימר, משגיחין, הא לתלותו בכף מאזנים מפני העכברים – מתר.

תני, רבי שמעון בן גמליאל אומר: אף מפים הוא אדם את עצמו בליטרא לידע מה הגיע לו.

כהדא רבי מנא זבן חרוכין דשמיטה, אתא שאל לרבי חזקיה, אמר ליה: נהנין רבנן כהדא דרבי שמעון בן גמליאל.

תני, הטבח לא יהא שוקל בידו ומניח שידו בליטרא היא, אבל חותף הוא בסבין ונותן לזה ולזה.

תני, אין מרגילין ביום טוב לא כחול בכבור, ולא בפסולי המקדשין.

אמר רבי אבון: שלא יהא בעובד בו עבודה כתייו.

אמר רבי יוסמא בר שונם: גזרו עליהן שלא ירעו אותן עדרים עדרים.

אמר רבי מנא: כל עמא מודי מינפוח – שרי, למיחבוט, רבי היה רבה ורבי שמעון ברבי: חד אמר – אסור, ודורנה אמר – מתר.

אמר רבי יוסי בי רבי בון: כל עמא מודי למיחבוט – אסור, למינפוח, רבי היה רבה ורבי שמעון ברבי, חד אמר: אסור. ודורנה אמר: מתר.

הלכה ז' מתני' – אין משחיוזין את הספין ביום טוב, אבל משיאה על גבי חכרתה.

לא יאמר אדם לפובה, שקול לי כדינר בשר, אבל שוחט ומחלקים ביניהן.

גמרא – אין משחיוזין את הספין אבל משיאה על גבי חכרתה.

אמר רב הסדא: דרבי יהודה היא.

אמר רב יהודה בשם שמואל: דברי הכל היא, כדי להעביר שמינונית שעליה:

הלכה ח' מתני' – אומר אדם להכרו: מלא לי כלי זה, אבל לא כפודה. רבי יהודה אומר: אם היה כלי של מדה – לא ימלאנו.

מעשה באבא שאול בן בטינית, שהיה ממלא מדותיו מערב יום טוב ונותנן לקוחות ביום טוב.

אבא שאול אומר: אף במועד עושה כן

וחכמים אומרים, אף בחל עושה כן, מפני

[דף ט"ז ע"א]

מצוי המדות.

גמרא – רב הונה אמר: או חכר או יתר.

רבי לעזר אמר לעזרה בר תמא: מלי לי הוון מנא ולמחר אנן מכילין ליה.

תני, מעשה בי רבי לעזר בי רבי צדוק ואבא שאול בן בטינית שהיו הנונים בירושלים, והיו ממלין מדותיהן מערב יום טוב ונותנין אותן ללקוחות ביום טוב,

רבי חנינה בן עקביה אומר: אף בחולו של מועד היו עושין בן מפני מצוי המדות,

אף הוא פנם שלש מאות חביות וחקרו פנם שלש מאות חביות, אמרו להן חכמים: לא הייתם צריכין לעשות בן, אלא הואיל והחמרתם על עצמכם – יעשה בהן צרכי צבור.

פעם אחת חלה, ונכנסו רבותינו לבקרו, אמר לון: אתון חמוץ, הדיא ימינא דהנת מכילה בקושטא .

אמר רבי חנינה: מאן דאמר דרחמנא ותרו יתנותרון בני מעוי, אלא מאריד רוחיה וגבי דידיה .

אמר רבי אחא: פתיב, ויכבייו נשערה מאד" – מדקדק עמהן כהוט שערה.

אמר רבי יוסה: בי רבי בון לא מטעם הזה, אלא "ונזרא על כל סביביו" – מוראו על הקרובים יותר מן הרחוקים.

הלכה ט' מתני' – אומר אדם לחברו: תן לי ביצים ואגוזים כמנין, שכן דרך בעל הבית להיות מונה בתוך ביתו.

גמרא – תני, אומר הוא אדם לחברו: תן לי כלה של תבלין, שכן בעל הבית דרבו להיות נותן כלה של תבלין בתוך תבשילו.

הדרן עלך אין צדין

פרק רביעי

הלכה א' מתני' – המביא כדי יון ממקום למקום, לא יביאם בפל ובקפה, אבל מביא הוא על כתפו או לפניו.

וכן המוליך את התבן, לא יפשיל את הקפה לאחוריו, אבל מביאה הוא כידו.

ומתחילין בערמת התבן, אבל לא בעצים שבמקצה.

גמרא – אמר רבי חנין בר לוי: מתניתא באילין קורפדייא דמיקתה, דמיטעגן תרמי תלת בגו ידא,

היתה אחת גדולה, לפניו – כך היא דרבו, לאחוריו – כך היא דרבו.

היה מוח דאת אמר מביאה על גב עורה, ודכותה מביאה על גב קנקנה,

[דף ט"ז ע"ב]

כמה דאת אמר: מביאה איברים, ודכותה מביאה צלוהית צלוהית.

רבי יודן בעי: מהו להוציא תבן מרשות היחיד לרשות הרבים?

ולא מתניתא היא? המוליד את התבן לא יפשיל את הקפה לאתריי! מתניתא כמאן דאמר "לכל נפש"

– אף נפשות בהמה בכלל, מה צריכה ליה, כמאן דאמר אין נפשות בהמה בכלל.

ברם כמאן דאמר נפשות בהמה בכלל, פשיטא ליה מתניתא, כמוציא להאכיל, מה צריכא ליה?

כמוציא להסק.

רבי יעקב בר אחא בשם רבי יסא: מקצה שייבש – אסור ליגע בו.

רבי אמר לרבי שמעון בריה: עלה והבא לנו גרוגרות מן העליה. אמר ליה: ואינו אסור משום מקצה?

אמר ליה: נאדון את לזו? אין לך אסור משום מקצה אלא תאנים וענבים בלבד! אמר רבי שמואל בר

מיסרטיי: מפני שהן מקריחות בנתים.

רבי זעירא בעא קומי רבי יסא: לא מסתברא באילין פיצולייא הוה עובדא? אמר ליה: אוף אנן סבר

כן. אתא רבי יוסי בי רבי בון, רבי יצחק בר ביסנא בשם רבי יוחנן: באילין פיצולייא הוה עובדא.

אמר ליה: אין לך אסור משום מקצה אלא תאנים וענבים בלבד. רבי יעקב בר זבדי בשם רבי אבהו:

הדא דאת אמר לעגזן שבת,

[דף י"ז ע"א]

אבל לעגזן מעשרות – כל הדברים יש להן מקצה.

אמר רבי יוסה: מתניתא אמרה כן, בגרוגרות – משידוש, ובמגורה – משיעגל.

הלכה ב' מתני' – אין נוטלין עצים מן הספה אלא מן הסמוך לה.

מביאין עצים מן השדה, מן המבגם, מן הקרפף, אפילו מן המפזר. אי והו קרפף? כל שהווא סמוך לעיר;

דברי רבי יהודה. רבי יוסה אומר: כל שנכנסין לו בפותחת, אפילו בתוך תחום שבת.

גמרא – אין נזמלין עציים מן הספה אלא מן הסמוך לה. שמואל אומר: בשלא נתפון לעבותה, אבל אם נתפון לעבותה – אסור,

כשלא התנה, אבל אם התנה – מתיר.

רב נחמן בר יעקב בעי: ויש אדם מתנה לסתור אהליו?

ואומר בפני שמואל: בטפול לה. והנה רב נחמן בר יעקב הוי בה.

תני, אומר רבי לעזר בן רבי שמעון: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל שמיביאין עציים מן המכנסין שבשדה ומן המפזרין שבקרפף, ועל מה נחלקו? על המפזרין שבשדה, שבית שמאי אוסרין ובית הלל מתירין.

אמר רבי נתן: מודין בית שמאי לבית הלל שמיביאין עציים מן המכנסין שבשדה, ומן המכנסין שבקרפף, ועל מה נחלקו? על המפזרין שבקרפף, שבית שמאי אוסרין ובית הלל מתירין.

רבי יוסה בשם רב ורמיה, רבי חנינה מטיי בה בשם רב: הלכה בדברי מי שהוא מהמיר, ובלבד מן המפזרים שבקרפף.

מחלפה שיטתיה דרבי יודה, דתנינן תמן, רבי יהודה אומר: אפלו אין בה אלא בור ושיח ומערה – מטלטלין בתוכה, והכא הוא אומר הכין? אומר רבי מנא: כבית דירה עביד לה רבי יודה.

[דף י"ז ע"ב]

הלכה ג' מתני' – אין מבקעין עציים מן הקורות, ולא מן הקורה שנשברה ביום טוב.

אין מבקעין לא בקורדום, לא במגל, ולא במגרה, אלא בקופיין.

בית שהוא מלא פרות וסתום ונפתח, נוטל ממקום הפחת. רבי מאיר אומר: אף פוחת לכתחלה ונוטל.

גמרא – אין מבקעין עציים מן הקורות ולא מן הקורה שנשברה – הדיא דאת אמר בקורה שנשברה ביום טוב, אבל בקורה שנשברה מערב יום טוב – מתיר.

כשאין בהן תאר פלי, אבל אם יש עליה תאר פלי, אפלו נשברה מערב יום טוב – אסור.

תני, סוכות תאננים ובהן תאננים. ומכבדות ובהן תמורים, שהכניסן לאוכליו, אוכל מהן ביום טוב. הכניסן לעצים, אין אוכל מהן ביום טוב.

רב אמר: מסיקין בכלים ואין מסיקין בשברי כלים. הדיא דאת אמר בכלים ששברו ביום טוב, אבל בכלים ששברו מערב יום טוב – מתר.

בשאינן עליהן תאר פלי, אבל יש עליהן תאר פלי – ואפילו ששברו ביום טוב מתר.

תני רבי הדי, מסיקין באוכליו, אבל לא בקליפיהו, ולא בגלעיניהו.

רב הוה יתיב קומי רבי הדי רבה, והוה אכיל, והוה מתחמי זרק גו תפניה. וזרק קומי תפניה. אמר ליה רבי הדי רבה: הכא זרק. אמר ליה: מה בין הכא ומה בין הכא? אמר ליה: בן פיתה! אחריהם. אמר רבי הנינה: אוכלה הוה זרק.

אמר רבי אימי בבליא: הולת הוה. אמר ליה: בנגד בן אסור ביום טוב:

ולא בקורדום: דבית רבי ינאי אמרין: מבקעין בקורדום. תנא רבי הושעיה: מבקעין בקורדום. שמואל אמר: הלכה כמי שהיא אומר – מבקעין בקורדום. תני רבי יוסי בן בופר אמר משם רבי לעזר בן שמוע: בית שמואי אוסרין ובית הלל מתירין:

ולא במגל – אית תני תני, מבקעין ואית תני תני, אין מבקעין. אמר רב הסדא: מאן דאמר מבקעין – במגל של יד. מאן דאמר אין מבקעין – במגל של קציר.

אית תני תני: מפפסין בקלקים. אית תני תני: אין מפפסין. אמר רב הסדא מאן דאמר מפפסין – בבריא, מאן דאמר אין מפפסין – בתש.

אית תני תני: מולליון עצי בשמים, אית תני תני: אין מולליון. מאן דאמר מולליון – בלחים. מאן דאמר אין מולליון – ביבשיון.

אית תני תני:

[דף י"ח ע"א]

ממתקין את ההרדל בנהלת, אית תני תני: אין ממתקין. מאן דאמר ממתקין – בשנתנו על גבי הנהלת. ומאן דאמר אין ממתקין – בשנתן את הנהלת עליו.

אית תנני תנני: שפין את הפסח בקרטיקין, אית תנני תנני: אין שפין. מאן דאמר שפין – בשנתנו מערב יום טוב, ומאן דאמר אין שפין – בשנתנו ביום טוב.

רבי מאיר אומר: אף הוא פוחת בתחלה ונוטל – רבי בא רב יהודה בשם שמואל: ובלבד פנגד הפתת. והא תנני, מודין חכמים לרבי מאיר בהותמות שבפרקע שמפסקין, ומפסקין, ומתירין והותבין בשבת, מפסקין אבל לא מפסקין, ולא מתירין, ולא הותבין, ובבלים, בשבת – מתר, ואין צדך לומר ביום טוב.

הלכה ד' מתני' – אין פוחתין את הנר, מפני שהוא עושה כלי.

ואין עושין פחמין ביום טוב,

ואין הותבין את הפתילה לשנים. רבי יהודה אומר, הותבה באור לשתי נרות.

גמרא – תנני, לפסים סתומות, עשאן מערב יום טוב – לא יפתחם ביום טוב, מפני שהוא כמכשיר כלי ביום טוב.

תמן תנינן, על לפסים ארוניות שהן טהורות באהל המת, וממאות במשא הנוב. רבי לעזר בי רבי צדוק אומר: אף במשא הנוב – טהורות, מפני שלא נגמרה מלאכתן.

אתיא דיהידאה דהכא בסתומה דתמן, ודיהידאיא דתמן בסתומה דהכא.

רבי בא בשם רב יהודה: בקעת, סומכה לכתל בשביל שלא תכסם.

תנני, אין מכבין את הקעת בשביל לחוס עליה, אם בשביל שלא תעשן את הפית ואת הקנדה – מתר. אמר רבי חנניה: בשאין שם אויר, אבל אם יש שם אויר – משליכה לאויר ודי.

אמר רבי נסא: ויאות, בן אבן אמרין: הדיא קלוריתה – שרי מישוף ומכחול מינה ביומא טבא. אומר רבי מנא: כאן לשמור וכאן לרפואה.

שלשה דברים נאמרו בפתיחה להחמיר ושלשה להקל, אלו שלשה שאמרו להחמיר: אין עושין אותה בתחלה ביום טוב, ואין הותבין אותה לשנים, ואין כופסין אותה באור. אלו שלשה שאמרו להקל: מועבין אותה, ושורין אותה בשמן, והולקין אותה באור לשתי נרות.

אמר רבי חיננא:

[דף י"ח ע"ב]

בצריה לשניהון. תני רבי יודה בר פזי דבר דלויא: מביא שתי גרות ונותנה בשניהון, וחולקה באור לשתי גרות.

רבי יעקב בר אחא היננא בר אידי בשם רב: מודמין את הפתילה ביום טוב.

הלכה ה' מתני' – אין שוכרין את התרם, ואין חותכין את הנזר לצלות בו מלית,

ואין גורפין תנור וכירים, אבל מכבשין,

ואין מקיפין שתי חביות לשפת עליהן את הקדרה,

ואין סומכין את הקדרה בפשעת, וכן בדלת,

ואין מנהיגין את הבחמה במקל ביום טוב ורבי אלעזר ברבי שמעון מתיר:

גמרא – תדא אמרה, הדין סיקרה, אסור מייעבד ביומא טבא, דלמא מפסיק בגימיה .

ברתיה דרבי הוה רבה, ארתת מיפה גו תנורא, אשפחת כפה בגויה, אתת שאלת לאביה. אמר לה: איזלין גרפין. אמרה: לינה יכלה. אמר לה: איזלין כבשין, ודעה תות אלא דתות בעי משמע מן אביה.

רב אמר: מצילין מן התנור לכירה אבל לא מכירה לתנור.

רב אבא בר חנה אמר: מצילין מתנור לכירה ומכירה לתנור, אבל לא מערבית לשחרית.

רבי אבון בשם רב: מצילין מתנור לכירה ומכירה לתנור, מערבית לשחרית, אבל לא מיום טוב לחול.

אין מקיפין שתי חביות לשפות עליהן את הקדרה משום בונה.

תני, לא יצא סומא במקלו, ולא רועה בתרמילו,

ורבי שמעון מתיר. וכן הוה רבי שמעון אומר: הואיל והוא מתר בדבר אחד – והוא מתר לכל הדברים.

הלכה ו' מתני' – רבי אלעזר אומר: נוטל אדם קיסם משלפניו לחצין בו שניו, ומגבב מן החצר

ומדליק, שכל מה שבהצר מוכן הוא. וחקמים אומרים, מגבב משלפניו ומדליק.

גמרא – מה ביניהן? לעשות צבור ביניהן, על דעתיה דרבי אליעזר: עושין צבור. על דעתיה דרבנן: אין עושין צבור.

הלכה ז' מתני' – אין מוציאין את האור, לא מן העצים, ולא מן האבנים, ולא מן העפר, ולא מן המים.

ואין מלבנין את הרעפים לצלות בהן.

ועוד אמר רבי אליעזר: עומד אדם על המוקצה ערב שבת

[דף י"ט ע"א]

בשביעית, ואומר, מכאן אני אוכל למחר. והכמים אומרים: עד שירשום ויאמר, מכאן ועד כאן.

גמרא – אין מלבנין את הרעפים לצלות עליהן. אית תנאי תנאי, מלבנין, ואית תנאי תנאי, אין מלבנין. אמר רב הסדא: מאן דאמר מלבנין – בבדוקים. ומאן דאמר אין מלבנין – בשאינן בדוקים.

ועוד אמר רבי אליעזר עומד אדם על המוקצה ערב שבת בשביעית ואומר מיכן אני אוכל למחר – מחלפה שיטתיה דרבי ליעזר, דתנינן תמן, בית שמאי אומרים: לא יטול אלא אם בן נענע מבועוד יום, ורבי ליעזר לאו שמותי הוא?

חמר הוא בדבר שיש בו רוח חיים.

והכמים אומרים עד שירשם ויאמר מיכן ועד כאן – מחלפה שיטתון דרבנן, דתנינן תמן, בית הלל אומרים: עומד ואומר זה וזה אני נוטל, והכא אינון חכין?

עוד אינון אית להון חמר בדבר שיש בו רוח חיים.

הדרן עלך המביא כדי יין

פרק המישי

הלכה א' מתני' – מישילין פרות דרך ארבה ביום טוב, אבל לא בשבת, ומכסים פרות בפלים מפני הדלף, וכן פדי יין וכדי שקון. ונותנין קלי תחת הדלף בשבת.

גמרא – מתניתא באתו הגג; אבל בגג אחר – אסור. בשאינו שנה, אבל אם היה שנה – מתר. תני, היה שם חלון משהילין דרף חלון.

רב ירמיה בשם רב: פורשין מהצלת על גבי שיפוף של לבנים בשבת.

אמר רבי שמעון בי רבי ינאי: לא שמעתי מאבא, אהותי אמרה לי משמו: ביצה שנולדה ביום טוב – סומכין לה כלי, בשביל שלא תתגלגל. אבל אין כופין עליה כלי. ושמואל אמר: כופין עליה כלי.

אמר רבי מנא: ובלבד שלא יהא כלי נוגע בגופה של ביצה.

תני רבי הושעיה, נחיל של דבורים – פורסין עליה סדין בתמה מפני התמה ובגשמים מפני הגשמים.

מה, פרב

כשמואל! פאן מלמעלן וכאן מלמטון.

רבי ביסנא בשם רבי יוסה בן הנינה: הפי לסוזות – אסור למלטון.

מצדתא הוויין פריסין והוויין משתרפן גו שמשא. אתון שאלון לרב: מהו מטלטלתון?

[דף י"ט ע"ב]

אמר לון: אסור ליגע בהון; השבין עליהון מיתגנין תוהתי ראשיכון, ושרי לכון מטלטלתון.

תני, תבית של טבל שנתרועעה – מביא כלי אחר ונותנו תחתיה. נתמלא – אסור למלטלו.

אמר רבי זעירה: זאת אומרת, שעושין תקנה למקצה, להצילו שלא בדרבנא.

והא תני, על העבט של ענבים, על הפעטון של זיתים שמשכו – לא יפול מהן ביום טוב, ואין צריך לומר בשבת.

אמר רב הסדא: אף על פי שהיה טבל וזה טבל – זה יש לו מקצה, וזה אין לו מקצה,

הדא אמרה, שעושין תקנה למקצה להצילו שלא בדרבנא. תני, גר שבכה – מצילין את שמנו.

אמר רבי יעקב בר אבהו: דרבי שמעון היא, דרבי שמעון אמר: כבה – מתר למלטלו. אמר רבי שמואל בר רב יצחק: לא אמר אלא למלטלו, הא להציל – מצילין.

תני, נותנין כלי תחת הדלף בשבת. נתמלא, שופך ושונה ואינו חושש. אמר רבי הנביה: עשו אותו בנהרות ומעינות שבאו מחוץ לתחום לתוך התחום.

ותני, כן, נהרות ומעינות שבאו מחוץ לתחום לתחום – ממלא מהן בשבת, ואין צריך לומר כיום טוב.

הלכה ב' מתני' – כל שהוא משום שבות, משום רשות, משום מצוה בשבת, חיבין עליו כיום טוב.

ואלו הן משום שבות, לא עולין באילן, ולא רוכבין על גבי בהמה, ולא שטין על פני המים, ולא מטפחין, ולא מספקין, ולא מרקדין.

ואלו הן משום רשות, לא דנין, ולא מקדשין, ולא חולצין, ולא מיבמין.

ואלו הן משום מצוה, לא מקדישין, ולא מעריכין, ולא מחרימין, ולא מגביהין תרומות ומעשרות כיום טוב.

כל אלו כיום טוב אמרו, קל וחמור בשבת.

אין בין יום טוב לשבת, אלא אכל נפש בלבד.

גמרא – שבות שהיא רשות, ורשות שהיא

[דף כ' ע"א]

מצוה, אי זו היא שבות שהיא רשות? לא עולין באילן, ולא רוכבין על גבי בהמה, ולא שטין על פני המים, ולא מספקין, ולא מטפחין, ולא מרקדין. אי זו היא רשות שהיא מצוה? לא דנין, ולא מקדשין, ולא חולצין, ולא מיבמין.

תני, אין עולין באילן, בין לח בין יבש. ניהא לה, יבש? כן אנו אומרין: אסור לדוש על גבי זמורה בשבת?

אלא ברבי מאיר, דרבי מאיר אמר: גפן שיבשה – אסורה ואינה מקדשת.

דברי הכל, אסרו אילן יבש מפני אילן לח.

רב הנה בר אשי אתא ופרי קומי רב, אמר ליה: ביידא אתותה? אמר ליה: בההוא תמרתא עקימתא. אמר ליה: מאן שרא לך?

מִסְכַּת פְּלִים קָמָא פְּרָק רֵאשׁוֹן

א. חֲמֵר בִּשְׂרִיץ שְׂאִין בִּשְׁכַבְת זֶרַע וּבִשְׁכַבְת זֶרַע שְׂאִין בִּשְׂרִיץ. חֲמֵר בִּשְׂרִיץ: שֶׁהִשְׂרִיץ אֵין חֲלוּקָה טְמֵאָתוֹ, וְשִׁכַבְת זֶרַע חֲלָקָה טְמֵאָתָהּ. חֲמֵר בִּשְׁכַבְת זֶרַע, שֶׁשִׁכַבְת זֶרַע מְטֵמָא בְּכָל שְׂהוּא, וְהִשְׂרִיץ אֵינוֹ מְטֵמָא אֲלָא בְּכַעֲדוּשָׁה.

ב. חֲמֵר בְּנִבְלָה שְׂאִין בְּמִי חֲטָאָת וּבְמִי חֲטָאָת שְׂאִין בְּנִבְלָה. חֲמֵר בְּמִי חֲטָאָת: שְׁמַעוּט מִי חֲטָאָת - טְמָא, וּמַעוּט נִבְלָה - טְהוּר. חֲמֵר בְּנִבְלָה שְׁבִימִי חֲטָאָת שְׁלֵהֵן טְהוּרִין מְטֵמֵאָתָן, וּמְטֵהֲרִין אֶת הַטְּמֵאִים, וְאֵין מְטֵמֵאִין בְּצִרוּפָן, מַה שְׂאִין כֵּן בְּנִבְלָה. מִי חֲטָאָת שְׁיָבְשׁוּ - הָרִי אֵלוֹ טְהוּרִין. נִבְלָה שְׁיָבְשָׁה, אִם יִכּוּלָה לְשֵׁרוֹת וּלְחִזּוֹר לְכַמּוֹת שְׁהִיתָה - הָרִי זֶה טְמָאָה.

ג. חֲמֵר בְּטֵמָא מֵת שְׂאִין בְּבוּעֵל נִדָּה וּבְבוּעֵל נִדָּה שְׂאִין בְּטֵמָא מֵת. חֲמֵר בְּטֵמָא מֵת: שְׁטֵמָא מֵת טְעוֹן הִזָּאָה שְׁלִישִׁי וְשִׁבְעִי, מַה שְׂאִין כֵּן בְּבוּעֵל נִדָּה. חֲמֵר בְּבוּעֵל נִדָּה: שְׁבוּעֵל נִדָּה מְטֵמָא כֹּר הַתַּחֲתוֹן כְּעֵלְיוֹן, מַה שְׂאִין כֵּן בְּטֵמָא מֵת. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: זֹכְרוּ שֶׁל זָב, וְרָקוּ, וְשִׁכַבְת זֶרַעוֹ, וּמִימֵי רִגְלָיו, וְדָם הַנִּדָּה וְרִבִיעִית דָּם מִן הַמֵּת, לְמָה אֲמָרוּ רַבִּיעִית? לְפִי שֶׁכָּל עֶבֶר תַּחֲלַת בְּרִיתוֹ יֵשׁ בּוֹ רַבִּיעִית דָּם, כִּיּוֹצֵא בְּמֵרְכָב לְטֵמָא שְׁנַיִם וּלְפֶסֶל אֶחָד. חֲמֵר בְּהֵן שְׂאִין בְּמֵרְכָב וּבְמֵרְכָב שְׂאִין בְּהֵן. חֲמֵר בְּהֵן - שֶׁשְׁוֵה מִגְעֵן לְמִשְׁאֵן לְטֵמָא אָדָם וּלְטֵמָא בְּגָדִים, מַה שְׂאִין כֵּן בְּמֵרְכָב. חֲמֵר בְּמֵרְכָב, שֶׁהַמֵּרְכָב מְטֵמָא תַּחַת אַבְּן מִסְמָא, מַה שְׂאִין כֵּן בְּהֵן.

ד. חֲמֵר בְּכֹזִית מִן הַמֵּת מִן הַמֵּת, שְׁכֹזִית מִן הַמֵּת - פִּתְחוּ בְּטַפְח, וְהַמֵּת עֲצָמוֹ פִּתְחוּ בְּאַרְבָּעָה טַפְחִים. וְכַמָּה הִיא כְּדִי לַעֲלוֹת אֲרָכָה? רֹאִין אוֹתוֹ כְּאֵלוֹ יַחֲזוֹר שֶׁל תְּאַנְגָּה שְׁנַפְשָׁח וּמַעֲרָה בְּקִלְפָה קִטְנָה, אִם יִכּוּל לְחִיוֹת הַיָּמָה - טְמָא.

ה. בְּשִׁלְשָׁה דְּכָרִים שְׁוֵה סוּרְיָא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וּבְשִׁלְשָׁה לְחוּצָה לְאַרְץ: עֲפָרָה מְטֵמָא כְּחוּצָה לְאַרְץ, וְהַמְבִיא גִט מִסוּרְיָא כְּמִבְיָא מְחוּצָה לְאַרְץ, וְהַמּוֹכֵר עֲבָדוֹ לְסוּרְיָא כְּמוֹכֵר לְחוּצָה לְאַרְץ. שְׁלִשָׁה לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל: שֶׁהַקּוֹנֵה שְׂדֵה בְּסוּרְיָא כְּקוֹנֵה בְּפְרוּר שְׁבִירוּשְׁלַיִם, וְחִיבָת בְּמַעֲשְׂרוֹת וּבְשִׁבְעִית, וְהַרוּצָה לְכַנֵּס לָהּ בְּטְהָרָה - נִכְנָס.

ו. נִכְנָסִין לְבֵין הָאוּלָם וּלְמִזְבֵּחַ שְׁלֵא רְחוּץ יָדַים וְרִגְלַיִם; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין נִכְנָסִין. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן הַצְּנוּעַ לְפָנֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: אֲנִי נִכְנָסְתִי לְבֵין הָאוּלָם וּלְמִזְבֵּחַ שְׁלֵא רְחוּץ יָדַים וְרִגְלַיִם. אָמַר לוֹ: מִי חִיבֵיב? אֶתָּה אוֹ כֹּהֵן גְּדוֹל? הִיָּה שׁוֹתֵק. אָמַר לוֹ: בּוֹשׁ אֶתָּה לוֹמֵר, שְׁכַלְבוּ שֶׁל כֹּהֵן גְּדוֹל חִיבֵיב הַיָּמָד! אָמַר לוֹ: רַבִּי! אֲמַרְתָּ. אָמַר לוֹ: הַעֲבוּדָה! אֲפִלּוֹ כֹּהֵן גְּדוֹל נִכְנָס, פּוֹצְעִין אֶת מוֹחוֹ בְּגִזְרִין אֲלָא שְׁלֵא מִצְאָךְ, מַה תַּעֲשֶׂה שְׁלֵא מִצְאָךְ בַּעַל הַפּוֹלִי. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: כִּשֶׁם שֶׁהַכֹּל פּוֹרְשִׁין מִבֵּין הָאוּלָם וּלְמִזְבֵּחַ בְּשַׁעַת הַקְּטָרָה, כִּךָּ פּוֹרְשִׁין בְּשַׁעַת מִתֵּן דָּמִים. פֶּר כֹּהֵן מְשִׁיחַ, פֶּר הָעֵלֶם דְּבָר שֶׁל צְבוּר, וְשַׁעֲרֵי עֲבוּדַת כּוֹכָבִים, מַה מַּעֲלָה יֵשׁ בֵּין הַהֵיכָל לְבֵין הָאוּלָם וּלְמִזְבֵּחַ? אֲלָא שְׁבַהֲיָכֵל פּוֹרְשִׁין בֵּין בְּשַׁעַת הַקְּטָרָה בֵּין שְׁלֵא בְּשַׁעַת הַקְּטָרָה. וּבֵין הָאוּלָם וּלְמִזְבֵּחַ - אֵין פּוֹרְשִׁין אֲלָא בְּשַׁעַת הַקְּטָרָה. בֵּין הָאוּלָם וּלְמִזְבֵּחַ - נִכְנָסִין לַעֲבוּדָה וְשְׁלֵא לַעֲבוּדָה. וְלַהֵיכָל - אֵין נִכְנָסִין אֲלָא לַעֲבוּדָה בְּלִבָּד.

ז. אֲבָא שְׂאוּל אוֹמֵר: עֲלִית בֵּית קְדוּשֵׁי הַקְּדוּשִׁים חֲמוּרָה מִבֵּית קְדוּשֵׁי הַקְּדוּשִׁים, שְׁבִבִית קְדוּשֵׁי הַקְּדוּשִׁים כֹּהֵן גְּדוֹל נִכְנָס

1 בעל הפול - מלשון אין 'פולין' (אין בודקין).
והינו המשיגים והמכניסין לבדוק את טהרת הקדש
בהר הבית.

כל הַטְמָאָה" וגו'. רבי יהודה אומר: מחילות שתחת היכל - חול, ובגגו של היכל - קדש, אין אוכלין שם קדשי קדשים, ואין שוחטין שם קדשים קלים, והטמאין שנכנסו לשם - פטורין.

י. וכשם שהיו במדבר שלש מחנות: מחנה שכניה מחנה לויה מחנה ישראל, כך היו בירושלים מפתח ירושלים: ועד פתח הר הבית - מחנה ישראל. מפתח הר הבית ועד שערי נקנור - מחנה לויה. משערי נקנור ולפנים - מחנה שכניה. והן הן קלעים שבמדבר, בשעת מסעות אין בהם משום קדשה, ואין חזבין עליהן משום טמאה.

יא. רבי מנחם ברבי יוסי אומר: עירות מקפות חומה מקדשות מארץ ישראל, שמשלחין מתוכן את המצורעין והבית צמות בתוכן לאחר שנים עשר חדש, ומסבבין בתוכן המת עד שיצאו, יצא - אין מחזירין אותו. וכן הוא אומר (דברי הימים ב, כו, כג): "וישכב עזיהו עם אבותיו ויקברו אותו עם אבותיו בשדה הקבורה אשר למלכים כי אמרו מצורע הוא, וימלך יותם בנו תחתיו". רבי שמעון אומר: כשם שאין זבים ונדות ויולדות נכנסות להר הבית - כך משכבן ומושבן כיוצא בהן.

מִסְכַּת פְּלִים קָמָא פְּרָק שְׁנִי

א. כלי נתר, בית שמאי אומרים: מטמאין מתוכן ומאירין ככלי חרש, ומאחזריהן ככלי שטף. ובית הלל אומרים: כלי נתר הרי הן ככלי חרש לכל דבר. רבי שמעון בן אלעזר אומר: בלשון אחרת. בית שמאי אומרים: מטמאין בכלי חרש ובכלי שטף. ובית הלל אומרים: הרי הן ככלי חרש לכל דבר. הדיקין שבכלי חרש - יושבין שלא מסמכין, שעורן בכדי סיכת קטן עד לוג, לוג כלמטה הימנו. מלוג ועד סאה ברביעית סאה כלמטה הימנו מסאה, ועד סאתים פחצי לוג סאתים כלמטה הימנו. מסאתים ועד שלש, ועד חמש סאין בלוג, וחמש ולמעלה כלמטה הימנו. רבי עקיבה

לשם בכל שנה ושנה לעבודת יום הכפורים ארבע פעמים ביום, ואם נכנס חמש - חיב מיתה. ולעלית בית קדשי קדשים אין נכנסין לה אלא פעם אחת בשבוע², ואמרי לה: פעמים בשבוע, ואמרי לה: פעם אחת ביובל, לידע מה היא צריכה. אמרו לו: אין זו מעלה. מצרעים שנכנסו לפנים מן החומה - לוקין את הארבעים. זבין וזבות נדות ויולדות שנכנסו להר הבית - לוקין ארבעים. מצורע שנכנס להר הבית - לוקה שמונים. טמא מת נכנס להר הבית, ולא טמא מת אמרו, אלא אפילו מת עצמו, שנאמר (שמות יג, ט): "ויקח משה את עצמות יוסף עמו"; עמו - במחנה לויה. רבי שמעון אומר: החיל ועורת נשים, טמאי מת שנכנסו לשם - פטורין.

ח. כל העזרה כשרה לאכילת קדשי קדשים ולשחיטת קדשים קלים, והשוחט בתוכה חלין - אסורין בהנאה, והיא היתה חצר המשכן לפנים מן הקלעים שהיו במדבר. כל הטמאים שנכנסו משער נקנור ולפנים, אפילו הן מחסרי כפרה - הרי אלו חזבין על זדונן כרת, ועל שגגתן חטאת, ואין צריך לומר טבול יום, ושאר כל הטמאין וטהורין שנכנסו לפנים ממחיצתן להיכל - כלן בארבעים. מבית לפרכת אל פני הפרכת במיתה. רבי יהודה אומר: אל פני הפרכת במיתה, וכל ההיכל פלו ומבית לפרכת בארבעים.

ט. הכל נכנסים לבנות ולתקן ולהוציא את הטמאה, מצוה בכהנים, אין כהנים - נכנסין לויים. אין לויים - נכנסים ישראלים. מצוה בטהורים. אין טהורין - נכנסין טמאין. מצוה בתמימין. אין תמימין - נכנסין בעלי מומין. מצוה שיכנסו בתבות. אין שם תבות - נכנסין דרך פתחים. וכן הוא אומר (דברי הימים ב כט, טז): "ויבאו הכהנים לפנימה בית ה' לטהר ויוציאו את

² בשבע שנים.

ב. גסטרָא שְׁנִסְדָּקָה בַּכְּבֶּשֶׂן, כִּיצַד מְשַׁעְרִין אותָה? אַם הִיּוּ שְׁבָרִיָּה שְׁוִין וְתוֹכָה מְאָדִים, בְּיָדוּעַ שְׁעַד שְׁלֵא נִגְמְרָה מְלֹאכְתָּה נִסְדָּקָה. בֵּית תְּבַלִּין שֶׁל יַעַץ הַעֲשׂוּי מִגּוֹרֹת מִגּוֹרֹת, וְאִין לֹא לְזַבּוּ נְטֵמָא אַחַד מֵהֶן בְּמִשְׁקָה - הוּא טְמֵא וְחִבְרוּ טְהוֹר. וּבְשַׁרְץ - כִּלּוּ טְמֵא. הֶרְחַב שְׁלוֹ - רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר מִשֶּׁם רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי: חוֹלְקִין אֶת עֲבִיו. הַמְשַׁמֵּשׂ אֶת הַטְּמֵא - טְמֵא. וְהַמְשַׁמֵּשׂ אֶת הַטְּהוֹר - טְהוֹר. גְּסֵטְרָא - שְׁעוּרָה כְּמוֹצִיא מִשְׁקָה. נִפְלוּ מִשְׁקִין - נִדּוּן כְּאֲחוּרִים. קָבְעוּ בְּמִסְמַר - חִבּוּר לְטְמֵאָה וְלַהֲזָאָה. תִּקְעוּ - חִבּוּר לְטְמֵאָה וְאִין חִבּוּר לַהֲזָאָה. נוֹטֵל וְנוֹתֵן - אִין חִבּוּר לֹא לְטְמֵאָה וְלֹא לַהֲזָאָה.

ג. מִסְרַק שֶׁל צְרָצוּר⁶, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אִין מְטֵמָא בְּאֹיִר. וְחִכְמִים אוֹמְרִים: מְטֵמָא בְּאֹיִר. הַעֲשׂוּי לְכַף וְלְכַף, כְּגוֹן הַכְּבֶּכֶב, וְהַאֲלָפֶס, וְהַקְּדָרָה - מִשְׁתִּילִין אוֹתוֹ לְחִמְרָא, לְהַכְנִיס וְלַהּוֹצִיא טְמֵאָה לְאַחֲרִים כְּכּוֹנֵס מִשְׁקָה, אֲבָל הוּא עֲצֻמוֹ - אִין טְהוֹר אֱלֵא בְּמוֹצִיא זֵיתִים בְּלִבָּד. נִבְלֵי יִין - שְׁעוּרָן בְּמִשְׁקִין. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: בְּזֹרְעוֹנִין. נִבְלֵי שְׁמֶן - שְׁעוּרָן בְּמִשְׁקִין. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: בְּזֹרְעוֹנִין. גְּסֵטְרָא שְׁעוּרָה כְּמוֹצִיא

אוֹמֵר: מִלְחָמִיּוֹת וְעַד חֲצָבִים גְּדוֹלִים בְּלוּג. מְכָאן וְאֵילָךְ בְּלוּג. נִשְׁתַּקְעוּ דְּבָרִים וְלֹא נִאֲמְרוּ. רַבִּי נַחֲמִיָּה וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אָמְרוּ: חֲצָבִים גְּדוֹלִים. שְׁנֵי לוּגִין. הַפְּכִין הַגְּלִילִין וְהַחֲבִינּוֹת שְׁבִיחַוְדָּה - יֵשׁ לָהֶן קַרְקָרוֹת³ וְאִין לָהֶן דְּפִנוֹת. הַסִּילוֹנוֹת⁴ וְהַקְּרָמִיּוֹן שְׁעֵשָׂה בְּהֶן בֵּית קְבוּל מִים, אוֹ צְרוּרוֹת טְמֵאִין אוֹ לוּלְגִין פְּרוּסָה טְהוֹרָה מְגַפְפֶּת - הָרִי זֹו טְמֵאָה. הַכֶּסֶא וְהַסְּפֶסֶל וְכֹל מְדָרְס כְּלֵי חָרָס - טְהוֹרִין. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: טְמֵאִים. לְגִין פְּרוּצָה - טְהוֹרָה. מְגַפְפֶּת - טְמֵאָה. מִשְׁפָּךְ שֶׁל מִתְּכַת, בֵּין שֶׁל בְּעַלֵי בְּתִים וּבֵין שֶׁל רוֹכְלִין וּמְגוּפֶת הַיִּצְרִין, אֶת שְׁהוּא פּוֹתַח בַּה - טְהוֹרָה, וְשְׁהוּא גּוֹמֵר בַּה - טְמֵאָה. וְרַבִּי נַחֲמִיָּה אָמַר: חֲלוּף הַדְּבָרִים. וְשֶׁל יַעַץ וְשֶׁל עֵצִים וְשֶׁל זְכוּכִית שֶׁל בְּעַלֵי בְּתִים - טְהוֹר, וְשֶׁל רוֹכְלִין - טְמֵא, מִפְּנֵי שְׁהוּא כְּשֶׁל מִדָּה; דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתִרְיָה. וְרַבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר: מִפְּנֵי שְׁהוּא מְטָה עַל צִדּוֹ וּמְרִיחַ בּוֹ לְלוֹקֶת. כִּסּוּי פְּדֵי יִין וְכַדֵי שְׁמֶן וְכִסּוּי חֲבִיּוֹת וּנְיִירוֹת שְׁמִשְׁתַּמֵּשׂ בְּהֶן עֲרָאֵי וּמְשַׁלְכִין - טְהוֹרִין. וְאִם הִתְקִינוּ לְתַשְׁמִישׁ - טְמֵאִין. כִּסּוּי אֲלָפֶס, בְּזִמְן שֶׁנִּקְוֵב וְיֵשׁ לוֹ חֲדוּד - טְהוֹר, וְאִין לוֹ חֲדוּד - טְמֵא, מִפְּנֵי שְׁמִסְנַת לְתוֹכוֹ אֶת הַיָּרֵק. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי צְדוּק אוֹמֵר: מִפְּנֵי שְׁהוֹפְכָה עֲלָיו אֶת הַרוֹקְמָה⁵. זֶה הַכֹּל: כֹּל הַמְשַׁמֵּשׂ כְּפּוּי בְּכֵלֵי חָרָס - טְהוֹר.

³ שוּלְי הַכְּלֵי.

⁴ צְנוּרוֹת.

⁵ בְּמוֹשְׁנֵיּוֹת בָּלִים (פֶּרֶק ב, מִשְׁנָה ח) הַגֵּרָסָה הִיא: 'הַרוֹקְמָה'. וּפְרַשׁ רַבִּי עוֹבְדִיָּה בְּרַטְנוֹרָא (וְכֵן בְּפִרוּשׁ הַמוֹשְׁנֵיּוֹת לְרַמְבַּ"ם): 'הַיָּרֵקוֹת לְאַחַר שְׁנִתְבַּשְׁלוֹ וְדִבְקוּסִים זֶה בְּזֶה וְנִגְעָשִׁים גּוּף אַחַד, נִקְרָאִים רוֹקְמָה'.

⁶ צְרָצוּר - הוּא כְּלֵי חָרָס שְׁעוֹשִׂים עַל פִּיו כִּסּוּי שֵׁישׁ בּוֹ נִקְבִים קְטַנִּים כְּעִין כְּבֵרָה, כְּדִי לְשִׁיבְנֵם עַל יְדֵי הַנְּקָבִים אֹיִר לְתוֹךְ הַכְּלֵי וְלֹא יִתְעַפְּשׂוּ הַפּוּם, וְהַמְעַרָה מִפּוּזוֹ מִים, הַפּוּם נִשְׁפָּכִים עַל יְדֵי הַנְּקָבִים הַצָּרִים. וְסָבִיב כִּסּוּי זֶה בּוֹלְטִים שְׁנַיִם כְּשֵׁנֵי הַמְּסַרְק לְנֹי.

מִשְׁקָהּ. הַפְתִּיקָה⁷ - הָרִי זֶה טְהוֹר. הַפְכִין הַגְּלִילִין שְׁמוּלִיכִין בְּהֵן שְׁמֵן לְמַרְחֵן. וְהַצְרָצוּרִין⁸, וְהַשְּׁקוּדִין⁹, עַד שְׁלֹא הוּסְקוּ - טְהוֹרִין. וּמִשְׁהוּסְקוּ - טְמֵאִין. הוּסְקוּ וְהֵן נֹאִין - טְמֵאִין. חֲרֵשׁ שְׁפָרֵשׁ מִן הַחֲבִיבֹת וּמֵן הַקְּדֻרָה. אִם מְקַבֵּל כְּשַׁעוֹר - טְמֵא. אִם לֹא - טְהוֹר. נִקֵּב וַעֲשָׂאוּ בִזְפֹת - טְהוֹר. שְׁכְּלֵי חֲרֵשׁ שְׁטְהַר שְׁעָה אַחַת - אִין לוֹ טְמֵאָה לְעוֹלָם.

מִסְכַּת פְּלִים קַמָּא פְּרָק שְׁלִישִׁי

א. הִבִּיא שְׁבָרִי כְּלֵי חֲרָס וְדַבְּקֵן זֶה לְזֶה וַעֲשֵׂאֵן תְּנוּר, וַעֲשֵׂה לְהֵן טְפִלָּה בֵּין מִבְּפָנִים וּבֵין מִבְּחוּץ, וְהַסִּיקוּ, אִף עַל פִּי שְׁאִין בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּשַׁעוֹר - בְּלֵן מִטְמֵאִין בְּמַגֵּעַ וּבְאֹוִיר. הַקְּנוֹנִים הַגְּדוּלִים שְׁטְפָלוֹם בִּיבֻלוֹת וּבְאֶדְמָה - הָרִי אֵלוֹ הֵן חֲבוּר. הַטְּבִילֵן - הָרִי זֶה חוֹצֵצַת עֲלֵיו. חֲרֵשׁ שְׁטְפָלוֹ לִהְיוֹת מִבְּשֵׁל - הָרִי זֶה אֵינוֹ חֲבוּר.

7 בְּגֵרְמַת הַפְּפָרִים כְּתוּב "הַעֲתִיקָה". וְהִבִּיא

בְּהוּזוֹן וְהוּקְאָל' אֶת מַה שְׁנָרַם הַגֵּר"א בְּבֹאוּרוֹ, "הַעֲתִיקָה שֶׁל כְּלִי". וּפְרֵשׁ הַחוּזוֹן וְהוּקְאָל':

הַעֲתֵק שֶׁל כְּלֵי שְׁעוּשִׁים לְרֹאדָה. אֲבָל בְּגֵרְמַת

הַגֵּר"א גָּרַם "הַפְתִּיקָה", וְכֵן גָּרַם בְּחֻסְדֵי דוֹד,

וּבְאֵר שֵׁם, שֶׁהוּא מִלְשוֹן פּוֹתִיקוֹן אֶת הַגְּנֵה,

שֶׁהוּא כְּלֵי הַעֲשׂוֹי לְזֶרֶק מוּם לְגֵנָה וְאֵינוֹ בֵּית

קְבוּל, לְכֵן אֵינוֹ מְקַבֵּל טְמֵאָה.

8 כְּלֵי שְׁמוּשִׁים בּוֹ שְׂדוֹת וְיֵשׁ בּוֹ נִקְבִים רַבִּים,

וְהַפּוּים שׁוֹטְפִים עַל יָדָם אֶת הַשְּׂדוֹת כְּמוֹ גֶּשֶׁם.

9 הָיוּ לָהֶם כְּלִים שֶׁהָיוּ נַעֲשִׂים לְפִי הַצְּרֵךְ

בְּמַהֲרֹת וּבְזֵירוּת (וְלָכֵן שְׁמֵם 'שְׁקוּדִין', מִפְּנֵי

שֶׁהָיוּ עוֹשִׂים אוֹתָם בְּשְׁמוּדָה וּבְמַהֲרֹת), מִכְּלֵי

שְׁיִצְרָף אוֹתָם צְרוּף גְּמוּר בְּכִשְׁוֹן, אֲלֵא בְּהַפְקָה

אוֹ בְּחִצֵי הַפְּקָה.

הַיְקָרִין שְׁטְפָלוֹן לִהְיוֹת זוֹפֵת בְּהֵן - הָרִי אֵלוֹ חֲבוּר. מוֹדִים חֲכָמִים לְרַבִּי מֵאִיר וְלְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּמַחֵם שְׁטְפָלוֹ עַד מְקוֹם שֶׁהָאוּר שׁוֹלֵט בּוֹ - שֶׁהוּא חֲבוּר, וְעַד מְקוֹם שְׁאִין הָאוּר שׁוֹלֵט בּוֹ - שְׁאִין חֲבוּר. הַטְּבִילָה - אִין חוֹצֵץ עֲלֵיו. בְּהַדּוּק הַקְּרוּיָה הַבְּרִיאָה - הָרִי זֶה חֲבוּר. הַטְּבִילָה - הָרִי זֶה אֵינוֹ חֲבוּר. הַטְּבִילָה - אֵינָה חוֹצֵצַת עֲלֵיו. כְּשׁוֹת שְׁלֶקְטָן - הָרִי זֶה אֵינוֹ חֲבוּר. הַטְּבִילֵן, צוֹאָה שְׁעַל הַפֶּסֶא - אֵינָה חוֹצֵצַת עֲלֵיו. הָאֲבָר וְהַבְּשָׂר הַמְּדוֹלְדֵלִין בְּאֶדָם - הָרִי אֵלוֹ אֵינֵן חֲבוּר. טָבֵל - אִין חוֹצֵצִין עֲלֵיו.

ב. הַזְּפֹת, חֲבוּר בְּכָלִי מִתְכוֹת בְּדָבָר הָרְאוּי לָהּ, אֲבָל דְּבָר שְׁאִין רְאוּי לָהּ - הָרִי זֶה אִין חֲבוּר. הַטְּבִילוֹ - הָרִי זֶה חוֹצֵצַת. כִּיצַד? קִתוּן הַנִּקֵּב וַעֲשָׂאוּ בִזְפֹת - הָרִי זֶה אֵינוֹ חֲבוּר. הַטְּבִילוֹ - הָרִי זֶה חוֹצֵצַת עֲלֵיו. אֲבָל חֲבִית שְׁנֹקְבָה וַעֲשָׂאוּ בְּבַעַץ, וּבְקִנְטְרִין, וּבְגִפְרִית, וּבְזָפֵת, וּבְכִסִּי, וּבְגִפְסִית - חֲבוּר, וְשָׂאֵר כָּל הַדְּבָרִים - אֵינוֹ חֲבוּר. וְרַבִּי עֲקִיבָה מְטַמֵּא בְּשֵׁל עֵץ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מֵינוֹ.

ג. עֲרֻכָה גְדוּלָה שֶׁל חֲרָס, אִף עַל פִּי שְׁבָאָה בְּמֵדָה - טְמֵאָה. נִפְחָתָה - בְּמוֹצֵא יְזִיתִים, אִף עַל פִּי שֶׁהוּא מְטָה עַל צִדָּה וְלֵשׁ בָּהּ - טְהוֹרָה, שְׁמַתְחִלָּה לֹא לְכַךְ נַעֲשִׂית.

ד. הַמְּבִיא אֲרָנוֹת, וְתַנּוּרִין, וְסַפְלִים, וְכְּלֵי חֲרֵשׁ - מַחוּצָה לְאֶרֶץ לְאֶרֶץ, עַד שְׁלֹא הוּסְקוּ - טְמֵאִין מִשׁוּם אֶרֶץ הָעַמִּים, וְטְהוֹרִין מִשׁוּם כְּלֵי חֲרֵשׁ. הוּסְקוּ - טְמֵאִין מִשׁוּם כְּלֵי חֲרֵשׁ וְטְהוֹרִין מִשׁוּם אֶרֶץ הָעַמִּים, נִמְצְאָתָה אוֹמֵר: בְּשַׁעַת שֶׁהֵן טְמֵאִין מִשׁוּם אֶרֶץ הָעַמִּים - טְהוֹרִים מִשׁוּם כְּלֵי חֲרֵשׁ, וּבְשַׁעַת שֶׁהֵם טְמֵאִים מִשׁוּם כְּלֵי חֲרֵשׁ - טְהוֹרִים מִשׁוּם אֶרֶץ הָעַמִּים. הִבִּיא עֶפֶר מִמְּקוֹם הַטְּמֵאָה וְנִבְלוֹ בְּמִקוֹם הַטְּהָרָה, אוֹ מִמְּקוֹם הַטְּהָרָה וְנִבְלוֹ בְּמִקוֹם הַטְּמֵאָה - טְמֵא. נִבְלוֹ עַל גְּבִי הַסֵּלַע, אֲפִלוּ בְּמִקוֹם הַטְּהָרָה - טְמֵא. הִלְכֵן לְבָנִים בְּבֵית הַפָּרֶס בְּמִקוֹם הַטְּמֵאָה - טְמֵא. בְּמִקוֹם הַטְּהָרָה - טְהוֹר. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אֲפִילוּ

בגפת - טמאה, ואינו חושש שמא מצה משקין, ומשם רשות עם הארץ אין חושש להן, וחברתה, אפלו בא לאחר שלשה ימים ונוטל.

ז. גלה חפאין ומצא אבק על גבי כלם - הרי זו נוטל. נוטל אחד מהן ברשות בעם הארץ, מקום שמשקעין את הנאות, בטיט הלכן, והחבר עומד על שקועו, ועם הארץ עומד על העמוד - אינו טמא אלא אותו עמוד בלבד. חבר עומד מלמעלה ועם הארץ עומד מלמטה ושולה ונותן לו, ועם הארץ נאמן לומר: "לא טמאתי", מפני שהוא בחזקת המשתמר.

מִסְכַּת כָּלִים קָמָא פְּרָק רְבִיעִי

א. תנור של לבנות, תחלתו בכל שהוא, ושיריו ברבו, שרבי מאיר אומר: תחלתו ארבעה ושיריו ארבעה. תנור, מאימתי מקבל טמאה? משהוסק כדי לאפות בו ספגנין. רבי יוסי אומר: רואין את העצים שהוסק בהן, כאלו הוסקו לאחר רדית הפת. רבי שמעון בן גמליאל אומר משם רבי יוחנן: טפילת התנור, עד כמה חבור לתנור? עד כדי צרף! וכמה הוא צרף? בתנור - טפח, ובכירה שלש אצבעות.

ב. שלש אבנים שחברן זו לזו, ועשאן תנור ועשה להן טפלה, בין מבפנים ובין בחוץ - מטמאות במגע ובאוויר; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: מבפנים מטמאות במגע ובאוויר, ומבחוץ מטמאות במגע ואין מטמאות באוויר. חברן לתנור ולא חברן זו לזו - מטמאות. חברן זו לזו ולא חברן לתנור - הרי הן כירה. חפר בארץ ועשה להן טירה - טהורה, וטירת כירה - טהורה.

ק דג, תנור שהסיקו להיות צולה בו - טמא. להיות טומן בו אונין של פשתן - טהור שאינו עושה מלאכה בגופו. תנור שהסיקו עד שלא נגמרה מלאכתו; רבי יהודה אומר: טהור. אומר רבי יהודה: זה היתה מעשה בתנורי כפר סיגנא, והיה רבן

לבנה מבית הפרס ממקום הטמאה - טהור. שלא אמרו אלא גוש כבריתו. חזקת חרסין הנמצאין בכל מקום - טהורין, חוץ מן הנמצאין בבית היוצר, מפני שרבן מן הגסטראות. חרש שפרש מדפנה של חבית, ומן דפנה של קדרה. רבי שמעון בן אלעזר אומר משם רבי מאיר, וכן היה רבי יהודה אומר כדבריו: כדרך קבלתה - טמאה. שלא כדרך קבלתה - טהורה. נטלה האזן ונשבר החודוד; רבי יהודה מטמא, וחכמים מטהרין, שכלי שטהר שעה אחת - אין לו טמאה לעולם.

ה. חבית שנפחתה ומקבל על דפנה, או שנחלקה כמין שתי ערבות. רבי יהודה מטהר וחכמים מטמאין, שמתחלה לכך נעשית, להיות מטה על צדה ומוציא מה שבתוכו לצדדין, ואם היתה גסטרא - הרי זו טהורה, שלא אמרו שירין לשירין אלא שירין לכלים. איזו היא גסטרא? כל שנסדקים אזניה, ואפלו אחת מהן נסדקה למטה מאזניה, אף על פי שאזניה קימות - הרי זו כגיסטרא. ואם מתחלה עשאה יד של אזנים - נדונת כחבית, היתה מטה על צדה כמין קתירא הוא הדבר כל המתקבל עמה, מים בשעה שהוא מערה משקין לתוכה - מטמא במגע ובאוויר, כל שאין מקבל עמה מים בשעה שמערה משקין לתוכה - מטמא במגע, ואין מטמא באוויר.

ו. שולי הקרפאות ושולי הקסום הצידוניים, וכלי חרש ששוליו חדים וכדברי רבי נתן. הקוז והקוד הבבלי שנסדקו מלמעלה ומקבלין כשעור מלמטה, אף על פי שאינן יכולין לישיב שלא מסמכין טמאין, שלכך נעשו מתחלתן. שולי כלי עצים וכלי זכוכית וכלי עצם, קרטיסין שפן ועשאן ומקבלין כל שהן - טמאין. הנה שוות, מן השפה הפנימית ולפנים הימנה ולחוץ - טהורה. כלי חרש מקבלין טמאה משתגמר מלאכתן; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: משיצרפו בכבשן. צרפן, אפלו

גמליאל מטמא וחכמים מטהרין. מפני מה מוסף תנור של נחתומין טמא? מפני שהוא סומך עליו שפוד של צלי. ורבי יהודה אומר: מפני שהוא תולה, יורד בשפוד ונותנה עליו. רבן שמעון בן גמליאל אומר משם רבי יוחנן הסנדלר: מוסף תנור - טפח, מוסף יורה של שולקי זיתים - טפחים, ואינו מטמא באויר אלא כנגד המוסף. ומאימתי הוא מטמא? משיתחיל לשולקו.

ד. תנור הנתן בו עפר עד חציו, מעפר ולמטה - מטמא במגע, מעפר ולמעלה - מטמא באויר; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: אין חולקין כלי תרס אלא בלה מטמא באויר. רבי יוסי אומר: מעפר ולמטה מטמא במגע, מעפר ולמעלה מטמא באויר; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: אין חולקין, אלא בלה מטמא במגע ובאויר. אמר רבי יהודה: במה דברים אמורים? בזמן שנתן בו עפר, ואחר כך הסיקו. אבל הסיקו ואחר כך נתן בו עפר - כלו מטמא במגע ובאויר. ומודה רבי יהודה לחכמים: בתנור שנתנו על פי הבור, או על פי הדות ונתן שם אבן ומרחו בטיט מן הצודין, שהוא טמא, וחכמים אומרים: בין כך ובין כך טמא.

ה. תנור שחצו לשנים, והסק אחד מהן ונטמא, הוא טמא וחברו טהור. בשרץ - כלו טמא. והעבי שביניהן - כלו טמא. הוסקו שניהן ונטמא אחד מהן, רבי יוסי אומר משם רבי יוחנן בן נורי: חולקין את עביו. המשמש את הטמא - טמא. והמשמש את הטהור - טהור. במה דברים אמורים? בזמן שחצו ואחר כך הסיקו, אבל הסיקו ואחר כך חצו - מטמא במגע ובאויר. נטמא אחד מהן במשקה - הרי חברו טהור.

ו. תנור שנחלק לשנים, ואפלו כל שהוא, ואפלו מבית האמן - טמא לפי שאי אפשר לכוון.

ז. תנור של סדקין שנתן הסדק כלפי הזוית, ומרחו בטיט מן הצודין, רבי נתן מטמא, מפני שזוית מחברתו. וחכמים מטהרין. דף של תנור שנתנו בזוית להיות אופה בו - טהור. ואם יש בו רב תנור - טמא. תנור של סדקין שעשה טפלה לכל אחד ואחד, ומקום הסדקים מגלה - טמא. נתן חול לצרורות - טהור. כפון טיט על גבי הסדק - טמא. חרש על גבי סדק - טהור. מרחו בטיט מלמעלה, או שעשה לו מעלה מבחוץ - טמא. מפני שהטפלה עושה את כלו אחד. נתן עליו טיט חרסית אדמה, סיד וגפסית, אפילו כל שהוא, ואפילו מבית האמן - טמא. זפת וגפרית, שעוה ושורים, בצק וגללין. וכן דבר שאין עושין בו תנורים - טהור. כללו של דבר: כל דבר שאין עושין בו תנורים - אין מחבר את הסדקין.

ח. תנור שבא מחתך מבית האמן, עשה למודין ונתן עליו - טהור. מרחו בטיט טמא - נטמא. סלק את הלמודין - טהור. החזירן לו - טהור. מרחו בטיט - מקבל טמאה, ואין צריך להסיקו, שכתב הסק משייסקנו כדי לאפות בו ספגנין. ורבי שמעון מטמא מיד. תנור של חלונות, שכל אחת ואחת פחותה מארבעה טפחים, והיתה בהן אחת שיש בה ארבעה טפחים - היא מטמאה במגע ובאויר, והשאר מטמאות במגע ואין מטמאות באויר. תנור של חליות שכל אחת ואחת פחותה מארבעה טפחים, והיתה בהן אחת שיש בה ארבעה טפחים, היא מטמא במגע, ואין מטמא באויר והשאר טהור. רבן שמעון בן גמליאל אומר: הרוצה לעשות לו תנור בטהרה - מביא תנור של סדקים, ומביא תנור של חרש ומלישו מבחוץ, ונותן חול או צרורות בינתים, ואף על פי שעשה טפלה לחיצון - טהור. פיטים שקירו לו ועשאו תנור ועשה לו טפלה מבחוץ, אף על פי שמקבל טמאה על דפנותיו כשעור - טהור.

מִסְכַּת פְּלִים קָמָא פְּרָק חֲמִישִׁי

א. שְׁלֵשָׁה מִסְמְרִים, שְׁלֵשׁ יְתוּדוֹת, שְׁלֵשָׁה פִּטְפֻטִין שְׁנָתָן בְּאַרְץ, וְחִבְרָן בְּטִיט לְהִיּוֹת שׁוֹפֵת עֲלֵיהֶן אֶת הַקְּדוּרָה - טְמֵאָה. וְרַבִּי יְהוּדָה מְטַהֵר עַד שִׁיְחַבְּרָם זֶה לְזֶה בְּטִיט. וּמִוּדָה רַבִּי יְהוּדָה, שְׂאֵם נִתְּנָן עַל גְּבִי הָאֶבֶן, וְחִבְרָן לָהּ - שֶׁהִיא טְמֵאָה, מִפְּנֵי שֶׁהָאֶבֶן מְחַבְּרָתָּן.

ב. שְׁלֵשׁ אֲבָנִים שֶׁחִבְּרָן זו לזו, וְלֹא חִבְּרָן בְּקַרְקַע, חִבְּרָן בְּקַרְקַע וְלֹא חִבְּרָן זו לזו - טְמֵאוֹת. וְרַבִּי יְהוּדָה מְטַהֵר, עַד שִׁיְחַבְּרָם זו בְּזוֹ בְּקַרְקַע, וְכַמָּה הִיא חִבְּרָן בְּטִיט? כָּל שֶׁהוּא.

ג. שְׁתֵּי אֲבָנִים גְּדוּלוֹת, שְׁתֵּי חֲלִיּוֹת שֶׁל עֲמוּד, שֶׁהִתְקִינָן לְהִיּוֹת שׁוֹפֵת עֲלֵיהֶן יוֹרֵה גְּדוּלָה, אוּ מִיָּחַס גְּדוּל - אֵינּוּ טְמֵא אֲלֵא צִרְף, וְכַמָּה הוּא צִרְף? מְקוֹם שִׁפִּיתָהּ טַפַּח שְׁתֵּי חֲבִיּוֹת, שְׁנֵי הַלְּפָסִין וּשְׁתֵּי קְדֻרוֹת כִּיָּרָה, וְנִטְמָא בִּינֵיהֶן - מִטְמֵא בְּמַגַּע וּבְאִוִיר, וְתוֹכָן טְהוֹר, וְהַעֲבִי שְׁבִינֵיהֶן חוֹלְקִין הַמְשַׁמֵּשׂ אֶת הַטְּמֵא - טְמֵא, וְהַמְשַׁמֵּשׂ אֶת הַטְּהוֹר - טְהוֹר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: עֲלֵיו וְעַל הַיִּיז, אִם נָטַל הַכֶּתֶל וְהַיִּיז עוֹמֵד בְּפָנָי עֲצָמוּ - טְהוֹר. וְאִם לֹא - טְמֵא.

ד. כִּיָּרָה שְׁנוֹתָנָה עַל גְּבִי הַטִּיף שֶׁל אֶבֶן - אֵינּוּ טְמֵא אֲלֵא צִרְף. וְכַמָּה הוּא צִרְף? רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר מִשֵּׁם רַבִּי יְהוּדָה: צִרְף שְׁלֵשׁ אֲצָבָעוֹת. רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר: אִם נָטַלְתָּ כִּיָּרָה וְהִטִּיף עוֹלָה עִמָּה - חַבּוּר. וְאִם לֹא - אֵינּוּ חַבּוּר. רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אִם מָטָה אֶת הַטִּיף וְכִיָּרָה עוֹמֵדָת - הָרִי זֶה חַבּוּר, וְאִם לֹא - אֵינּוּ חַבּוּר.

ה. הַקְּלָתוֹת שֶׁל בְּעֵלֵי בְּתִים שְׁנִפְחָתָה - הָרִי זֶה טְהוֹרָה. וְכַמָּה הִיא שְׁעוּרָה? בְּפִזּוּר גְּחִלִין. חֲצַר הַבִּיָּרָה; רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: נִטְמֵאת הַבִּיָּרָה - נִטְמֵאת הַחֲצַר. נִטְמֵאת הַחֲצַר - לֹא נִטְמֵאת הַבִּיָּרָה. וְאִם הִיְתָה חֲלָקָה - טְהוֹרָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: נִטְלָתָּ כְּאֶחָד - טְמֵאָה. אִם לֹא - טְהוֹרָה.

ט. תְּנַוּר, מֵאִמְתִּי טְמֵא? מִשִּׁיִּסְקִנּוּ כְּדִי לְאַפּוֹת בּוֹ סַפְגָּנִין. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְטַמֵּא מִיָּד. רַבִּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר מִשֵּׁם רַבִּי שִׁילָא: הִטִּיחוּ בְּטְהוּרָה וְנִטְמָא, מֵאִמְתִּי טְהוּרָתוֹ? אָמַר רַבִּי חֲלֶפְתָּא אִישׁ כֹּפֵר חֲנֻנְיָא: שְׂאֵלְתִּי אֶת שְׁמַעוֹן בֶּן חֲנֻנְיָא שֶׁשְּׂאֵל אֶת בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי חֲנֻנְיָא בֶּן תְּרַדְיּוֹן, וְאָמַר מִשִּׁיִּסְעוּנוּ מִמְּקוֹמוֹ. וּבְתוֹ אוֹמְרָת: מִשִּׁיִּפְשׁוּ אֶת חֲלוּקוֹ, כְּשֶׁנֶּאֱמָרוּ דְבָרִים לְפָנָי רַבִּי יְהוּדָה בֶּן כְּבָא, אָמַר: יָפָה אִמְרָה בְּתוֹ מְהוּא.

י. תְּנַוּר שֶׁל מִתְכַּת שֶׁעָשָׂה לוֹ טַפְלָה, וְעָשָׂה לוֹ מוֹסַף, וְחֲלָקוֹ לְשָׁנִים וְנִטְמָא אֶחָד מֵהֶן בְּאִוִיר - הוּא טְמֵא וְחִבְּרוּ טְהוֹר. נִגַּע בּוֹ הַשֶּׁרֶץ מִתּוֹכוֹ - הוּא מְטַמֵּא בְּמַגַּע וּבְאִוִיר, וְחִבְּרוּ מְטַמֵּא בְּמַגַּע וּבְאִוִיר. וְטַפְלָה טְהוּרִין. נִגַּע בּוֹ הַשֶּׁרֶץ מֵאֲחֵרָיו - כְּלוּ מְטַמֵּא מַגַּע אֶחָד וּפּוֹסֵל אֶחָד. נִגַּע בּוֹ בְּזִית מִן הַמַּת מֵאֲחֵרָיו - כְּלוּ מְטַמֵּא מַגַּע שָׁנִים וּפּוֹסֵל אֶחָד, וְאִוִירוֹ מְטַמֵּא אוֹכְלִין וּמְשַׁקִּין וְיָדִים, מִפְּנֵי שֶׁנִּעְשָׂה אֵב הַטְּמֵאָה וּמְטַמֵּא אֶת גּוּפוֹ דְבָרֵי רַבִּי. רַבִּי יִשְׁמַעְיֵאל בְּרַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר מִשֵּׁם אֲבִיו: אֵינּוּ מְטַמֵּא אוֹכְלִין וּמְשַׁקִּין וְיָדִים, שְׂאִין כְּלֵי חָרֶשׂ מְטַמֵּא מֵאֲחֵרָיו. נִקְב, נִפְגַּם נִסְדֵּק וְעֵשָׂאוּ בְּטִיט, אֶפְלוּ כָּל שֶׁהוּא טְמֵא, נָפַל הַשֶּׁרֶץ לְאִוִירוֹ - כְּלוּ מְטַמֵּא בְּמַגַּע וּבְאִוִיר. נָפַל לְתוֹכוֹ שְׂלֵא בְּאֵהֶל - כְּלוּ מְטַמֵּא אוֹכְלִין וּמְשַׁקִּין וְיָדִים, בֵּין מִתּוֹכוֹ וּבֵין מֵאֲחֵרָיו. כָּלְלוּ שֶׁל דְּבָר: שֶׁהוּא טְמֵא מִשׁוּם כְּלֵי חָרֶס נִדוּן מִשׁוּם כְּלֵי חָרֶס מִשׁוּם כְּלֵי מִתְכּוֹת - נִדוּן מִשׁוּם כְּלֵי מִתְכּוֹת. מִרְחוּ בְּטִיט בֵּין מִבְּחוּץ בֵּין מִבְּפָנִים - טְהוֹר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מִבְּפָנִים, אִם לֹא הִטִּיחוּ בְּפָנָי עֲצָמוּ - טְהוֹר. וְאִם לֹא - טְמֵא, בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף - טְמֵא מִשׁוּם כְּלֵי מִתְכּוֹת. כִּיָּרָה שֶׁל מִתְכַּת שֶׁעָשָׂה לָהּ מְגוּר, וְעָשָׂה לָהּ פִּטְפֻטִים - טְהוֹרָה. מִרְח בְּטִיט, בֵּין מִבְּפָנִים וּבֵין מִבְּחוּץ - טְהוֹרָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מִבְּפָנִים, אִם יָכוֹל לִהְטִיחוֹ לְעַמֵּד בְּפָנָי עֲצָמוּ - טְהוֹרָה, וְאִם לֹא - טְמֵאָה מִשׁוּם כְּלֵי מִתְכּוֹת.

הקל? אָמַר רבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי: נִמְתִּי לוֹ לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, אִם הִצִּילוּ אֶהְלִין מִיַּד אֶהְלִין בְּאֶהֱלֵ הַמֵּת, שְׁכֵן חוֹלְקִין אֶהְלִין, יִצִּילוּ אֶהְלִין מִיַּד אֶהְלִין בְּאֶהֱלֵ הַשְּׂרָץ, שְׂאִין חוֹלְקִין כְּלֵי חֶרֶשׁ. אָמַר רבִּי יוֹסִי: נִמְתִּי לוֹ לְרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי, תָּמָה אָנִי, אִם קִבַּל הַפֶּךָ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר תְּשׁוּבָה, אֲלֵא תְּשׁוּבָה לְדַבְרֵיהֶם, אִם הִצִּילוּ אֶהְלִין מִיַּד אֶהְלִין בְּאֶהֱלֵ הַמֵּת, שְׁכֵן הוּא עוֹשֶׂה טַפַּח עַל טַפַּח בְּבֵית טְהוֹר, יִצִּילוּ אֶהְלִין בְּשְׂרָץ, שְׁכֵן הוּא עוֹשֶׂה טַפַּח עַל טַפַּח בְּכָלִי חֶרֶשׁ טָמֵא. אָמַר רַבִּי: הִיא תְּשׁוּבַת רַבִּי יוֹסִי הִיא תְּשׁוּבַת רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. הַכֹּל מִצִּילִין מִיַּד כְּלֵי חֶרֶשׁ אֲפִילוּ כְּלֵי גְלָלִים כְּלֵי אֲבָנִים וְכָלִי אֲדָמָה, חוּץ מִן הָאֲדָם. כִּיצַד? טְהוֹר שֶׁהִיוּ אוֹכְלִין וּמִשְׁקִין לְתוֹךְ פִּי, וְהַכְּנִיס רֹאשׁוֹ לְאוֹר תַּנּוּר - טָמֵא וּמִטָּמֵא, וְאִין חוֹשֵׁשִׁין שְׂמֵא מְחַבְּרִים בְּמַעֲזֵן. הַסְּגוּס וְהַרְדִּיד שֶׁהִיוּ נִתְּוִנִים עַל פִּי הַתַּנּוּר, מְשׁוֹקְעִין לְתוֹכוֹ. שְׂרָץ בְּתוֹכוֹ - הַתַּנּוּר טָמֵא. שְׂרָץ בְּתַנּוּר - אוֹכְלִין שְׁבִתוּכֵן טָמֵאִים. אִין לֶךְ שֶׁהוּא מִצִּיל מִיַּד כְּלֵי חֶרֶס אֲלֵא כְּלִים, שֵׁישׁ לְהֵן תוֹךְ, כְּלָגוֹן, הַסֵּל, וְהַקֶּפֶה, וְהַחֲמַת.

ג. הַסֵּל וְהַקֶּפֶה וְהַחֲמַת שֶׁהִיוּ נִתְּוִנִין בְּתַנּוּר, וּפִיָּהֵן לְמַעְלָה מִן הַתַּנּוּר, הַשְּׂרָץ בְּתוֹכֵן - הַתַּנּוּר טְהוֹר. שְׂרָץ בְּתַנּוּר - אוֹכְלִין שְׁבִתוּכֵן טְהוֹרִין. נִקְּבוּ וְעִשְׂאֵן בְּטִיט, שְׂרָץ בְּתוֹכֵן - הַתַּנּוּר טָמֵא. שְׂאִין צְמִיד פְּתִיל לְטַמְאָה, שְׂרָץ בְּתוֹכוֹ - אוֹכְלִים שְׁבִתוּכָה טָמֵאִין.

ד. חִבִּית שֶׁהִיא מְשַׁקֶּעַת בְּתַנּוּר וּפִיָּה לְמַעְלָה מִן הַתַּנּוּר, הַשְּׂרָץ בְּתוֹכָה - תַּנּוּר טְהוֹר. שְׂרָץ בְּתַנּוּר - אוֹכְלִין שְׁבִתוּכָה טְהוֹרִין. נִקְּבָה וְעִשְׂאָה טִיט, שְׂרָץ בְּתוֹכָה - תַּנּוּר טָמֵא, שְׂאִין צְמִיד פְּתִיל לְטַמְאָה. שְׂרָץ בְּתַנּוּר - אוֹכְלִין שְׁבִתוּכָה טְהוֹרִין. וְאִם עִשְׂאָה בְּזַפֵּת - הַתַּנּוּר טְהוֹר, שֶׁהַזַּפֵּת חִבּוּר לָהּ, וְשֶׂאֵר כָּל הַכְּלִים שֶׁעִשְׂאֵן בְּזַפֵּת - אִין הַזַּפֵּת חִבּוּר לָהֵן.

ה. חִבִּית שֶׁהִיא נִתְּוִנָה עַל פִּי הַתַּנּוּר, פִּיָּה לְצַד זֶה וְשׁוּלְיָהּ לְצַד זֶה, הַשְּׂרָץ בְּתוֹכָה -

ו. בֵּית הַבַּד וּבֵית הַטְּבִלִים, וּבֵית הַגֵּר הַבְּנוּיִם בְּבִירָה - תּוֹכֵן נִדוּן כְּאַחֲרֵי כִּירָה. בֵּית הַיּוֹצֵא מִן הַבִּירָה עַד שְׁלֹשׁ אֲצַבְעוֹת - טָמֵא, פְּחוֹת מִכֵּן - טְהוֹר. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְרַבִּי שְׂמַעוֹן מְטָהֵר. כִּסְאוֹ שֶׁעִשְׂאוֹ דְּכִין, אִף עַל פִּי שְׂמִשְׁתַּמֵּשׁ בוֹ - טְהוֹר. הִיָּה טָמֵא וְעִשְׂאוֹ דְּכִין - טָמֵא, עַד שִׁיקְבְּעוּנוּ בְּמִסְמָר. דְּכִין שֶׁל מִתְּכַת שֶׁל בַּעֲלֵי בְּתִים, אִף עַל פִּי שְׂהִטִּיט שׁוֹקֵעַ בוֹ - טְהוֹר. עֵשָׂה לוֹ פְּטוּטִים - טָמֵא. כְּנֹרֶת שֶׁל תְּכָן שֶׁל בַּעֲלֵי בְּתִים הַעֲשׂוּיָה כְּכַפִּיפָה, אִף עַל פִּי שְׂהִטִּיט שׁוֹקֵעַ לְתוֹכָה - טְהוֹרָה, עֵשָׂה לָהּ פְּטוּטִין טָמֵאָה, דְּכִין שֶׁל אוֹלִירִין אִף עַל פִּי שֶׁעֵשָׂה לוֹ פְּטוּטִין - טְהוֹר. שְׂלֵא נַעֲשֶׂה אֲלֵא לְשִׁמֵּשׁ עִם הַקְּרָקַע.

ז. אֲרַבְעָה פְּטוּטִי כִּירָה, שֶׁנִּטְלוּ שְׁנַיִם מִהֵן. אֲלֶכְסוֹן שְׁנַיִם - הַשְּׁנַיִם מִטָּמֵאִין בְּמַגֵּעַ וּבְאֹוִיר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא שׁוֹפֵת צִלְיָהֵן אֶת הָאֵלֶפֶס וְאֶת הַקְּדֻרָה; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְרַבִּי שְׂמַעוֹן מְטָהֵר, שֶׁהִיָּה רַבִּי שְׂמַעוֹן אוֹמֵר: כָּל פְּטוּטִי כִּירָה - אִין מִטָּמֵאִים בְּמַגֵּעַ.

מִסְכַּת כְּלִים קָמָא פְּרָק שִׁישִׁי

א. אִין כְּלֵי חֶרֶשׁ מִטָּמֵא אֲלֵא בְּאֵב הַטָּמְאָה וּמִשְׁקִין. כָּל שְׂאָב הַטָּמְאָה בְּשַׁעֲתָהּ, וּבֵא לְהַקֵּל עֲלֵיו, אֲפֹלוּ בְּבִיאַת מַיִם - מִטָּמֵא אַחַד לְפָסֵל אַחַד. אִין מִטָּמֵא אֲדָם וְכָלִי חֶרֶשׁ. כָּל שְׂאָב הַטָּמְאָה בְּשַׁעֲתוֹ לֹא הִקֵּל עֲלֵיו אֲלֵא בְּבִיאַת מַיִם, לְטָמֵא אַחַד וְלְפָסֵל אַחַד - הִרִי זֶה מִטָּמֵא אֲדָם וְכָלִי חֶרֶשׁ, כָּל הַמִּטָּמֵא אֲדָם - מִטָּמֵא כְּלֵי חֶרֶשׁ, חוּץ מִן הַמִּשְׁקִין. כָּל שְׂכָלִי חֶרֶשׁ מִטָּמֵא מִתּוֹכוֹ - מִטָּמֵא מֵאַחֲרָיו וְאִין טָמְאָה לְכָלִי חֶרֶשׁ אֲלֵא מֵאוֹרֵוֹ. וּבְהִסָּט עַל גְּבִי הָאֵבֵן מִסָּמֵא - אִינוּ מִטָּמֵא אֲלֵא אוֹכְלִין וּמִשְׁקִין יְיָדִים.

ב. כְּנֹרֶת פְּחוֹתָהּ פְּקוּקָה כְּקֵשׁ וּמִשְׁלֵשֶׁלַת לְאוֹרֵי תַּנּוּר. וְשְׂרָץ בְּתוֹכָה, הַתַּנּוּר - טָמֵא. שְׂרָץ בְּתַנּוּר - אוֹכְלִין שְׁבִתוּכָה טָמֵאִין. וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטָהֵר. אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: מִקַּל וְחִמְרָה, אִם מִצִּלַּת הִיא מִיַּד אֶהֱלֵ הַמֵּת הַחֲמוּר - אִינוּ דִּין שֶׁתִּצִּיל מִיַּד כְּלֵי חֶרֶשׁ

בְּצִרּוֹרוֹת - אֵינָהּ מְבִיאָה טְמֵאָה לַתְּנוּרָה, אֲלֵא בְּפִתּוֹחַ טֶפֶח. מִן הַסְּתוּמָה וְלִפְנֵים - מִטְמֵא בְּמִנְעָה וּבְאֹוִיר. מִן הַסְּתוּמָה וְלַחֲוִץ - מִטְמֵא בְּמִנְעָה וְאִין מִטְמֵא בְּאֹוִיר.

ט. כּוֹר שֶׁל נִפְחִין שֶׁהוּא עוֹמֵד בְּאַרְץ, וְחִבְרוּ בְּטִיט לְהִיּוֹת שׁוֹפֵת עֲלֵיהֶן אֶת הַקְּדֵרָה - טְמֵא וְאֵינוּ טְמֵא, אֲלֵא הַמְּשֻׁמֵּשׂ אֶת הַצֶּרֶךְ. כִּיִּהָ שְׁנִתְּנָה עַל גְּבִי אֲרֻכָּה הַעֲלִיּוֹנָה, אֶף עַל פִּי שֶׁהוּא שׁוֹפֵת עֲלֶיהָ אֶת הַקְּדֵרָה - טְהוֹרָה. עֲשֵׂה לָהּ פְּטוּטִין - טְמֵאָה. פּוֹרְנָא - הִרִי זֹו טְהוֹרָה, שְׁלֵא נִעֲשִׂית אֲלֵא לְשֻׁמֵּשׂ עִם הַקְּרָקֵעַ. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר מִשֶּׁם רַבִּין גְּמִלְיָאֵל: אִם יֵשׁ לָהּ לְזָבֹו - טְמֵאָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשֶּׁם רַבִּין גְּמִלְיָאֵל: אִם יֵשׁ לָהּ סִפּוֹנָאוֹת. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר מִשֶּׁם רַבִּין גְּמִלְיָאֵל: אִם יֵשׁ לָהּ שְׁפִיּוֹת, וְכֵלֶן שֵׁם אֶחָד הֵן. גִּפְתַּ שְׁנַעֲשִׂית בְּטְהָרָה, וְנִפְלָה לְאֹוִיר הַתְּנוּרָה, אֶפְלוּ בְּשַׁעַת הִסְיָקוֹ - טְהוֹר, וְשִׁנַּעֲשִׂית בְּטְהָרָה, וְנִטְמֵאת, נִפְלָה לְאֹוִיר הַתְּנוּרָה, בְּשַׁעַת הִסְיָקוֹ - טְמֵא. שְׁלֵא בְּשַׁעַת הִסְיָקוֹ - טְהוֹר. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְטְהֵר, רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: בֵּית שְׁמַאי מְטְמָאִין וּבֵית הַלֵּל מְטְהָרִין. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּחִדּוּשָׁה, אֲבָל בִּישְׁנָה - הַכֵּל מוֹדִין שֶׁהִיא טְהוֹרָה. וְאִי זֹו הִיא יִשְׁנָה? לְאַחַר שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֲדָשׁ. אֲבָא יוֹסִי בֶן דּוּסָאִי וְרַבִּי יוֹסִי בֶן הַמְּשֻׁלָּם אוֹמְרִים: נִגְבָּה - לְאַחַר שְׁלוֹשִׁים יוֹם. לֹא נִגְבָּה - אֶפְלוּ לְאַחַר שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֲדָשׁ.

י. פְּתִילָה שֶׁהִיא מְלֵאָה מִשְׁקִין טְמֵאִין, וְנִגְבּוּ מִבְּחוּץ, וְנִפְלוּ לְאֹוִיר הַתְּנוּרָה, בְּשַׁעַת הִסְיָקוֹ - טְמֵא. שְׁלֵא בְּשַׁעַת הִסְיָקוֹ - טְהוֹר. אֲבָל סְפוּג - בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף טְמֵא, מִפְּנֵי שֶׁהוּא עֲשׂוּי לְהַכְנִיס. רַבִּי מֵאִיר מְטְמֵא בְּגִמִּי, מִפְּנֵי שְׁאִיגְרָאנְמִין בּוֹדְקִין אֶת הַיֵּין. רַבִּי יוֹסִי מְטְמֵא בְּגִמִּי, מִפְּנֵי שֶׁהָרופָא נּוֹתְנוּ עַל גְּבִי הַמִּכְבָּה, שֶׁהוּא מוֹצֵץ אֶת הַלִּחְתָּה.

מִסְכַּת פְּלִים קָמָא פְּרָק שְׁבִיעִי

א. מַחֲט וְטִבְעַת שְׁנִמְצָאוּ בְּמִגּוּפָה שֶׁל חִבְתִּית, בְּצִדָּהּ שֶׁל חִבְתִּית, אִם הִיּוּ טְמֵאִין -

הַתְּנוּרָה טְהוֹרָה. שְׂרָץ בְּתוֹכָהּ - אוֹכְלִין שְׁבִתּוֹכָה טְהוֹרִין. הִיתָה דּוֹפְנָה מְעַבָּה לְתוֹכָהּ, שְׂרָץ בְּתוֹכָהּ - תְּנוּרָה טְמֵאָה. שְׂרָץ בְּתַנּוּר - אוֹכְלִין שְׁבִתּוֹכָה טְמֵאִין. קְדֵרָה שֶׁהִיא מְלֵאָה אוֹכְלִין וּמִשְׁקִין, וּמִקְפַּת צְמִיד פְּתִיל וְנִתְּנָה בְּתוֹךְ הַתְּנוּרָה, שְׂרָץ בְּתַנּוּר - אוֹכְלִין וּמִשְׁקִין שְׁבִקְדֵרָה הִיּוּ טְמֵאִין - הַתְּנוּרָה טְמֵאָה, שְׁאִין צְמִיד פְּתִיל לְטְמֵאָה. כְּלִי שֶׁטָּף שֶׁהוּא מְקַף צְמִיד פְּתִיל וְנִתּוֹן לְתוֹךְ הַתְּנוּרָה - הִרִי זֹה טְמֵא. שְׁכָל שְׁאִינוּ מְצִיל בְּאֵהֶל הַמַּת, אֵינוּ מְצִיל בְּאֵהֶל הַשְּׂרָץ.

ו. שְׁלוֹשָׁה דְּבָרִים מְצִילִין בְּאֵהֶל הַמַּת: הַבְּלוּעִין וְצְמִיד פְּתִיל וְאֵהֶלִין. יֵשׁ בְּבְלוּעִין שְׁאִין בְּצְמִיד פְּתִיל וְאֵהֶלִין, יֵשׁ בְּצְמִיד פְּתִיל וְאֵהֶלִים שְׁאִין בְּבְלוּעִין. הַבְּלוּעִין מְצִילִין עַל הַטְּהוֹרִין מִלְּמַטָּה וְאִין מְצִילִין עַל הַטְּמֵאִין מִלְּמַטָּה. הַבְּלוּעִין אִין מִטְמָאִין בְּמִשְׁא הַזָּב, וְצְמִיד פְּתִיל וְאֵהֶלִין מִטְמָאִין בְּמִשְׁא הַזָּב. הַחֲמַת וְהַכְּפִישָׁה שְׁנִפְחָתוּ בְּמוֹצֵא רְמוּנִין, אֶף עַל פִּי שְׁבִטְלוּ מִתּוֹרַת הַכֵּלִים - מְצִילִין בְּאֵהֶל הַשְּׂרָץ.

ז. הַשְּׂרָץ שֶׁהִיא נּוֹתְנָה בְּתַנּוּר וּפִיָּה לְמַעְלָה מִן הַתְּנוּרָה, וְעֵצִים כְּשַׁעֲוֹרָה כְּרוּף בְּסִיב אוּ בְּנִיר, וְנִתּוֹן בְּתוֹכָהּ - הִיא טְהוֹרָה וְהַתְּנוּרָה טְהוֹרָה, כָּא הַטְּהוֹר וְאֶחָזוּ בּוֹ וְהַעֲלֵהוּ - מִטְמֵא וְנִטְמֵא הַחֲמַת, חֲזָרָה הַחֲמַת וְטְמֵאָה אֶת הַתְּנוּרָה.

ח. שְׁנֵי תְּנוּרִים זֶה עַל גְּבִי זֶה, וְחִבְתִּית מְשַׁקַּעַת בִּינֵיהֶן, וּפִיָּה בְּעֵלְיוֹן וְשׁוּלְיָהּ בְּתַחְתּוֹן, שְׂרָץ בְּחִבְתִּית - הַתְּנוּרָה טְהוֹרָה, שְׂרָץ בְּתַחְתּוֹן - אוֹכְלִין וּמִשְׁקִין שְׁבִקְחִבְתִּית טְהוֹרִין. שְׂרָץ בְּעֵלְיוֹן - אוֹכְלִין וּמִשְׁקִין שְׁבִקְחִבְתִּית כְּנִגְדָּה אֹוִירוֹ שֶׁל עֵלְיוֹן - טְמֵאִין. תְּנוּרָה שְׁשִׁפְתֶיהָ שׁוֹפְעוֹת לְתוֹכּוֹ וְנִפְלוּ שֵׁם מִשְׁקִין, מִשֶּׁם רַבִּי נְחֵמְיָה אָמְרוּ: מְבִיא אִמָּה אוּ מַחֲק שֶׁל מִתְכַּת וְנּוֹתְנָה עֲלָיו, הִימְנוּ וְלִפְנֵים - טְמֵא. הִימְנוּ וְלַחֲוִץ - טְהוֹר. שְׁפָתָיו שׁוֹפְעוֹת לְאַחֲרוֹיו - נְדוּן כְּאַחֲרוֹרִים. רַבִּי אַחָא אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי עֲקִיבָה: עֵין שֶׁל תְּנוּרָה שֶׁעֲשָׂאָה בְּעַפְרָה אוּ

שבתוכה, ועל מה שפגגה בקרקע. רבי אליעזר אומר: כפוי על פיו אינו מציל, ומודה רבי אליעזר בשני פסין ושתי קדרות שפפאן זה על גבי זה, ומרחן בטיט מן הצדדין - אין מצילין בצמיד פתיל, ואם היה כלי קטן ואין בו טפח על טפח וכפוי על פיו - אינו מציל.

ו. אין מקיפין בקסטרון מפני שהוא פתיל ואינו צמיד, ואם עשאו לחזוק - הרי זה מציל. כפיתין של מוריס שנפתית עם השפה ושפתותיהן נראין, אף על פי שהטיט שוקע לתוכן מלא זרת - אינן מצילין, שכל מי שאינו מציל באהל המת באהל השרץ. רבי יהודה אומר: אין צמיד פתיל מבפנים, וחכמים אומרים: יש צמיד פתיל מבפנים. כיצד? חבית שנקבה וסתמוה שמרים. רבי יהודה אומר: אינה מצלת. וחכמים אומרים: מצלת. נתקלפה והזפת שלה עומד. רבי יהודה אומר: אינה מצלת. וחכמים אומרים: מצלת.

ז. עין של תנור שעשה לה למודים מבפנים. רבי יהודה אומר: אינה מצלת. וחכמים אומרים: מצלת. כפישה שנתן בה טיט עד חציה, והשקיע בה את הכלים, רבי יהודה אומר: אינה מצלת. וחכמים אומרים: מצלת. כפאה על פי החבית ומרח דופנותיה עם דפנות החבית - מצלת על מה שבחבית ועל מה שבינה לחבית. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: על שבחבית אינה מצלת עד שימרח עם השפה. החמת מעור הדג, והניר שהלביש בה את החבית, וצנר למטה - הרי זה מצלת. עור הדג והניר שהלביש בהן את החבית וצדדן למטה, אף על פי שמרח בטיט מן הצדדין - אינן מצילין.

ח. קדרה שפפאה על פי חבית, ומרח שפתותיה עם דפנות החבית - מצלת על מה שבחבית, ועל מה שבינה לחבית, נתנה כדרכה וטמאה - אין כלי טמא חוצץ.

לא טמאו את החבית, ואם היו טהורים - אין החבית מצלת עליהן באהל המת, נמצאו למעלה משפתה של חבית כנגד תוכה של חבית, בין שהטיט צף תחתיהן ובין שאין הטיט צף תחתיהן, אם היו טמאין - לא טמאו את החבית, ואם היו טהורין - חבית מצלת עליהן באהל המת. נמצאו למטה משפתיה כנגד תוכה של חבית, בזמן שהטיט צף תחתיהן, אם היו טמאין - טמאו את החבית, אם היו טהורין - אין החבית מצלת עליהן באהל המת.

ב. שרץ שנטמא באפרו של תנור, למטה מנחושתו של תנור - טהור, מפני שיש לו במה יתלה, מחט או טבעת שנמצאו באפרו של תנור - טמא, מפני שאין לו במה יתלה. רבי שמעון אומר: כעין שני שעורין מן האמצע נכנס, ומן הצד אינו נכנס.

ג. כיצד בודקין כלי חרס לידע אם אינו ככונס משקה? היה מלא ערבה מים ונתן את הקדרה לתוכה, ואם לא כנסה בידוע שאינו ככונס משקה. רבי יהודה אומר: בתחלה היה כופף את הקדרה לתוך ערבה ונתן לתוכה מים, ואם לא כנסה, בידוע שאינו ככונס משקה, היה נותנו על גבי האור, והאור מעמידו - בידוע שאינו ככונס משקה, אין האור מעמידו - בידוע שהוא ככונס משקה. רבי יוסי אומר אם נותנו על גבי הרמץ והרמץ מעמידו בידוע שאינו ככונס משקה, אין הרמץ מעמידו בידוע שהוא ככונס משקה.

ד. עצמות והעופות וגולמי כלי מתכות וכלי עץ מצילין צמיד פתיל. ורבי יוסי מוסיף אפסי קמטרא, ומקף, חקק שבבקעה ושבקורה והמיעף שבחבית - אין מצילין צמיד פתיל, ואם בהן טפח על טפחים - מצילין.

ה. חבית שפפאה על הפתיל ומרח שפתותיה על הכתל - מצלת על מה שבתוכה ועל מה שפגגה בכתל. כפאה ומרח שפתותיה עם הקרקע - מציל על מה

ט. שְׁנֵי לְפָסִין וּשְׁתֵּי קְדָרוֹת שְׁכַפְּאָן זֹו עַל גַּב זֹו - הַעֲלִיּוֹן כְּנוּס, אַף עַל פִּי שְׁמַרְח בְּטִיט מִן הַצְּדִיּוֹן - אֵינָן מְצִילִין, שְׁכַל שְׁאִינוּ מְצִיל בְּאֵהֶל הַמֵּת - אֵינוּ מְצִיל בְּאֵהֶל הַשְּׂרָץ. מִשְׁפָּךְ - אֵינוּ מְצִיל; דְּבָרֵי רַבִּי מְאִיר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: מְצִיל בְּכִסּוּי. וְאֵין טְהָרָה לְכָלִי חֶרֶס אֲלֵא שְׁבִירָתוֹ, וְאֶפְּלוּ חֲבָרוּ בְּקַרְקַע, וְאֶפְּלוּ קָבְעוּ בְּמַסְמָר, מְלֵאוּ סִיד וְגַפְסִית; רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל מְטַהֵר.

י. שׁוּלֵי הַמַּחְצִין וְשׁוּלֵי הַפְּחָתִין וְקַרְקָרוֹת הַכֵּלִים וְדַפְּנוֹתֵיהֶן מֵאֲחֻרֵיהֶן - אֵין מְמַלְאִין בְּהֵן, וְאֵין מְקַדְשִׁים בְּהֵן, וְאֵין מְזִיזִין בְּהֵן, וְאֵין מְצִילִים בְּצִמִּיד פְּתִיל, וְאֵין מְצִילִין מִיַּד כְּלֵי קִירְדָּסָן. שְׁפָן וְעֶשְׂאָן כְּלִים - מְמַלְאִין בְּהֵן, וּמְקַדְשִׁין בְּהֵן, וּמְצִילִין בְּצִמִּיד פְּתִיל, וּמְצִילִין מִיַּד כְּלֵי חֶרֶס, וּמְקַבְּלִין טְמָאָה מִכָּאן וּלְהֵבָא; דְּבָרֵי רַבִּי מְאִיר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: כָּל כְּלֵי חֶרֶס, שְׁמַאֲחַר שְׁעָה אַחַת אֵין לוֹ טְמָאָה לְעוֹלָם. שׁוּלֵי כְּלֵי עֵץ, כְּלֵי עֶצֶם וְכָלִי זְכוּכִית - אֵין מְמַלְאִין בְּהֵן וְאֵין מְקַדְשִׁין בְּהֵן, וְאֵין מְזִיזִין בְּהֵן, וְאֵין מְצִילִין בְּצִמִּיד פְּתִיל, וְאֵין מְצִילִין מִיַּד כְּלֵי חֶרֶס. קִירְדָּסָן, שְׁפָן וְעֶשְׂאָן כְּלִים - מְמַלְאִין בְּהֵן וּמְקַדְשִׁין בְּהֵן, וּמְזִיזִין מֵהֵן, וּמְצִילִין בְּצִמִּיד פְּתִיל, וּמְצִילִין מִיַּד כְּלֵי חֶרֶס. שְׁבָרֵי כְּלֵי חֶרֶס שְׁמַקְבְּלִין אֶפְּלוּ כָּל שְׁהֵן - מְמַלְאִין בְּהֵן, וּמְקַדְשִׁין בְּהֵן, וּמְזִיזִין מֵהֵן - אֵין מְצִילִין בְּצִמִּיד פְּתִיל, אֲבָל מְצִילִין מִיַּד כְּלֵי חֶרֶס. שְׁבָרֵי כְּלֵי מַתְכוֹת חֲזָרוּ לְטַמְאָתָן הַיְשָׁנָה, גּוֹלְמֵי כְּלֵי מַתְכוֹת - הֲרֵי הֵן כְּכֵלִים אֲלֵא שְׁהֵן טְהוּרִין.

<p>11</p> <p>ראשון Sunday</p>	<p>ז</p> <p>7</p>	<p>6:03 _____ נץ החמה 9:31 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:41 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:11 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: ב"ב מז • ירושלמי: ביצה יד • תוספתא: כלים קמא א נ"ך: יחזקאל יח-ט • רמב"ם: מעשה הקרבנות ג</p>	<p>עלות השחר _____ 4:50 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:55 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:17 שקיעה _____ 7:58 בבלי: ב"ב מז • ירושלמי: ביצה יד • תוספתא: כלים קמא א נ"ך: יחזקאל יח-ט • רמב"ם: מעשה הקרבנות ג</p>
<p>12</p> <p>שני Monday</p>	<p>ח</p> <p>8</p>	<p>Erev Tisha B'Av 6:04 _____ נץ החמה 9:32 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:41 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:09 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: ב"ב מח • ירושלמי: ביצה טו • תוספתא: כלים קמא ב נ"ך: יחזקאל כ-כא • רמב"ם: מעשה הקרבנות ד</p>	<p>ערב תשעה באב עלות השחר _____ 4:51 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:56 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:17 שקיעה _____ 7:56 בבלי: ב"ב מח • ירושלמי: ביצה טו • תוספתא: כלים קמא ב נ"ך: יחזקאל כ-כא • רמב"ם: מעשה הקרבנות ד</p>
<p>13</p> <p>שלישי Tuesday</p>	<p>ט</p> <p>9</p>	<p>Fast of Tisha B'Av 6:05 _____ נץ החמה 9:32 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:41 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:08 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: ב"ב מט • ירושלמי: - • תוספתא: כלים קמא ג נ"ך: יחזקאל כב-כג • רמב"ם: מעשה הקרבנות ה</p>	<p>תענית תשעה באב עלות השחר _____ 4:52 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:56 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:17 שקיעה _____ 7:55 בבלי: ב"ב מט • ירושלמי: - • תוספתא: כלים קמא ג נ"ך: יחזקאל כב-כג • רמב"ם: מעשה הקרבנות ה</p>
<p>14</p> <p>רביעי Wednesday</p>	<p>י</p> <p>10</p>	<p>6:06 _____ נץ החמה 9:32 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:41 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:07 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: ב"ב נ • ירושלמי: ביצה טז • תוספתא: כלים קמא ד נ"ך: יחזקאל כד-כה • רמב"ם: מעשה הקרבנות ו</p>	<p>עלות השחר _____ 4:53 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:56 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:17 שקיעה _____ 7:54 בבלי: ב"ב נ • ירושלמי: ביצה טז • תוספתא: כלים קמא ד נ"ך: יחזקאל כד-כה • רמב"ם: מעשה הקרבנות ו</p>
<p>15</p> <p>חמישי Thursday</p>	<p>יא</p> <p>11</p>	<p>6:07 _____ נץ החמה 9:33 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:42 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:05 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: ב"ב נא • ירושלמי: ביצה יז • תוספתא: כלים קמא ה נ"ך: יחזקאל כו-כז • רמב"ם: מעשה הקרבנות ז</p>	<p>עלות השחר _____ 4:54 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:57 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:18 שקיעה _____ 7:52 בבלי: ב"ב נא • ירושלמי: ביצה יז • תוספתא: כלים קמא ה נ"ך: יחזקאל כו-כז • רמב"ם: מעשה הקרבנות ז</p>
<p>16</p> <p>ששי Friday</p>	<p>יב</p> <p>12</p>	<p>6:08 _____ נץ החמה 9:33 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:42 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:04 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: ב"ב נב • ירושלמי: ביצה יח • תוספתא: כלים קמא ו נ"ך: יחזקאל כח-כט • רמב"ם: מעשה הקרבנות ח</p>	<p>עלות השחר _____ 4:55 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:57 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:18 שקיעה _____ 7:51 בבלי: ב"ב נב • ירושלמי: ביצה יח • תוספתא: כלים קמא ו נ"ך: יחזקאל כח-כט • רמב"ם: מעשה הקרבנות ח</p>
<p>17</p> <p>הפטרה: נחמו נחמו עמי שב"ק Shabbos</p>	<p>יג</p> <p>13</p>	<p>Shabbos Nachamu 6:09 _____ נץ החמה 9:34 _____ סו"ז קר"ש - גר"א 10:42 _____ סו"ז תפלה - גר"א 9:02 _____ צה"כ לשיטת ר"ת בבלי: ב"ב נג • ירושלמי: ביצה יט • תוספתא: כלים קמא ז נ"ך: יחזקאל ל-לא • רמב"ם: מעשה הקרבנות ט</p>	<p>ואתחנן, נחמו, פרק ד עלות השחר _____ 4:56 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:58 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:18 שקיעה _____ 7:49 בבלי: ב"ב נג • ירושלמי: ביצה יט • תוספתא: כלים קמא ז נ"ך: יחזקאל ל-לא • רמב"ם: מעשה הקרבנות ט</p>

ווער עס וויינט ביינאכט ווערט זיין קול שטארק געהערט, און די שטערנס
און די מזלות וויינען מיט מיט אים.

(ספר הקודות אות השוכה סימן י"ב)